

ՀՀ ԳՆ ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԻԱՅԻ ՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ

**ԲՈՒՅՍԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՅԵՐԵՆ – ՌՈՒՍԵՐԵՆ – ԼԱՏՎՆԵՐԵՆ
ԵՎ
ԲՈՒՍԱՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՏԵՐՄԻՆՆԵՐԻ
ԲԱՌԱՐԱՆ**

Երևան 2015թ.

ՀՏԴ 81'374=19=161.1=124:632

ԳՄԴ 81.22-4+81.212 Լատ-4+44

Բ 959

Բույսերի անվանումների հայերեն-ռուսերեն-լատիներեն և բուսասանիտարական տերմինների բառարան /Գազմ.՝ Ա. Նիկոյան, Գ. Խաչատրյան, Ա. Մովսեսյան.-Եր.՝ ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետ. Ծառայություն, 2015.- 130 էջ:

Բառարանը նախատեսված է ինչպես գյուղատնտեսության բնագավառի ուսանողների ու մասնագետների, այնպես էլ գյուղատնտեսական գործունեություն իրականացնող տնտեսվարող սուբյեկտների համար:

Այն կազմված է բույսերի եռալեզու անվանումների հիմնական ցանկից, 5 հավելվածներից, բուսասանիտարական տերմինների և հասկացությունների ցանկից:

Հուսով ենք, որ կատարված աշխատանքը կգոհացնի խստապահանջ մասնագետներին:

ՄԱԿ-ի ՊԳԿ-Ի հայաստանյան գրասենյակի կողմից ցուցաբերվել է լուրջ աջակցություն բառարանի կազմման աշխատանքներին (ՄԱԿ-ի ՊԳԿ-ի ԵԿԱՏԳ):

Բառարանը կազմվել է ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության բուսասանիտարիայի տեսչության աշխատակիցների կողմից

*Արթուր Նիկոյան
Գուրգեն Խաչատրյան
Արմանուշ Մովսեսյան*

This dictionary is intended for students and specialists of agricultural sphere,^[16] as well as agricultural stakeholders practical use.

It is consisted of trilingual main list of plants nominations, 5 annexes, lists on phytosanitary terms and concepts. We are hopeful that the result of implemented work will satisfy all specialists.

We express our deepest gratitude to the office of FAO Representation in Armenia for great support in drafting of this dictionary (RE, FAO, UN).

Dictionary was drafted by specialists of Phytosanitary Inspection of State Service for Food Safety of MoA of RA:

Artur Nikoyan
Gurgen Khachatryan
Armanush Movsesyan.

ՀՏԴ 81'374=19=161.1=124:632
ԳՄԴ 81.22-4+81.212 Լատ-4+44

ISBNA978-9939-1-0295-5

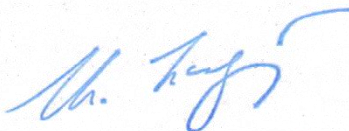
©ԵԴԵՎԱՆ, 2015

ՀՀ Նախագահի կողմից գյուղատնտեսությունը հայտարարվել է գերակա ոլորտ, որն էլ իր արտացոլումն է գտել ՀՀ կառավարության ծրագրում:

Հաշվի առնելով կառավարության որդեգրած քաղաքականությունը՝ ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության նախաձեռնությամբ Եվրոպական և Կենտրոնական Ասիայի տարածաշրջանային գրասենյակի մասնագետների և ՄԱԿ-ի ՊԳԿ-ի հայաստանյան գրասենյակի մասնագիտական խորհրդատվությամբ ստեղծվել է բույսերի անվանումների եռալեզու և բուսասանիտարական տերմինների բառարան՝ արտահանման և ներմուծման գործընթացները մասնագիտական տերմինաբանությամբ առավել դյուրին կազմակերպելու համար:

Բառարանի նպատակն է իրազեկվածության և ճանաչողական մակարդակի բարձրացումը: Միաժամանակ այն կարող է եսկան դեր ունենալ գյուղատնտեսական տարբեր մշակաբույսերը ճանաչելի դարձնելու հարցում, որն էլ կնպաստի տարբեր հիվանդությունների և վնասատուների դեմ պայքարի գործընթացին: Բուսասանիտարական տերմինների բառարանը ինչպես տարբեր լրատվական միջոցներին, այնպես էլ գյուղատնտեսական ուղղվածություն ունեցող ուսումնական հաստատություններին հնարավորություն կընձեռի ճիշտ և գրագետ կազմակերպել մասնագիտական հաղորդումները և միջոցառումները:

Բառարանը նախատեսված է ինչպես գյուղատնտեսության բնագավառի, այնպես էլ հասարակության լայն զանգվածների համար:

Ա. ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	5
Բույսերի հայերեն-ռուսերեն-լատիներեն անվանումներ.....	6
Բույսերի ռուսերեն անվանումներ (Հավելված 1).....	53
Բույսերի լատիներեն անվանումներ (Հավելված 2).....	70
Հայաստանում մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսեր (Հավելված 3).....	85
Հայաստանում տարածված մոլախոտերը (Հավելված 4)	88
Արևադարձային և մերձարևադարձային որոշ մշակաբույսերի անվանումներ (Հավելված 5).....	91
Բուսասանիտարական տերմիններ և հասկացություններ.....	93
Գրականություն.....	131

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Սույն բառարանն ընդգրկում է բույսերի 864 տեսակների և ենթատեսակների հայերեն - ռուսերեն - լատիներեն անվանումները, ինչպես նաև միջազգային չափանիշներին համապատասխանող բուսասանիտարական տերմինների հայերեն անվանումներ և բառակապակցություններ:

Բուսանունների բառարանը կազմված է բույսերի եռալեզու անվանումների հիմնական ցանկից և 5 հավելվածներից:

Բազմաթիվ բույսերի հայերեն անուններ բերված են ինչպես գրական, այնպես էլ ժողովրդական գործածության անվանումներով:

Եռալեզու բառարանի հայերեն անվանումները նշված են այբբենական կարգով և հերթական համարի տակ բերված է լայն կիրառվող համարժեքը, երբեմն նաև ավելի մատչելի լինելու համար՝ ժողովրդական անվանումը:

Առանձին հավելվածներով բերված բույսերի ռուսերեն (Հավելված 1) և լատիներեն (Հավելված 2) անվանումների ցանկի, ինչպես նաև Հայաստանում մշակվող գյուղատնտեսական մշակաբույսերի (Հավելված 3), Հայաստանում տարածված մոլախոտերի (Հավելված 4), Հայաստան ներմուծվող արևադարձային և մերձարևադարձային որոշ մշակաբույսերի (Հավելված 5) յուրաքանչյուր բուսանվանման դիմաց նշված է թվանշան, որը համապատասխանում է եռալեզու բառարանի հայերեն անվանման հերթական համարին:

Բառարանում զետեղված Բույսերի պաշտպանության միջազգային համաձայնագրի և Բուսասանիտարական միջոցառումների միջազգային չափանիշներին համապատասխանող բուսասանիտարական տերմինների հայերեն անվանումները և հասկացողությունները լայն կիրառվում են բուսասանիտարիայի տեսչության և բույսերի պաշտպանության մասնագետների կողմից և ունեն գործնական բնույթ:

<i>Բույսերի հայերեն - ռուսերեն - լատիներեն անվանումներ</i>			
<i>հհ</i>	<i>Հայերեն</i>	<i>Русский</i>	<i>Latinus</i>
	<i>Ա</i>		
1	Աբերենի, հաբերասունկ	Трутовик	Polyporus Fr.
2	Աբելիա	Абелия	Abelia R.Br.
3	Աբեղախոտ, եզնախոտ	Чистец	Stachys L.
4	Աբեղախոտ միամյա	Чистец однолетний	Stachys annuus L.
5	Աբեղախոտ ճահճային	Чистец болотный	Stachys palustris L.
6	Աբրահամաձառ, կուսաձառ	Авраамово дерево, целомудренник	Vitex agnus-castus L.
7	Ագավի (ազավա)	Агава	Agave L.
8	Ագարիկոն, շամպինյոն	Шампиньон	Agaricus campestris Fr.
9	Ագռավագի	Воронец	Actaea L.
10	Ագռավաթաթ	Воронья лапка	Coronopus Gaertn.
11	Ադամաթզենի (ադամաթուզ), բանան	Банан	Musa L.
12	Ադամաձառ	Пауловния, адамово дерево	Paulownia S.et Z.
13	Ադլումիա	Адлумия	Adlumia Raf.
14	Ազազու	Карпезиум	Carpesium L.
15	Ազատդրախտ, ազատենի	Мелия ацедарах	Melia azadirachta L.
16	Ազատ քեղ, մաղադանոս, կարոս	Петрушка	Petroselinum Hoffm.

17	Ազնվամորի, աբքայամորի, մոռենի	Малина обыкновенная	<i>Rubus idaeus L.</i>
18	Ալածախր, դժնիկ	Жостер	<i>Rhamnus L.</i>
19	Ալոռ, հալվե	Алоэ	<i>Aloe L.</i>
20	Ալոճենի (ալոճ), սզնի	Боярышник	<i>Crataegus L.</i>
21	Ալունչա, շլորենի (շլոր)	Слива растопыренная, алыча	<i>Prunus divaricata Led.</i>
22	Ակացիա	Акация	<i>Acacia L.</i>
23	Ակնաթուփ, ժայռաբույս, տիտան	Шикша, ерник, водяника	<i>Empetrum L.</i>
24	Ադրակոտեմ գարշահոտ	Перечник	<i>Lepidium ruderae L.</i>
25	Ադրուկ բարձր	Гулявник высокий	<i>Sisimbrium altissimum L.</i>
26	Ադվեսագի, ադվեսախոտ	Лисохвост, батлачок	<i>Alopecurus L.</i>
27	Ամլիտոտ	Горянка, бесцветник	<i>Epimedium L.</i>
28	Ամբրոզիա	Амброзия	<i>Ambrosia L.</i>
29	Ամբրոզիա օշինդրատերև	Амброзия полыннолистная	<i>Ambrosia artemisifolia L.</i>
30	Այգածաղիկ, նունուֆար	Ипомея	<i>Ipomoea L.</i>
31	Այգեպրաս, ձիապատր	Лук виноградный	<i>Allium ampeloprasum L.</i>
32	Այծակն	Эгилопс, коленница	<i>Aegilops L.</i>
33	Անանուխ, դադ, նանա	Мята	<i>Mentha L.</i>
34	Անանուխ երկարատերև	Мята длинолистная	<i>Mentha longifolia L.</i>

35	Անթառաւ, անմեռ ծաղիկ	Бессмертник, цмин	<i>Helichrysum</i> <i>Mill.</i>
36	Անթեւ գարշահոտ	Пупавка вонючая	<i>Anthemis cotula</i> <i>L.</i>
37	Անմեռուկ, չորածաղիկ	Бессмертник, сухоцвет	<i>Xeranthemum L.</i>
38	Անմռուկ, մկնականջ	Незабудка	<i>Myosotis L.</i>
39	Աշորա, տարեկան, չավիրար	Рожь	<i>Secale L.</i>
40	Առյուծագի	Пустырник	<i>Leonurus L.</i>
41	Առյուծականջ	Леонотис	<i>Leonotis R.Br.</i>
42	Առյուծատաւ, առյուծաժանի	Кульбаба	<i>Leontodon L.</i>
43	Առյուծատաւ մազոտ	Кульбаба волосистая	<i>Leontodon</i> <i>hispidus L.</i>
44	Առվույտ	Люцерна	<i>Medicago L.</i>
45	Աստղախնձոր	Звёздное яблоко	<i>Chrysophyllum</i> <i>cainiti L.</i>
46	Աստղամիրգ, կարամբոլա	Карамбола	<i>Averrhoa</i> <i>carambola L.</i>
47	Աստղածաղիկ	Астра	<i>Aster L.</i>
48	Աստղաշուշան, շանսխտոր	Птицемлечник	<i>Ornithogalum L.</i>
49	Աստղիկ	Звёздчатка	<i>Stellaria L.</i>
50	Աստղիկ միջին	Звездчатка средняя	<i>Stellaria media L.</i>
51	Ավելուկ, թրթնջուկ, շեփ	Щавель	<i>Rumex L.</i>
52	Ավելուկ գանգուր	Щавель курчавый	<i>Rumex crispus L.</i>
53	Ավլախոտ	Дескурения София	<i>Deskurainia</i>

			<i>sophia</i>
54	Ավոկադենի (ավոկադո)	Авокадо	<i>Persea Plum.</i>
55	Արմավարուփ	Мирикария	<i>Myricaria Desv.</i>
56	Արմավաշուշան, յուկկա	Юкка	<i>Yucca L.</i>
57	Արջընկույզ, գայլընկույզ, թաթուլ	Дурман	<i>Datura L.</i>
58	Արջիսաղող	Медвежья ягода	<i>Arctostaphylos uva-ursi Spreng.</i>
59	Արջնդեղ թունավոր	Куколь обыкновенный	<i>Agrostemma githago L.</i>
60	Արջտակ, ալպիական մանուշակ	Дряква, альпийская фиалка	<i>Cyclamen L.</i>
61	Արվանտակ	Свиной пальчатый	<i>Cynodon dactylon L.</i>
62	Արքայախնձոր, անանաս	Ананас	<i>Ananas Tourn.</i>
63	Արևածաղիկ	Подсолнечник	<i>Helianthus annuus L.</i>
64	Արևբուրիկ սովորական, սրճուկ	Зверобой обыкновенный	<i>Hypericum perforatum L.</i>
	Բ		
65	Բադրիջան, սմբուկ,	Баклажан, демьянка	<i>Solanum melongena L.</i>
66	Բաթաթ, քաղցր կարտոֆիլ	Батат	<i>Ipomoea batatas Poir.</i>
67	Բալասանածառ, բալասամածառ	Бальзамник	<i>Amyris P. Br.</i>
68	Բալենի (բալ)	Вишня	<i>Cerasus Juss.</i>
69	Բակլիա	Конские бобы,	<i>Vicia faba L.</i>

		<i>кормовые бобы</i>	
70	Բադեղ, շարմաշուղ	Плющ	<i>Hedera L.</i>
71	Բադրճուկ, սիրիական վարդ	Сирийская роза	<i>Hibiscus syriacus L.</i>
72	Բամբակենի	Хлопчатник	<i>Gossypium L.</i>
73	Բամբակաղբեր ռուած	Гибискус вздутый	<i>Hibiscus trionum L.</i>
74	Բամբասանք, տրադեսկանցիա	Традесканция	<i>Tradescantia L.</i>
75	Բամիա	Бамия	<i>Hibiscus esculentus L.</i>
76	Բանգի, խոզի բակլա	Белена	<i>Hyoscyamus L.</i>
77	Բանգի սև	Белена черная	<i>Hyoscyamus niger L.</i>
78	Բարդի	Тополь	<i>Populus L.</i>
79	Բերենիկե դաշտային	Вероника	<i>Veronica L.</i>
80	Բեգոնիա, փղականջ	Бегония	<i>Begonia L.</i>
81	Բիզոնախոտ	Бизонова трава	<i>Buchloe Engelm.</i>
82	Բոխի, ժախ, ձիաաւիթ	Конский фенхель	<i>Hippomarathrum Hoffmgg.et Link.</i>
83	Բոդ գազարանման	Прицепник морковный	<i>Caucalis daucoides L.</i>
84	Բոդկ, բոդկուկ	Редька	<i>Raphanus L.</i>
85	Բրաբիոն, ազատուկ	Тубероза	<i>Polianthes tuberosa L.</i>
86	Բրինձ	Рис	<i>Oryza L.</i>
87	Բուստածառ	Эритрина	<i>Erythrina L.</i>
	Գ		
88	Գազ	Астрагал	<i>Astragalus L.</i>
89	Գազ ոսկեգույն	Астрагал золотистый	<i>Astragalus aureus</i>

			<i>willd.</i>
90	Գազար	Морковь	<i>Daucus carota L.</i>
91	Գաթի ծաղիկ	Сафлор красильный	<i>Carthamus tinctorius L.</i>
92	Գաղձ, գելուկ, փաթթկենի	Повилика	<i>Cuscuta L.</i>
93	Գալլաթաթ, ոսկեծիլ	Манжетка	<i>Alchemilla L.</i>
94	Գալլուկ, հոսմուկ	Хмель	<i>Humulus L.</i>
95	Գարի	Ячмень	<i>Hordeum L.</i>
96	Գարնանախոտ	Веснянка	<i>Erophila DC.</i>
97	Գեղավեր, տատասկ	Бодяк	<i>Cirsium L.</i>
98	Գեորգենի	Георгина	<i>Dahlia Cav.</i>
99	Գետնաբաղեղ	Будра	<i>Glechoma L.</i>
100	Գետնախնձոր, գետնատանձ	Топинамбур, земляная груша	<i>Helianthus tuberosus L.</i>
101	Գետնամամուռ	Трясинник	<i>Phasium Schreb.</i>
102	Գետնամուշկ	Плаун	<i>Lycopodium L.</i>
103	Գետնանոճի	Кипарисовик	<i>Chamaecyparis Spach.</i>
104	Գետնանուշ, դուռ ուտելի, հավլոլիկ	Сыть съедобная, земляной миндаль	<i>Cyperus esculentus L.</i>
105	Գետնաշագանակ	Земляной каштан	<i>Conopodium Koch.</i>
106	Գետնապիստակենի, արախիս	Арахис, земляной орех	<i>Arachis L.</i>
107	Գետնասունկ	Трюфель	<i>Tuber Fr.</i>
108	Գերչակ, տզկանելի	Клещевина	<i>Ricinus L.</i>
109	Գիհի, մատիտաժառ	Можжевельник	<i>Juniperus L.</i>
110	Գինձ, համեմ	Кориандр, кинза	<i>Coriandrum L.</i>
111	Գլուխ կաղամբ	Капуста кочанная	<i>Brassica oleracea L. var. capitata L.</i>

112	Գլուխ սոխ	Лук репчатый	<i>Allium cepa L.</i>
113	Գնարբուկ, գարնանածաղիկ	Примула, первоцвет	<i>Primula L.</i>
114	Գնձմնձուկ	Василистник	<i>Thalictrum L.</i>
115	Գոնգեղ, կաղամբ յուղաբեր	Брюква	<i>Brassica napus L. var. rapiphera Metz.</i>
116	Գորտնուկ, յուղածաղիկ	Лютик	<i>Ranunculus L.</i>
117	Գորտնուկ թունավոր	Лютик ядовитый	<i>Ranunculus sceleratus L.</i>
118	Գորտնուկ դաշտային	Лютик пашенный	<i>Ranunculus arvensis L.</i>
119	Գյուղավեր դաշտային	Бодяк полевой	<i>Cirsium arvense Scop.</i>
120	Գրավիռլայի ծառ (գուանաբանա)	Аннона колючая (гуанабана)	<i>Annona muricata L.</i>
121	Գրեյֆֆրուտ	Грейпфрут	<i>Citrus paradisi Makf.</i>
122	Գուալա, հնդկախնձորի	Гуава	<i>Psidium L.</i>
	Դ		
123	Դամոնենի	Слива настоящая, тернослива	<i>Prunus insititia L.</i>
124	Դանդուռ	Портулак	<i>Portulaca L.</i>
125	Դանդուռ բանջարանոցային	Портулак огородный	<i>Portulaca oleracea L.</i>
126	Դաշտակաղամբ, շաղ գամուկ, կանճրակ	Капуста полевая, сурепица	<i>Brassica campestris L.</i>
127	Դաշտակոտեն, կծու կոտեն	Сердечник	<i>Cardamine L.</i>
128	Դառնափայտ	Квасия горькая	<i>Quassia amara L.</i>

129	Դառնախոտ թունավոր	Горчак ядовитый	<i>Acroptilon picris</i> C.A.M.
130	Դառնարմատ սովորական	Софора обыкновенная	<i>Goebelia alopecuroides</i> Bge.
131	Դառնափուշ, դառնուկ	Дурнышник	<i>Xanthium L.</i>
132	Դառնափուշ սովորական	Дурнышник обыкновенный	<i>Xanthium strumarium L.</i>
133	Դարչնածառ (դարչին), դարբձենի	Корица, коричное дерево	<i>Cinnamomum L.</i>
134	Դափնեվարդ, ճփնի	Олеандр	<i>Nerium oleander</i> L.
135	Դափնի (դափնետերև), սարդենի	Лавр (лавровый лист)	<i>Laurus L.</i>
136	Դդմիկ	Кабачок	<i>Cucurbita pepo var giraumontia</i> Duch.
137	Դդում	Тыква	<i>Cucurbita L.</i>
138	Դելֆին արևելյան	Живокость восточная	<i>Consolida orientalis Schrod.</i>
139	Դեղձենի (դեղձ)	Персик	<i>Persica Mill.</i>
140	Դեղնափայտ, փշահաց	Ксантоксилум, желтодревесник	<i>Xanthoxylum</i> Gmel.
141	Դեշանախոտ, մարգագետնախոտ	Луговик	<i>Deschampsia P.B.</i>
142	Դժնիկ, եղջերափուշ, ալաժաիր	Жостер	<i>Rhamnus L.</i>
143	Դիֆենբախիա, համրաբույս	Диффенбахия	<i>Dieffenbachia L.</i>
144	Դրախտածառ, պարիկածառ	Скумпия, париковое дерево	<i>Cotinus Mill.</i>

145	Դրախտաշուշան	Парадизея	<i>Paradisea Mazzuc.</i>
146	Դրախանգածաղիկ	Хедихиум	<i>Hedysium Koen.</i>
147	Դուռն կլոր	Сыть круглая	<i>Cyperus rotundus L.</i>
	Ե		
148	Եգիպտացորեն	Кукуруза	<i>Zea mays L.</i>
149	Եզան աչք, փռնչուկ	Арника	<i>Arnica L.</i>
150	Եզան լեզու նշտաբատերն	Подорожник ланцетолистный	<i>Plantago lanceolata L.</i>
151	Եզան լեզու մեծ	Подорожник большой	<i>Plantago major L.</i>
152	Ելակ	Клубника	<i>Fragaria L.</i>
153	Ելակ՝ փայրի, գետնամորի	Земляника, клубника лесная	<i>Fragaria vesca L.</i>
154	Եղեգ	Тростник	<i>Phragmites Adans.</i>
155	Եղեգն սովորական	Тростник обыкновенный	<i>Phragmites communis L.</i>
156	Եղեգնաբույս, շամբ	Арундо тростниковый	<i>Arundo donax L.</i>
157	Եղեգնախոտ, եղեգնասեգ	Вейник	<i>Calamagrostis Adans.</i>
158	Եղեգնածառ	Дендрокаламус	<i>Dendrocalamus Ness.</i>
159	Եղեսպակ, մատնոց խոտ	Шалфей	<i>Salvia L.</i>
160	Եղերդ, ճարճատուկ	Цикорий	<i>Cichorium L.</i>
161	Եղինջ, աղինջ, եղրճիկ	Крапива	<i>Urtica L.</i>
162	Եղինջ այրող	Крапива жгучая	<i>Urtica urens L.</i>
163	Եղինջ երկտուն	Крапива двудомная	<i>Urtica dioica L.</i>

164	Եղջերալեզու, տերևապտեր	Листовик	<i>Phyllitis Hill.</i>
165	Եղջերառվույտ	Лядвенец	<i>Lotus L.</i>
166	Եղջերատերև	Роголистник	<i>Ceratophyllum L.</i>
167	Եղջերացորնուկ	Роговик	<i>Ceratochloa P.B.</i>
168	Եղջերենի, եղջերածառ	Рожковое дерево	<i>Ceratonia siliqua L.</i>
169	Եղջերվաքոս, եղջերվամամուռ	Ягель, олений мох	<i>Cladonia rangiferina Hoffm.</i>
170	Եղրևանի, յասաման	Сирень	<i>Syringa L.</i>
171	Եղևին	Пихта	<i>Abies Mill.</i>
172	Եղևնի	Ель	<i>Picea Dietr.</i>
173	Երանածառ	Клеродендрон	<i>Clerodendron L.</i>
174	Երեւ, արագլակտուց	Пеларгония, журавельник	<i>Pelargonium L. Her.</i>
175	Երեքնուկ, սիրի-սիրի	Клевер	<i>Trifolium L.</i>
176	Երեքնուկ սողացող	Клевер ползучий	<i>Trifolium repens L.</i>
177	Երինջնակ դաշտային	Синеголовник полевой	<i>Eryngium campestre L.</i>
178	Երիցուկ	Ромашка	<i>Matricaria L.</i>
179	Երիցուկ անհոտ	Ромашка непахучая	<i>Chamaemel um inodorum vis.</i>
180	Երկաթածառ	Железное дерево	<i>Argania sideroxylon Roem. et Schult.</i>
	Զ		
181	Զամբյուղախոտ	Скерда	<i>Crepis L.</i>
182	Զանգակ, զանգակածաղիկ	Колокольчик	<i>Campanula L.</i>
183	Զանգակ բողկանման	Колокольчик	<i>Campanula</i>

		<i>репчатовидный</i>	<i>rapunculoides L.</i>
184	Ջարդաշուշան, սիրածաղիկ	Агапантус	<i>Agapanthus L. Her.</i>
185	Զեփյուռածաղիկ	Зефирантес	<i>Zephyranthes Herb.</i>
186	Ջկենենի	Мушмула	<i>Mespilus L.</i>
187	Զմռնենի, բալասանածառ	Бальзамник	<i>Amyris P. Br.</i>
188	Զոպա, մշտիկ	Иссоп	<i>Hissopus L.</i>
189	Զուգատերև, ձիապուպկ	Парнолистник	<i>Zygophyllum L.</i>
	Է		
190	Էրենի, էրենոսածառ, սևածառ	Эбеновое дерево, черное дерево	<i>Diospyros ebenum Koen.</i>
191	Էվկալիպտ, նիվենի, տենդածառ	Эвкалипт	<i>Eucalyptus L.Her.</i>
192	Էֆեդրա, սարի չամիչ	Хвойник, эфедра	<i>Ephedra L.</i>
	Ը		
193	Ըկուզենի (քնկույզ)	Орех грецкий	<i>Juglans regia L.</i>
194	Ընձախոտ	Аконит, борец	<i>Aconitum L.</i>
	Թ		
195	Թալ, թաղթիկ	Лебеда	<i>Atriplex L.</i>
196	Թմրինդի, հնդկարմավ	Тамаринд	<i>Tamarindus L.</i>
197	Թանթոնիկ, գառնադմակիկ	Очиток	<i>Sedum L.</i>
198	Թավշածաղիկ	Бархатцы	<i>Tagetes L.</i>
199	Թավշածառ, խցանածառ	Бархат, пробковое дерево	<i>Phellodendron Rupr.</i>
200	Թավշենի, ալյոդրակատար	Петуший гребешок, целозия	<i>Celosia L.</i>
201	Թարխուն	Эстрагон (тархун)	<i>Artemisia</i>

			<i>dracunculus L.</i>
202	Թելուկ, սագախոտ	Марь, лебеда	<i>Chenopodium L.</i>
203	Թելուկ սպիտակ	Марь белая	<i>Chenopodium album L.</i>
204	Թեղի, ծփի	Вяз, ильм, берест	<i>Ulmus L.</i>
205	Թէյ	Чай	<i>Thea L.</i>
206	Թզարմատ	Чистяк	<i>Ficaira Adans.</i>
207	Թզենի (թուզ)	Инжир	<i>Ficus carica L.</i>
208	Թթենի (թութ), շերամածառ	Шелковица, тута	<i>Morus L.</i>
209	Թթվախոտ	Кисличник	<i>Oxyria Hill.</i>
210	Թթվածառ	Оксидедрон	<i>Oxsidedron DC.</i>
211	Թթվիճ, լոռասերմ	Буквица	<i>Betonica L.</i>
212	Թխակակաչ, եղջերակակաչ	Глауциум	<i>Glaucium Mill.</i>
213	Թխկի, բիծխի	Клен	<i>Acer L.</i>
214	Թղթաթթենի, թղթածառ	Бумажная шелковица	<i>Broussonetia Vent.</i>
215	Թոքախոտ, մեղրուկ	Медуница	<i>Pulmonaria L.</i>
216	Թռչնաբուն	Гнездовка	<i>Neottia Sw.</i>
217	Թռչնաթաթ, սարդատունկ	Клеоме, паучник	<i>Cleome L.</i>
218	Թռչնոտն	Сераделла	<i>Ornithopus L.</i>
219	Թրախոտ	Меч трава	<i>Cladium P.B.</i>
220	Թրաշուշան, ագռավաթուր	Гладиолус, шпажник	<i>Gladiolus L.</i>
221	Թրթնջուկ սովորական	Щавель кислый	<i>Rumex acetosa L.</i>
222	Թրթնջուկ ճնճղուկի	Щавель воробыный	<i>Rumex acetosella L.</i>
223	Թրնջենի (թուրինջ)	Померанец,	<i>Citrus aurantium</i>

		бигарадия	<i>L. var. amara</i>
224	Թունաթափ սուր	Ластовень острый	<i>Cynanchum acutum L.</i>
	Ժ		
225	Ժախ թափոտ	Борщевик пушистый	<i>Heracleum trachyloma fisch. et Lall.</i>
226	Ժահակենի	Торрея	<i>Torreya Arn.</i>
227	Ժայռաթմբի, ֆիլիբեա	Филирея, каменная липа	<i>Phillyrea L.</i>
228	Ժենշեն, մարդարմատ	Женьшень	<i>Panax L.</i>
	Ի		
229	Իժաբերան	Стагачка	<i>Microstylis Nutt.</i>
230	Իժախոտ, օձի գլուխ	Румянка, синяк	<i>Echium L.</i>
231	Իժախոտ սովորական	Румянка обыкновенная	<i>Echium vulgare L.</i>
232	Իշախոտ, անդարա	Ослинник	<i>Onagra Scop.</i>
233	Իշակաթնուկ, գայլի կաթ	Молочай	<i>Euphorbia L.</i>
234	Իշակաթնուկ ձողանման	Молочай прутьевидный	<i>Euphorbia virgata M.B.</i>
235	Իշամառոլ դաշտային	Осот полевой	<i>Sonchus arvensis L.</i>
236	Իշաովույտ	Донник	<i>Melilotus L.</i>
237	Իշաովույտ դեղին	Донник желтый	<i>Melilotus officinalis Des.</i>
	Լ		
238	Լակմուսախոտ, քրոզոֆորա	Лакмусовая трава, хрозифора	<i>Chrozophora Neck.</i>
239	Լայնատերևուկ,	Волчец	<i>Cnicus</i>

	օրհնափուշ	благославленный	<i>benedictus L.</i>
240	Հաստենի	Ольха	<i>Alnus Gaertn.</i>
241	Հաքի ծառ, վերնիճենի	Лаковое дерево	<i>Rhus vernicifera DC.</i>
242	Լեզվապտեր, ասպլեն	Костенец	<i>Asplenium L.</i>
243	Լեշածաղիկ, ստապելիա	Стапелия	<i>Stapelia L.</i>
244	Լեռնադափնի	Кальмия	<i>Kalmia L.</i>
245	Լերդախոտ, զարոշ	Дубровник	<i>Teucrium L.</i>
246	Լիմոն, կիտրոն	Лимон	<i>Citrus limon L.</i>
247	Լիմոնաթուփ	Лимонник	<i>Schizandra L.</i>
248	Լիչի, չինական սալոր	Личи, китайская слива	<i>Litchi chinensis Sonn.</i>
249	Լոբի	Фасоль	<i>Phaseolus L.</i>
250	Լոլիկ, պոմիդոր, տոմատ	Помидор, томат	<i>Lycopersicon esculentum Mill.</i>
251	Լոնգան	Лонган, глаз дракона	<i>Dimocarpus longan L.</i>
252	Լոշտակ, մարդախոտ	Переступень, бриония	<i>Bryonia L.</i>
253	Լոռամրգի	Клюква	<i>Oxycoccus Pers.</i>
254	Լոտոս, անհար	Лотос	<i>Nelumbium speciosum Willd.</i>
255	Լոբենի, թմբի	Липа	<i>Tilia L.</i>
256	Լվախոտ	Блошница	<i>Pulicaria Gaertn.</i>
257	Լուպին, եգիպտոլոբ	Люпин	<i>Lupinus L.</i>
	Խ		
258	Խաղող, որթ	Виноград	<i>Vitis L.</i>
259	Խաչախոտ, խաչենիկ	Крестовница	<i>Crucianella L.</i>
260	Խափարձիլ, զարձիլ	Ревень	<i>Reum L.</i>

261	Խատար, պտուտակածառ	Панданус	<i>Pandanus Rumpf.</i>
262	Խատիսալ	Коломбо, кукольван	<i>Cocculus DC.</i>
263	Խատուտիկ, ակլատիգ	Одуванчик	<i>Taraxacum L.</i>
264	Խատուտիկ սովորական	Одуванчик обыкновенный	<i>Taraxacum vulgare Lam.</i>
265	Խեցեճաղիկ, մոլուքյան խոտ	Моллюцелла	<i>Molucella L.</i>
266	Խթանածաղիկ	Шпороцветник	<i>Plectranthus L.Her.</i>
267	Խիժաճարճատուկ, վայրի եղերդ	Хондрилла	<i>Chondrilla L.</i>
268	Խինածառ, քինածառ	Хинное дерево	<i>Cinchona L.</i>
269	Խլածաղիկ, խոռվիխոտ	Норичник	<i>Scrophularia L.</i>
270	Խմի	Дягиль	<i>Archangelika Hoffm.</i>
271	Խմրախոտ, ճուլել	Душистый колосок	<i>Anthoxanthum odoratum L.</i>
272	Խնկածաղիկ, մակերբան	Душица, майоран	<i>Origanum majorana L.</i>
273	Խնկեղեգ, եղեգնախունկ	Аир	<i>Acorus L.</i>
274	Խնկողկուզակ, Մարիամ խոտ	Дубровник белый	<i>Teucrium polium L.</i>
275	Խնձորենի (խնձոր)	Яблоня	<i>Malus Mill.</i>
276	Խշիշան մեծ	Погремок большой	<i>Alectrolophus major Rchb.</i>
277	Խոզանուկ, խոզանխոտ	Щетинник	<i>Setaria Beauv.</i>
278	Խոզանուկ անթավ	Щетинник голый	<i>Setaria glauca L.</i>

279	Խղլորձ, պծատունկ	Орхидея, ятрышник	<i>Orchis L.</i>
280	Խորդենի, մլմլուկ, աղավնակտուց	Герань	<i>Geranium L.</i>
281	Խորդենի գծատերևաճանկա յին	Герань линейнодольчатая	<i>Geranium linearilobum D.C.</i>
282	Խոնդատ, եզան ազի	Коровяк	<i>Verbascum L.</i>
283	Խոռուկ	Крупка	<i>Lepidium draba. L.</i>
284	Խրփուկ սովորական, պռչուկ	Овсяг обыкновенный, овес пустой	<i>Avena fatua L.</i>
285	Խրձածաղիկ	Фацелия	<i>Phacelia Juss.</i>
286	Խցանաձառ, թավշաձառ,	Бархат, пробковое дерево	<i>Phellodendron Rupr.</i>
287	Խուլ եղինջ, անմեղ եղինջ	Глухая крапива, яснотка	<i>Lamium L.</i>
288	Խուրմա, ժորենի	Хурма	<i>Diospyros L.</i>
	Ծ		
289	Ծաղկակաղամբ	Капуста цветная	<i>Brassica oleraceae L. var. botrytis L.</i>
290	Ծիրթոն, կորթին, ծորթին	Чабер	<i>Satureja L.</i>
291	Ծիծենախոտ, թունաթափ	Ластовень	<i>Antitoxicum Pobed.</i>
292	Ծիրանենի (ծիրան)	Абрикос	<i>Armeniaca Mill.</i>
293	Ծխաբույս դեղագործական	Дымянка лекарственная	<i>Fumaria officinalis L.</i>
294	Ծխաբույս վալլանտիի	Дымянка вайлантова	<i>Fumaria vaillantii Lois.</i>
295	Ծխախոտ, թուրուն	Табак настоящий	<i>Nicotiana tabacum L.</i>

296	Ծխածաղիկ	Петуния	<i>Petunia Juss.</i>
297	Ծնեբեկ, ծնեփակ, մարանձու	Спаржа	<i>Asparagus L.</i>
298	Ծովակաղամբ, թերփինգ	Катран	<i>Crambe L.</i>
299	Ծովամանանեխ, խալոկ	Морская горчица	<i>Cakile Mill.</i>
300	Ծովամեխակ, ծովափուկ	Армерия	<i>Armeria Willd.</i>
301	Ծորենի, կծոխուր	Барбарис	<i>Berberis L.</i>
302	Ծոփոր, ֆիլոդենդրոն	Монстера, филодендрон	<i>Monstera L.</i>
303	Ծվծվուկ, ծտի փլավ	Смолёвка, хлопушка	<i>Silene L.</i>
304	Ծվծվուկ եղանանման	Смолевка вильчатая	<i>Silene dichotoma Ehrh.</i>
305	Ծտապաշար, ճնճղկապաշար	Сумочник	<i>Capsella Medic.</i>
	Կ		
306	Կաթնախոտ, մակարդախոտ	Истод	<i>Polygala L.</i>
307	Կաթնածաղիկ	Галакс	<i>Galax L.</i>
308	Կաթնափուշ, մարեմփուշ	Расторопша, остро- пёстро	<i>Silybum marianum Gaertn.</i>
309	Կաթնբեկ, իշամառոլ	Осот	<i>Sonchus L.</i>
310	Կաթնակ, խատուտիկ	Одуванчик обыкновенный	<i>Taraxacum vulgare Lam.</i>
311	Կախարդախոտ, կիրկեխոտ	Двулепестник, цирцея	<i>Circaea L.</i>
312	Կակաո, հնդկանշենի, շոկոլադի ծառ	Какао, шоколадное дерево	<i>Theobroma cacao L.</i>

313	Կակաչ, պուտ, խաշխաշ, լալա	Мак	<i>Papaver L.</i>
314	Կակաչ մեկծաղկանի	Мак одноцветковый	<i>Papaver monanthum Trau.</i>
315	Կակաչաճառ	Тюльпанное дерево	<i>Liriodendron L.</i>
316	Կաղամախի, քարդի դողդոջուն	Осина	<i>Populus tremula L.</i>
317	Կաղամբ, կաղամբաբույս	Капуста. брассика	<i>Brassica L.</i>
318	Կաղամբաճառ, հրեշտակաճառ	Андира, капустное дерево	<i>Andira Lam.</i>
319	Կաղամբուկ դաշտային	Капуста полевая	<i>Brassica campestris L.</i>
320	Կաղնի (կաղին), խոզակաղնի	Дуб	<i>Quercus L.</i>
321	Կաղշնակ սովորական	Татарник обыкновенный	<i>Onopordon acanthimum L.</i>
322	Կամելիա, ճապոնական	Камелия	<i>Camellia L.</i>
323	Կայսերաբույս, արքայիկ բույս	Императория, царский корень	<i>Imperatoria L.</i>
324	Կանարենի	Канариум	<i>Canarium (Rumph.) L.</i>
325	Կանգկուր, կանկառ, արտիճուկ	Артишок	<i>Cynara L.</i>
326	Կանեփ	Конопля	<i>Cannabis L.</i>
327	Կանթեղախոտ, ծիծեռնադեղ	Чистотел	<i>Chelidonium L.</i>
328	Կանճրակ	Сафлор	<i>Carthamus L.</i>
329	Կապար, կապրցախ	Каперсы	<i>Capparis L.</i>
330	Կավաժիպակ	Воловик	<i>Anchusa italica</i>

	իտալական	итальянский	Retz.
331	Կատաղի վարունգ, իշավարունգ	Бешеный огурец	<i>Ecballium elaterium Rich.</i>
332	Կատվալեզու, երկատամնակ	Черёда	<i>Bidens L.</i>
333	Կատվախոտ, կատվարմատ	Валериана, мяун	<i>Valeriana L.</i>
334	Կարագածառ, կոզենի, շի	Масляное дерево, ши	<i>Butyrospermum Kotschy.</i>
335	Կարապածաղիկ	Сусак	<i>Butomus L.</i>
336	Կարծրախոտ	Жёсткоколосница, тростянка	<i>Sclerochloa P. B.</i>
337	Կարճոտնուկ	Коротконожка	<i>Brachypodium P. B.</i>
338	Կարմրան	Гребенщик, тамарикс	<i>Tamarix L.</i>
339	Կարտոֆիլ	Картофель	<i>Solanum tuberosum L.</i>
340	Կաուչուկածառ, ձգախիժենի	Гевея бразильская	<i>Hevea brasiliensis L.</i>
341	Կաքավախոտ, շահրիվարդ	Дриада, куропаточья трава	<i>Dryas L.</i>
342	Կաքավկրկուտ դաշտային	Воробейник полевой	<i>Lithospermum arvense L.</i>
343	Կեղծ խինածառ	Лжедурнишник, циклахена	<i>Iva L.</i>
344	Կեղծ կվենի	Ложная лиственница	<i>Pseudolarix Gord.</i>
345	Կեղծ հարսնամատ	Болотноцветник	<i>Nymphoides Hill.</i>
346	Կեղծ դանձլամեր, վրացի կոճ	Чемерица	<i>Veratrum L.</i>

347	Կեղծ փիփերթ	Мальваструм	<i>Malvastrum</i> <i>A. Gray.</i>
348	Կեմենի, իսպանական օրոճ	Бобровник, испанский дрок	<i>Spartium</i> <i>junceum L.</i>
349	Կենաֆ	Кенаф	<i>Hibiscus</i> <i>cannabinus L.</i>
350	Կենսածառ, կենաց ծառ, թուխ	Туя	<i>Thuja L.</i>
351	Կեչի, ոգորենի	Берёза	<i>Betula L.</i>
352	Կենասենի (կենաս)	Черешня	<i>Cerasus avium L.</i>
353	Կերոն, որձախոտ, ջրեղեգ	Рогоз	<i>Typha L.</i>
354	Կերոն նեղատերև	Рогоз узколистный	<i>Typha</i> <i>angustifolia L.</i>
355	Կիզիխոտ, սարի բամբակ	Пушица	<i>Eriophorum L.</i>
356	Կիվանո, աֆրիկական վարունգ	Кивано, рогатая дыням огурец африканский	<i>Cucumis</i> <i>metuliferus</i> <i>E. Mey.</i>
357	Կիվի (միրգ)	Киви (фрукт)	<i>Actinidia</i> <i>deliciosa (Kiwi</i> <i>Fruit)</i>
358	Կիտրոնախոտ	Липпия, лимонная вербена	<i>Lippia citriodora</i> <i>L.</i>
359	Կծվիչ, ծովաբողկ, ժախուկ	Хрен	<i>Armoracia</i> <i>Gaertn. Mey et</i> <i>Schreb.</i>
360	Կծվուկ	Свербига	<i>Bunias L.</i>
361	Կծվուկ արևելյան	Свербига восточная	<i>Bunias orientalis</i> <i>L.</i>
362	Կկվածաղիկ, շողափարդ	Кукушкин цвет	<i>Coronaria flos-</i> <i>cuculi (L.) A. Br.</i>

363	Կկվալուշ	Кукушкин лён	<i>Polytrichum L.</i>
364	Կղմուխ, ձվախոտ	Девясил	<i>Inula L.</i>
365	Կնյուն, ագռավի ծաղիկ	Ситник	<i>Juncus L.</i>
366	Կնքաբույս, սև լոշտակ, կույս արմատ	Тамус	<i>Tamus L.</i>
367	Կոկաենի	Кокаиновый куст	<i>Erythroxylon coca Lam.</i>
368	Կոկոսյան արմավենի (կոկոս), հնդկընկուզենի	Пальма кокосовая	<i>Cocus nucifera L.</i>
369	Կոկոսյան սալորենի	Кокосовая слива	<i>Chrysobalanus L.</i>
370	Կոկոռենի (կոկոռշ)	Крыжовник	<i>Grossularia Mill.</i>
371	Կոճապղպեղ, իմբիր, տաքկոճ	Имбирь	<i>Zingiber Adans.</i>
372	Կոմելինա	Коммелина	<i>Commelina Plum.</i>
373	Կովախոտ, հազարազյիկ	Тысячеголов	<i>Vaccaria Med.</i>
374	Կովացորեն	Марьянник	<i>Melampyrum L.</i>
375	Կոտեմ, նվարդակ, աղբակոտեմ	Кресс, клоповник	<i>Lepidium L.</i>
376	Կոտեմ դաշտային	Клоповник полевой	<i>Lepidium campestre R. BR.</i>
377	Կորեկ	Просо	<i>Panicum L.</i>
378	Կորթին, ծիթրոն, ծոթրին	Чабер	<i>Satureja L.</i>
379	Կորնգան	Эспарцет	<i>Onobrychis Mill.</i>
380	Կպշուկ	Липучка	<i>Lappula Manch.</i>
381	Կոատուկ, կոռթուկ, կոճոճ	Лопух	<i>Arctium L.</i>

382	Կռատուկ մեծ	Лопух большой	<i>Arctium lappa L.</i>
383	Կվենի, խեժափիճի	Лиственница	<i>Larix Mill.</i>
384	Կտավաբուն	Грудница, ленок	<i>Linosyris Cass.</i>
385	Կտավախոտ, վուշախոտ	Льнянка	<i>Linaria L. Mill.</i>
386	Կտավատ, վուշ	Лён	<i>Linum L.</i>
387	Կտավատաշուշան	Новозеландский лён	<i>Phormium L.</i>
388	Կտցաբոշի	Очеретник	<i>Rhynchospora Vahl.</i>
389	Կրիայածաղիկ	Хелоне	<i>Chelone L.</i>
390	Կուծկոտրուկ, ամանկոտրուկ	Горицвет, адонис	<i>Adonis L.</i>
391	Կումքվաթ	Кумкват	<i>Citrus japonica Thunb.</i>
392	Կուսախաղող, կույսորթ	Девичий виноград	<i>Parthenocissus Pl anch.</i>
393	Կուսածաղիկ	Барвинок	<i>Vinca L.</i>
394	Կուրկուրան	Копеечник	<i>Hedysarum L.</i>
	Հ		
395	Հաբաներո, չինական պղպեղ	Перец хабанеро, капсикум китайский	<i>Capsicum chinense Jacq.</i>
396	Հազազ	Дереза	<i>Lycium L.</i>
397	Հազար, կաթնուկ, մառոլ	Латук, молокан, салат	<i>Lactuca L.</i>
398	Հազարատերևուկ, բյուրատերևուկ	Тысячелестник	<i>Achillea L.</i>
399	Հազարատերևուկ սովորական	Тысячелистник обыкновенный	<i>Achillea millefolium L.</i>
400	Հազի դեղ	Белокопитник, подбел	<i>Petasites Mill.</i>
401	Հազրեփարդ, խնկունի	Розмарин	<i>Rosmarinus L.</i>

402	Հալվե, ալոե	Алоэ	<i>Aloe L.</i>
403	Հալևորուկ, ալևորիկ	Крестовник	<i>Senecio L.</i>
404	Հալևորիկ գարնանաբեր	Крестовник весенний	<i>Senecio vernalis</i> <i>W. K.</i>
405	Հալֆա, սիրախոտ	Полевичка	<i>Eragrostis Host.</i>
406	Հակինթ, հիացինտ	Гиацинт	<i>Hyacinthus L.</i>
407	Հակորաշուշան	Спекелия	<i>Sprekelia Heist.</i>
408	Հադարջենի (հադարջ), դարադաթ	Смородина	<i>Ribes L.</i>
409	Հաճար, աճար	Полба	<i>Triticum spelta L.</i>
410	Հաճարենի	Бук	<i>Fagus L.</i>
411	Համասիյուռ, Երուսաղեմի ծաղիկ	Зорька, татарское мыло	<i>Lychnis chalcidonica L.</i>
412	Համեմ, գինձ	Кориандр, кинза	<i>Coriandrum L.</i>
413	Համեմենի, վանիլ	Ваниль	<i>Vanilla planifolia</i> <i>Andr.</i>
414	Հապալասենի (հապալաս), դողնոշ	Черника	<i>Vaccinium myrtillus L.</i>
415	Հապալասենի կարմիր	Брусника	<i>Vaccinium vitis idaea L.</i>
416	Հասկաշուշան	Костолом, нартеций	<i>Nartheceum Huds.</i>
417	Հասկաքիստ	Аристидա	<i>Aristida L.</i>
418	Հասմիկ	Жасмин	<i>Jasminum L.</i>
419	Հասմիկենի	Гельземиум	<i>Gelsemium Juss.</i>
420	Հավակատար, գիմել	Щирица, амарант	<i>Amaranthus L.</i>
421	Հավակատար հասկավոր	Щирица колосистая	<i>Amarantus retroflexus L.</i>
422	Հավակորեկ, որիգախոտ	Ежовик, просо куриное	<i>Echinochloa cruz galli P. B.</i>
423	Հավաղցան, նիվ	Валерианица малая	<i>Valerianella olitoria Moench.</i>

424	Հավաճող	Вереск древовидный	<i>Erica arborea L.</i>
425	Հատադեղատու	Пилульница	<i>Pilularia L.</i>
426	Հարդածադիկ	Соломоцвет	<i>Achyranthes L.</i>
427	Հարսնախոտ, ֆիզալիս	Физалис, пузырная вишня	<i>Physalis alkekengi L.</i>
428	Հարսնածադիկ, հարսնուկ	Ветреница венценосная	<i>Anemone coronaria L.</i>
429	Հարսնամատ սպիտակ, ջրաշուշան	Кувшинка белая, водяная лилия	<i>Nymphaea alba L.</i>
430	Հացադեղ, ննի, նանախոտ	Ажгон	<i>Carum copticum Benth.</i>
431	Հացածառ, հացապտղի	Хлебное дерево	<i>Artocarpus Forst.</i>
432	Հացարմատ	Маниок	<i>Manihot L.</i>
433	Հացենի	Ясень	<i>Fraxinus L.</i>
434	Հացհամեմ, շամբալա, սլծառվույտ	Пажитник	<i>Trigonella L.</i>
435	Հերձի, մազտաքի	Фисташка- лентискус, мастиковое дерево	<i>Pistacia lentiscus L.</i>
436	Հերմինե	Бровник	<i>Herminium R. Br.</i>
437	Հինա, կիպրոս	Хна	<i>Lawsonia L.</i>
438	Հինածադիկ, բալասանիկ	Бальзамин, недотрога бальзаминовая	<i>Impatiens balsamina L.</i>
439	Հիրիկ, զամբեղ, բարբուզնակ	Ирис, касатик	<i>Iris L.</i>
440	Հլածուկ, քապու, կոլգա	Кольза, рапс	<i>Brassica napus L.</i>
441	Հնդկադեղձ, մանգենի	Манго, манговое	<i>Mangifera L.</i>

	(մանգո)	дерево	
442	Հնդկաթզենի, տերևակողի	Эпифиллум	<i>Epiphyllum Haw.</i>
443	Հնդկախնձորի (գուալա)	Гуаява	<i>Psidium L.</i>
444	Հնդկակորեկ	Негритянское просо	<i>Pennisetum typhoides Rich.</i>
445	Հնդկանթառաւ	Гомфрена головчатая	<i>Gomphrena globosa L.</i>
446	Հնդկանշենի, կակաո, շոկոլադի ծառ	Какао, шоколадное дерево	<i>Theobroma cacao L.</i>
447	Հնդկառլոռ	Каянус	<i>Cajanus DS.</i>
448	Հնդկապղպեղ, քապապա	Кубеба	<i>Piper cubeba L.</i>
449	Հնդկասեխ (պապայա), սեխածառ	Дынное дерево, папая	<i>Carica papaya L.</i>
450	Հնդկարմալ, թմրինդի	Тамаринд	<i>Tamarindus L.</i>
451	Հնդկացորեն, սև ցորեն	Гречиха	<i>Fagopyrum L.</i>
452	Հնդկացորեն թաթարական	Гречиха татарская	<i>Fagopyrum tataricum L.</i>
453	Հնդկեղեգ, բամբուկ	Банбук	<i>Bambusa Schreb.</i>
454	Հնդկոտեմ, փրիզան	Настурция, капуцин	<i>Tropaeolum L.</i>
455	Հողմախոտ	Метлица полевая, пух	<i>Apera spica-venti P.B.</i>
456	Հողմածաղիկ, հողմավարդ	Ветреница	<i>Anemone L.</i>
457	Հոնի (հոն)	Кизил	<i>Cornus mas L.</i>
458	Հոռոմ-չաման	Пажитник сенной	<i>Trigonella foenum-graecum</i>

			<i>L.</i>
459	Հոռոմ-սամիթ, ռազիան	Фенхель	<i>Foeniculum Mill.</i>
460	Հովազածաղիկ	Беламканда	<i>Belamcanda Adans.</i>
461	Հովազաշուշան	Лилия барсовая	<i>Lilium pardalinum Kellogg.</i>
462	Հովվամաղախ	Пастушья сумка	<i>Capsella bursa pastoris M.</i>
463	Հովվափող	Частуха	<i>Alisma L.</i>
464	Հովտաշուշան, մշկածաղիկ	Ландыш	<i>Convallaria majalis L.</i>
465	Հորոտ-մորոտ, արջականջ	Аврикула, медвежье ушко	<i>Primula auriculata Lam.</i>
466	Հորտենզիա, դրախտավարդ	Гортензия	<i>Hydrangea Gronov.</i>
467	Հրճու, կարմրաշուշան, լեռնաշուշան	Лилия кудреватая, царские кудри	<i>Lilium martagon L.</i>
468	Հուրայածառ, արճվան	Иудино дерево, багрянник	<i>Cercis L.</i>
469	Հունապի (ունաբ), զսպենի	Ююба	<i>Zizyphus jujuba Mill.</i>
470	Հուրանախոտ, դաշտավուկ, արոտածիլ	Мятлик	<i>Poa L.</i>
	2		
471	Չազախոտ, դեղնածաղիկ	Желтушник	<i>Erysimum L.</i>
472	Չարավարունգ	Волосистый огурец	<i>Sicyos L.</i>
473	Չարխոտ, իգապտեր	Кочедыжник	<i>Athyrium Roth.</i>

474	Չիադադ	Монарда	Monarda L.
475	Չիաձէտ, ապանձ	Хвощ	Equisetum L.
476	Չիաձէտ դաշտային	Хвощ полевой	Equisetum arvense L.
477	Չիթենի (ձիթապտուղ)	Маслина, оливковое дерево	Olea L.
478	Չմերուկ	Арбуз	Citrullus vulgaris Schrad.
479	Չյունածաղիկ, ալպյան շքանարգիզ	Белоцветник, альпийский амариллис	Lenchoium L.
480	Չյունածառ, ծոպածառ	Снежное дерево	Chionanthus Roen.
481	Չնծաղիկ, ձմեռնածաղիկ	Подснежник	Galanthus L.
	Ղ		
482	Ղանձխամեր, քրիստոսածաղիկ	Морозник	Helleborus L.
483	Ղարադաթ, հաղարջենի (հաղարջ),	Смородина	Ribes L.
484	Ղմի, շուշանբանջար, քեղակարոս	Бутень	Chaerophyllum L.
485	Ղմի սոխուկային	Бутень луковчатый	Chaerophyllum bulbosum L.
486	Ղոդնոշ, հապալասենի	Черника	Vaccinium myrtillus L.
	Ճ		
487	Ճագոմ, միամուձ	Омела	Viscum L.
488	Ճակնդեղ, բագուկ, տակ	Свёкла	Beta L.
489	Ճակնդեղ սովորական	Свекла кормовая	Beta vulgaris L.

490	Ճահճաեղինջ	Зюзник	<i>Lycopus L.</i>
491	Ճալկտուց, աբազլախոտ	Журавельник, аистник	<i>Erodium L.Her.</i>
492	Ճանապարհորդների ծառ	Дерево путешественников	<i>Ravenala madagaskariensis Gmel.</i>
493	Ճանկխոտ, ծծուկ	Живучка, дубница	<i>Ajuga L.</i>
494	Ճանճասպան	Мухомор	<i>Amanita muscaria (Fr.) Guel.</i>
495	Ճապոնական առվույտ, թավառվույտ	Леспедеца прилистниковая	<i>Lespedeza striata Hook. et Arn.</i>
496	Ճապոնական ղկեռենի	Японская мушмула	<i>Eriobotrya japonica Lindl..</i>
497	Ճապոնական մայրի	Криптомерия японская	<i>Cryptomeria japonica Don.</i>
498	Ճապոնական սերկևիլենի	Японская айва	<i>Chaenomeles lagenaria Koidz.</i>
499	Ճավայան թեյ	Почечный чай	<i>Orthosiphon Benth.</i>
500	Ճարճատուկ, եղերդ	Цикорий	<i>Cichorium L.</i>
501	Ճարպախոտ	Жирянка	<i>Pinguicula L.</i>
502	Ճարպածառ, կաղինջ	Сальное дерево, сапиум	<i>Sapium P. B.</i>
503	Ճարտարուկ	Крупка	<i>Draba L.</i>
504	Ճղանարգես, հորոտ	Жонкилия	<i>Narcissus junguilla L.</i>
505	Ճնճղկապաշար, ծոապաշար	Сумочник	<i>Capsella Medic.</i>
506	Ճոճուկ, եղջերաբույս	Ясколка	<i>Cerastium L.</i>

507	Ճրագախոտ, աղյուծախոտ	Заразиха	<i>Orobanche L.</i>
508	Ճրագախոտ դեղին	Заразиха желтая	<i>Orobanche lutea Baumg.</i>
509	Ճրագախոտ ճյուղավոր	Заразиха ветвистая	<i>Orobanche ramosa L.</i>
510	Ճուռակախոտ, բազեխոտ	Ястребинка	<i>Hieracium L.</i>
	Մ		
511	Մագարիկոն, կռատուկ, կռորուկ	Лопух	<i>Arctium L.</i>
512	Մագնոլիա	Магнолия	<i>Magnolia L.</i>
513	Մակարդախոտ, կաթնախոտ	Подмаренник	<i>Galium L.</i>
514	Մահագոնի, կարմրածառ	Махагониевое дерево, красное дерево	<i>Swietenia mahagoni Jacg.</i>
515	Մահալերի, մահլար, նորդենի	Кучина, магалепка	<i>Cerasus mahaleb (L.) Moill.</i>
516	Մաղադանոս, ազատ քեղ, կարոս	Петрушка	<i>Petroselinum Hoffm.</i>
517	Մամխենի (մամուխ)	Тёрн	<i>Prunus spinosa L.</i>
518	Մամոնտածառ, մամոնտի ծառ	Мамонтовое дерево	<i>Sequoia gigantea Lindl.</i>
519	Մալրի, մերի, սարդ,	Кедр	<i>Cedrus Mill.</i>
520	Մանանեխ, խարտալ	Горчица	<i>Sinapis L.</i>
521	Մանգենի (մանգո), հնդկադեղձ	Манго, манговое дерево	<i>Mangifera L.</i>
522	Մանգոլդ, ճակնդեղ թերթավոր	Мангольд, свёкла листовая	<i>Beta vulgaris L. var. cicla Mog.</i>
523	Մանգոուստենի	Мангустан	<i>Garcinia mangostana L.</i>

524	Մանդակ, շուշանբանջար պալարակիր	Бутень клубеносный	<i>Chaerophyllum</i> <i>L.</i>
525	Մանդարին	Мандарин	<i>Citrus nobilis</i> <i>Lour.</i> (<i>C. reticulata</i> <i>Blanck.</i>)
526	Մանիյան կանեփ, արակա	Манильская конопля, абака	<i>Musa textilis</i> <i>Nees.</i>
527	Մանուշակ	Фиалка	<i>Viola L.</i>
528	Մանուշակ դաշտային	Фиалка полевая	<i>Viola arvensis M.</i>
529	Մաշ	Маш	<i>Phaseolus aureus</i> <i>Roxb.</i>
530	Մաշկամրգի, շագանակենի	Каштан	<i>Castanea Mill.</i>
531	Մառռլ, կաթնուկ, սալաթ	Латук, молокан, салат	<i>Lactuca L.</i>
532	Մասրենի (մասուր), վարդենի	Шиповник, роза	<i>Rosa L.</i>
533	Մատե, Պարագվայական թեյ	Парагвайский чай	<i>Llex paraguensis</i> <i>St. Hil.</i>
534	Մատիտածառ, գլիհի	Можжевельник	<i>Juniperus L.</i>
535	Մատիտեղ, հավկտենի	Горец, таран	<i>Polygonum L.</i>
536	Մատիտեղ թռչնի	Горец птичий	<i>Polygonum</i> <i>aviculare L.</i>
537	Մատիտեղ պատատուկային	Горец вьюнковый	<i>Polygonum</i> <i>convolvulus L.</i>
538	Մատնոցուկ	Наперстянка	<i>Digitalis L.</i>
539	Մատնունի, արծաթախոտ	Лапчатка	<i>Potentilla L.</i>

540	Մատնունի արևելյան	Лапчатка восточная	<i>Potentilla orientalis</i> Juz.
541	Մատուտակ, քաղցրարմատ	Солодка, лакрица	<i>Glycyrrhiza</i> L.
542	Մարակույա, փափուկ միրգ	Маракуйя, пассифлора съедобная	<i>Passiflora edulis</i> Sims.
543	Մարգարտախոտ	Перловник	<i>Melica</i> L.
544	Մարգարտածաղիկ	Маргаритка	<i>Bellis</i> L.
545	Մարգագնձու	Горичник	<i>Peucedanum</i> L.
546	Մարդարմատ, ժենշեն	Женьшень	<i>Panax</i> L.
547	Մարեմխոտ	Гравилат городской	<i>Geum urbanum</i> L.
548	Մարերի ծաղիկ	Майник	<i>Majanthemum</i> Web.
549	Մարսելիա, քառասուրկ երեքնուկ	Марсилия четырёхлистная, четырёхлистный клевер	<i>Marsilea quadrifolia</i> L.
550	Մացառեղեգ, օձի թուր	Ежеголовник	<i>Sparganium</i> L.
551	Մեխակ	Гвоздика	<i>Dianthus</i> L.
552	Մեխակածառ	Гвоздичное дерево	<i>Eugenia jambos</i> L.
553	Մեղրածաղիկ	Мелиант	<i>Melianthus</i> L.
554	Մենաբույս	Подбельник, вертяница	<i>Monotropa</i> L.
555	Մենախոտ, անապատահասկ	Пустынноколосник	<i>Eremostachys</i> Bge.
556	Մետաքսածառ, մետաքսակաղիս	Альбиция, шёлковая акация	<i>Albizzia</i> Dur.
557	Մկկասերմ	Верблюдка	<i>Corispermum</i> L.

558	Մլմլուկ, խորդենի, աղավնակտուց	Герань	<i>Geranium L.</i>
559	Մկնագի	Мышехвостник	<i>Myosorus L.</i>
560	Մկնականջ, տգրուկախոտ	Очный цвет, анагаллис	<i>Anagallis L.</i>
561	Մկնասոխ, գայլասխտոր	Пролеска	<i>Scilla L.</i>
562	Մշկադդում	Тыква мускатная	<i>Cucurbita moschata Duch.</i>
563	Մշկընկույզ	Мускатный орех	<i>Myristica L.</i>
564	Մոլահացի, մելիա	Мелия, ясенка	<i>Melia L.</i>
565	Մոլածիթենի, փշատենի (փշատ)	Пшат (лох)	<i>Elaeagnus L.</i>
566	Մոլասորգո, հալեպի խոտ	Сорго алеппское, гумай	<i>Sorghum halepense (L.) Pers.</i>
567	Մոլի, ոսկեսխտոր	Моли, дикий чеснок	<i>Allium moly L.</i>
568	Մոդեսագի	Саурурус	<i>Saururus Plum.</i>
569	Մոմածաղիկ	Воскоцветок, восковник	<i>Cerinth L.</i>
570	Մոմածառ	Восковое дерево	<i>Rhus succedanea L.</i>
571	Մոշենի (մոշ)	Ежевика, ожина	<i>Rubus caesius L.</i>
572	Մոռենի, ազնվամորի (մորի)	Малина обыкновенная	<i>Rubus idaeus L.</i>
573	Մորի, գետնաթուր, եղակ վարի	Клубника лесная, земляника	<i>Fragaria vesca L.</i>
574	Մորմ	Паслён	<i>Solanum L.</i>
575	Մրտավարդ, ալպիական վարդ	Рододендрон	<i>Rhododendron L.</i>
576	Մրտենի	Мирт	<i>Myrtus L.</i>
577	Մուկոր, բորբոս	Плесень	<i>Mukor (Mich.)</i>

			<i>link.</i>
	Յ		
578	Յատրոֆա	Ятрофа	<i>Jatropha L.</i>
579	Յոթնաստղ	Седмичник	<i>Trientalis L.</i>
580	Յոթնտերևուկ, աղպառ	Лапчатка прямостоячая, дубровка	<i>Potentilla erecta (L.) Neck.</i>
	Լ		
581	Լապաաստակազի	Зайцевхвост	<i>Lagurus L.</i>
582	Լարզիզ, նարզեն	Нарцисс	<i>Narcissus L.</i>
583	Լարդոս	Лаванда	<i>Lavandula L.</i>
584	Լարդոս արևելյան	Белоус восточный	<i>Nardus orientalis L.</i>
585	Լարնջենի (նարինջ)	Апельсин сладкий	<i>Citrus sinensis L.</i>
586	Լեխուր	Сельдерей	<i>Apium L.</i>
587	Լետաբույս եռատերև	Стрелолист трехлопастный	<i>Sagittaria trifolia L.</i>
588	Լետախոտ	Стрелолист	<i>Sagittaria L.</i>
589	Լետածառ, կարմրածառ, կենի	Тисс, нежной дерево	<i>Taxus L.</i>
590	Լետարմատ	Миранта	<i>Maranta Plum.</i>
591	Լշենի (նուշ)	Миндаль	<i>Amygdalus L.</i>
592	Լոճի, կիպարիս, սարո	Кипарис	<i>Cupressus L.</i>
593	Լոնածաղիկ	Подладанник	<i>Cytinus L.</i>
594	Լոնենի (նուռ)	Гранатник (гранат)	<i>Punica granatum L.</i>
595	Լվիրախոտ	Зубровка	<i>Hierochloe odorata Wahlb.</i>
	Շ		
596	Շաղգալ	Репа, турнепс	<i>Brassica rapa L.</i>

597	Շաղգամախոտ	Репник	<i>Rapistrum Crantz.</i>
598	Շաղգամակաղամբ,	Кольраби, капуста репная	<i>Brassica oleracea L.</i>
599	Շամբարույս	Арундинария	<i>Arundinaria Michx.</i>
600	Շամբի, ճլախոտ	Камыш	<i>Scirpus L.</i>
601	Շանրերան, աղյուծաբերան	Львиный зев	<i>Antirrhinum L.</i>
602	Շաքարաթուփ	Протея медоносная	<i>Protea mellifera L.</i>
603	Շաքարախոտ	Поллиния	<i>Pollinia Trin.</i>
604	Շաքարածակնդեղ	Свёкла сахарная	<i>Beta vulgaris L. var. altissima DC.</i>
605	Շաքարարմավենի	Пальма сахарная	<i>Arenga Labill.</i>
606	Շաքարեղեգ	Сахарный тростник	<i>Saccharum L.</i>
607	Շեկլիկ	Рыжик	<i>Lactarius deliciosus Fr.</i>
608	Շերեփուկախոտ	Рдест	<i>Potamogeton L.</i>
609	Շիկատակ	Красавка, белладонна	<i>Atropa belladonna L.</i>
610	Շլորենի, ալուշա (շլոր)	Слива растопыренная, алыча	<i>Prunus divaricata Led.</i>
611	Շյուղախոտ	Овсяница	<i>Festuca L.</i>
612	Շնագի, սանրախոտ	Гребневик	<i>Cynosurus L.</i>
613	Շնալեզու, պորտնուկ	Чернокорень, песий язык	<i>Cynoglossum L.</i>
614	Շնատափ, կարմրոն	Кандык	<i>Erythronium L.</i>
615	Շնկոտեմ դաշտային	Ярутка полевая	<i>Thlaspi arvense L.</i>

616	Շնորհախոտ	Авран	<i>Gratiola L.</i>
617	Շշադդուս, շշուկ	Горлянка, бутылочная тыква	<i>Lagenaria vulgaris Sez.</i>
618	Շողավարդ	Горицвет	<i>Coronaria L.</i>
619	Շրեշ, շրեշտ	Эремурус, череш	<i>Eremurus M. B.</i>
620	Շուշան	Лилия	<i>Lilium L.</i>
621	Շուշանբանջար, քեղակարոս, դսի	Бутень	<i>Chaerophillum L.</i>
622	Շքածառ, շքեղի	Араукария	<i>Araucaria Juss.</i>
623	Շքանարգիզ, ամարիլյակ	Амариллис	<i>Amaryllis L.</i>
624	Շքարմավենի	Пальма тени	<i>Corypha L.</i>
	Ո		
625	Ոգնագլխիկ, թոփոճիկ	Мордовник	<i>Echinops L.</i>
626	Ոգնաթուփ, փշաբարձ	Аканталимон, ёжик	<i>Acantholimon Boiss.</i>
627	Ոգնախոտ	Ежа	<i>Dactylis L.</i>
628	Ոլոռ	Горох	<i>Pisum L.</i>
629	Ոլոռնենի, ոլոռնածառ	Карагана, чилига	<i>Caragana Lam.</i>
630	Ողկուզակ, խնդան	Ясенец	<i>Dictamnus L.</i>
631	Ողկուզապտեր	Гроздовник	<i>Botrychium Sw.</i>
632	Ողկուզենի, ջոնջոլենի	Клекачка, стафилия	<i>Staphylea L.</i>
633	Ոջլադեղ, ոջլախոտ	Мытник, вшивица	<i>Pedicularis L.</i>
634	Ոսկեզանգ, ֆորգիցիա	Форзиция	<i>Forsythia Vahl.</i>
635	Ոսկեծաղիկ բազմաթերթիկ	Калужница многолепестная	<i>Caltha palypetala Hochst.</i>
636	Ոսկե կնիք, դեղնաբամա	Гидрастис, жёлтокорень	<i>Hidrastis Ellis.</i>

637	Ոսկեհազարուկ	Золототысячник	<i>Centaurium Hill.</i>
638	Ոսկեդինջ	Зеленчук	<i>Galeobdolon Adans.</i>
639	Ոսկեշիվ	Золотарник	<i>Solidago L.</i>
640	Ոսկետառասկ	Сколимум	<i>Scolymus L.</i>
641	Ուսյ	Чечевица	<i>Lens Adans.</i>
642	Որոմ	Плевел	<i>Lolium L.</i>
643	Որոմ պարսկական	Плевел персидский	<i>Lolium persicum boiss, Hoh.</i>
	Չ		
644	Չաման	Кмин тминовый	<i>Cuminum cyminum L.</i>
645	Չարչարածաղիկ	Страстоцвет	<i>Passiflora Juss.</i>
646	Չերիմոյա	Черимойя	<i>Annona cherimola Mill.</i>
647	Չինար, սուխ	Платан	<i>Platanus L.</i>
648	Չիչխան դժնիկանման	Облепиха крушиновидная	<i>Hippophae rhamnoides L.</i>
649	Չիլիս, այծոտն	Сныть, снеть-трава	<i>Aegopodium L.</i>
650	Չմենի, ցուպտկի	Кизильник	<i>Cotoneaster Med.</i>
	Պ		
651	Պամպասախոտ	Пампасная трава	<i>Gynerium Humb. et BompL.</i>
652	Պալթակենի	Пузырник древовыдний	<i>Colutea arborescens L.</i>
653	Պապիրուս	Папирус	<i>Cyperus papyrus L.</i>
654	Պապլոռ, վարդապետիկ	Гадючий лук, мышинный гианцит	<i>Muscari Mill.</i>
655	Պառնասիա, սրտնատերև	Белозор	<i>Parnassia L.</i>
656	Պատառոտուկ	Подлесник	<i>Sanicula L.</i>

657	Պատատուկ	Вьюнок	<i>Convolvulus L.</i>
658	Պատատուկ դաշտային	Вьюнок полевой	<i>Convolvulus arvensis L.</i>
659	Պատկառուկ, միմոզա ամոթխած	Мимоза стыдливая	<i>Mimosa pudica L.</i>
660	Պատրինջ դեղագործական, թուրինջ խոտ	Мелисса лекарственная, лимонная мята	<i>Melissa officinalis L.</i>
661	Պարմելիա, ծառաքոս	Пармелия	<i>Parmelia Ach.</i>
662	Պերիլլա	Перилла	<i>Perilla L.</i>
663	Պիստակենի, խնկածառ	Фисташка	<i>Pistacia L.</i>
664	Պիտայա	Питайя, питахайя	<i>Hylocereus undatus Haw.</i>
665	Պղպեղ, տաքդեղ	Перец	<i>Piper L.</i>
666	Պղպեղ սև	Перец черный	<i>Piper nigrum L.</i>
667	Պղպեղադադ	Мята перечная	<i>Mentha piperita L.</i>
668	Պղպեղածառ պերուական	Перечное дерево перуанское	<i>Schinus molle L.</i>
669	Պնդուկենի (պնդուկ)	Фундук	<i>Corylus maxima Mill.</i>
670	Պորտիկ, կովառլոռ	Вигна	<i>Vigna Savi.</i>
671	Պորտնուկ, պորտախոտ	Пупочник	<i>Onchalodes Mill.</i>
672	Պտեր	Птерис	<i>Pteris L.</i>
673	Պրաիսառի, պրաի	Лук-порей	<i>Allium porrum L.</i>
	Ջ		
674	Ջանգլուլուժ, սպիտակաձաղիկ	Нивяник	<i>Leucanthmum DC.</i>
675	Ջերմարմատ, ջերմախոտ	Триостеум	<i>Triosteum L.</i>

676	Ջղախոտ	Подорожник	<i>Plantago L.</i>
677	Ջղաշուշան	Функия	<i>Funkia Spreng.</i>
678	Ջրագորտնուկ	Шелковник, водяной лютик	<i>Batrachium Gray. (Ranunculus aquatilis L.)</i>
679	Ջրահարս	Наяда	<i>Najas L.</i>
680	Ջրաշուշան, հարսնամատ սպիտակ	Кувшинка белая, водяная лилия	<i>Nymphaea alba L.</i>
681	Ջրապղպեղ	Горец перечный, водяной перец	<i>Polygonum hydropiper L.</i>
682	Ջրառվույտ	Вахта	<i>Menyanthes L.</i>
683	Ջրափետուր, ջրամանուշակ	Турча	<i>Hottonia L.</i>
684	Ջրեղեգ, կերոն	Рогоз	<i>Typha L.</i>
685	Ջրընկույզ	Водяной орех, чилим, рогульник	<i>Trapa natans L.</i>
686	Ջրկանեփ	Датиска	<i>Datisca L.</i>
687	Ջրկոտեմ	Водяной кресс	<i>Nasturtium officinale R. Br.</i>
688	Ջրուս	Ряска	<i>Lemna L.</i>
689	Ջութ, կորբոր	Джут	<i>Corchorus L.</i>
	Ռ		
690	Ռամի	Рами, бемерия	<i>Boehmeria Jacq.</i>
691	Ռամբուտան	Рамбутан	<i>Nephelium lappaceum L.</i>
692	Ռեհան, ասպրամ	Базилик	<i>Ocimum L.</i>
693	Ռեհանուրց, վայրի ուրց	Душэвка, щебрушка	<i>Acinos Moench.</i>
694	Ռետինախոտ, անթիլիս	Кресса критская	<i>Cressa cretica L.</i>

695	Ռուկոլիա	Руккола	<i>Eruca sativa (L.) Mill.</i>
	Մ		
696	Մազաթաթ	Марь мурале	<i>Chenopodium murale L.</i>
697	Մազաւոխունկ	Гусинный лук	<i>Gagea Salisb.</i>
698	Մազարմավենի	Пальма саговая	<i>Metroxilon sagu Rottb.</i>
699	Մադակենի (սոսեյն)	Папельмус, помело	<i>Citrus maxima (Burm.) Merr.</i>
700	Մալակ	Салак, змеинный фрукт	<i>Salacca zalacca (Gaertn.)</i>
701	Մալեփ, խոլորձ, օրխիդեա	Орхидея, ятрышник	<i>Orchis L.</i>
702	Մալորասունկ	Ивишень	<i>Clitopilus prunulus (Fr.) Quel.</i>
703	Մալորենի (սալոր)	Слива	<i>Prunus L.</i>
704	Մահ, հնդկականի	Тиковое дерево	<i>Tectona L.</i>
705	Մամիթ, քաղբակ	Укроп	<i>Anethum L.</i>
706	Մանտալենի, ճանդալ	Сандаловое дерево	<i>Santalum L.</i>
707	Մանրափուռ, ակքան	Ворсянка	<i>Dipsacus L.</i>
708	Մարդ, մայրի լիբանանի	Кедр	<i>Cedarm Mill.</i>
709	Մարացենիա	Сарацения	<i>Sarracenia L.</i>
710	Մաքսաուլ	Саксаул	<i>Haloxylon ammodendron Bunge.</i>
711	Մզածառ	Никтантес	<i>Nyctanthes L.</i>
712	Մեզ, չայիր	Пырей	<i>Agropyron Gaertn.</i>
713	Մեզ սոդացոդ	Пырей ползучий	<i>Agropyrum</i>

			<i>repens L.</i>
714	Սեզամ, քնջուլթ	Кунжут	<i>Sesamum L.</i>
715	Սեխ	Дыня	<i>Cucumis melo L.</i>
716	Սեխադրուս, պատիսոն	Патиссон, тыква фигурная	<i>Cucurbita pepo var.melopepo L.</i>
717	Սեխակոզի, փշասեխ	Мелокактус	<i>Melocactus Link. et.Otto.</i>
718	Սերկկիլենի (սերկկիլ)	Айва	<i>Cydonia Mill.</i>
719	Սզնի, ալոճենի (ալոճ)	Боярышник	<i>Crataegus L.</i>
720	Սիբեխ	Резак	<i>Falcaria Host.</i>
721	Սիբեխ սովորական	Резак обыкновенный	<i>Falcaria vulgaris Bern.</i>
722	Սիզախոտ տիսնֆենկա	Тимофеевка, аржанец	<i>Phleum L.</i>
723	Սինձ, քոշմորուք	Козлобородник	<i>Tragopogon L.</i>
724	Սիսեռ	Нут	<i>Cicer arietinum L.</i>
725	Սխտոր	Чеснок	<i>Allium sativum L.</i>
726	Սխտորաբույս	Чесночица	<i>Alliaria Scop.</i>
727	Սխտորուկ, դանձիլ	Лук-чеснок виноградниковый	<i>Allium vineale L.</i>
728	Սմբուլ, փետրախոտ	Ковыль	<i>Stipa L.</i>
729	Սնդրուկ, սինդրիկ	Купена, Соломонова печать	<i>Polygonatum Adans.</i>
730	Սնդուսածաղիկ	Лунник	<i>Lunaria</i>
731	Սոխ	Лук	<i>Allium L.</i>
732	Սոխ կլոր	Лук круглый	<i>Allium rotundum L.</i>
733	Սոճի, չամի, փիճի	Сосна	<i>Pinus L.</i>

734	Սոյա	Соя	<i>Glycine soja L.</i>
735	Սոսի, չինար	Платан	<i>Platanus L.</i>
736	Սորգո	Сорго	<i>Sorghum Pers.</i>
737	Սպանախ	Шпинат	<i>Spinacia L.</i>
738	Սպատիֆիլլում	Спатириллум	<i>Spathiphyllum Sc hott.</i>
739	Սպիտակ ակացիա	Белая акация	<i>Robinia pseudoacacia L.</i>
740	Ստեպղին	Пастернак	<i>Pastinaca L.</i>
741	Սրնգենի	Бирючина	<i>Ligustrum L.</i>
742	Սրոհունդ, արևքուրիկ	Зверобой	<i>Hypericum L.</i>
743	Սուդանի խոտ	Суданка, сорго суданское	<i>Sorghum sudanense Stapf.</i>
744	Սուլթան վարդ, տուղտավարդ	Шток-роза, алтей розовый	<i>Althaea officinalis L.</i>
745	Սուսամբար	Калужер, канупер	<i>Tanacetum balsamita L.</i>
746	Սուրճ	Кофе	<i>Coffea L.</i>
747	Սևագլխիկ, ծործորուկ	Черноголовка	<i>Prunella L.</i>
	Վ		
748	Վագրածաղիկ	Тигридия	<i>Tigridia Juss.</i>
749	Վագրաշուշան	Лилия тигровая	<i>Lilium tigrinum Ker-Gawl.</i>
750	Վալենբերգիա	Валенбергия	<i>Wahlenbergia Schrad.</i>
751	Վալիսներիա	Валиснерия	<i>Valisneria L.</i>
752	Վահանարույս	Щитница	<i>Clypeola L.</i>
753	Վաղենակ, նարգիզ,	Ноготки	<i>Calendula L.</i>
754	Վայրի անանուխ, ռեհանուրց	Душевик, пахучка	<i>Calamintha Moench.</i>

755	Վայրի կորեկ	Бор, просяник	<i>Milium L.</i>
756	Վայրի համեւ, գնձիկ	Кишенец, двойчатка	<i>Bifora Hoffm.</i>
757	Վայրի ռեհան, հոտախոտ	Пахучка	<i>Clinopodium L.</i>
758	Վանիլ, համեմենի	Ванил	<i>Vanilla planifolia Andr.</i>
759	Վարագածառ, բառբաբ	Баобаб	<i>Adansonia L.</i>
760	Վարագափուշ	Колючник	<i>Carlina L.</i>
761	Վարդածառ, մրտափարդ	Рододендрон	<i>Rhododendron L.</i>
762	Վարդակակաշ, հավկուր ծաղիկ, լալա	Тюльпан	<i>Tulipa L.</i>
763	Վարդ	Роза	<i>Rosa L.</i>
764	Վարսակ	Овес	<i>Avena L.</i>
765	Վարսակախոտ, որձաքիստ	Французский райграс	<i>Arrhenatherum Beauv.</i>
766	Վարսարմավենի, պալմիրյան արմավենի	Пальма пальмирская	<i>Borassus L.</i>
767	Վարունգ	Огурец	<i>Cucumis sativus L.</i>
768	Վիկ, գլուխ	Вика	<i>Vicia L.</i>
769	Վիկ թափոտ	Вика мохнатая	<i>Vicia villosa Roth.</i>
770	Վիկտորիա-ռեգիա	Виктория-регия	<i>Victoria regia Lindl.</i>
771	Վիշապածառ	Драцена, драконово дерево	<i>Dracena draco L.</i>
772	Վիրախոտ, ներքնար	Язвенник	<i>Anthyllis L.</i>
773	Վուշ, կտավատ	Лён	<i>Linum L.</i>

	S		
774	Տամարիլո	Тамарилло, томатное дерево	<i>Solanum betaceum Cav.</i>
775	Տանձենի (տանձ)	Груша	<i>Pyrus L.</i>
776	Տատաշ գետնատարած	Якорцы	<i>Tribulus terrestris L.</i>
777	Տատասկ, գեղավեր	Бодяк	<i>Cirsium L.</i>
778	Տատասկաթգենի	Опунция	<i>Opuntia DC.</i>
779	Տատասկափուշ, կառփուշ	Чертополох	<i>Carduus L.</i>
780	Տատասկափուշ գանգուր	Чертополох курчавый	<i>Carduus crispus L.</i>
781	Տատրակ, հազի խոտ	Мать и мачеха, камужная трава	<i>Tussilago farfara L.</i>
782	Տարածուկ սովորական	Торица обыкновенная	<i>Spergula arvensis mert.</i>
783	Տարեկան, աշորա, չավիար	Рожь	<i>Secale L.</i>
784	Տափուլոո	Чина	<i>Lathyrus L.</i>
785	Տափուլոո պալարակիր	Чина клубненосная	<i>Lathyrus tuberosus L.</i>
786	Տաթդեղ, բիբար, ծիծակ	Перец	<i>Capsicum annuum L.</i>
787	Տենդածառ, նիվենի, էվկալիպտ	Эвкалипт	<i>Eucalyptus L.Her.</i>
788	Տենդարմատ, ալյուրաբույս	Алетрис	<i>Alentris L.</i>
789	Տերեփուկ	Василёк	<i>Centaurea L.</i>
790	Տերեփուկ կապույտ	Василек синий	<i>Centaurea cyanus L.</i>
791	Տերևածաղիկ	Филлантус	<i>Phyllanthus L.</i>
792	Տերևակաղամբ	Капуста листовая,	<i>Brassica oleracea</i>

		капуста кормовая	<i>L.var.acephala</i> DC.
793	Տերևատ, գայլահատ	Волчегодник	<i>Daphne L.</i>
794	Տզկանեւի, գերչակ	Клещевина	<i>Ricinus L.</i>
795	Տիզածաղիկ	Дориантес	<i>Doryanthes</i> <i>Correa.</i>
796	Տիմոֆեենկա, սիզախոտ	Тимофеевка, аржанец	<i>Phleum L.</i>
797	Տիպատատուկ	Павой, калистегия	<i>Calystegia R. Br.</i>
798	Տիրամոր ծաղիկ, անթառաւ	Бессмертник, цмин	<i>Helichrysum</i> <i>Mill.</i>
799	Տիւլենի (տիւիլ), սկոդրին	Лещина дриевовидная	<i>Corylus colurna</i> <i>L.</i>
800	Տիւլենի ծառանման	Лещина обыкновенная, орешник	<i>Corylus avellana</i> <i>L.</i>
801	Տղտորիկ, աղտորիկ	Канатник	<i>Abutilon L.</i>
802	Տորոն ներկիչ, գունարմատ	Марена красильная, крапп	<i>Rubia tinctorum</i> <i>L.</i>
803	Տորֆամանուկ, սպիտակ մամուկ	Торфяной мох, сфагнум	<i>Sphagnum (Dill.)</i> <i>Ehrh.</i>
804	Տրադեսկանցիա, բամբասանք	Традесканция	<i>Tradescantia L.</i>
805	Տուղտ դեղագործական	Алтей лекарственный	<i>Althaea</i> <i>officinalis L.</i>
806	Տունիկա	Туника	<i>Tunica Scop.</i>
	Ց		
807	Ցախակենաս	Жимолость	<i>Lonicera L.</i>
808	Ցանքաշուշան	Венечник	<i>Anthericum L.</i>
809	Ցաքի, ժանտափուշ	Держи -дерево	<i>Paliurus spina-</i> <i>Christi Mill.</i>
810	Յողիկ, ցողարույս	Росжанка	<i>Drosera L.</i>

811	Յորեն	Пшеница	<i>Triticum L.</i>
812	Յորնուկ, ցորենի խոտ	Костёр	<i>Bromus L.</i>
813	Յորնուկ ճապոնական	Костер японский	<i>Bromus japonicus Thbg.</i>
	Ու		
814	Ուղտափուշ	Верблюжья колючка	<i>Alhagi camelorum Fisch.</i>
815	Ուղտափուշ սովորական	Верблюжья колючка	<i>Alhagi pseudoalhagi M.B.</i>
816	Ուռենի	Ива	<i>Salix L.</i>
817	Ուրց	Чебрец, тимьян	<i>Thymus L.</i>
	Փ		
818	Փառածաղիկ	Клиантус	<i>Clianthus Banks. et Soland.</i>
819	Փիփերթ	Просвирняк, мальва	<i>Malva L.</i>
820	Փղոսկրաքմավենի	Фителефас	<i>Phytelephas Ruiz. et Pav.</i>
821	Փյունիկյան արմավենի (արմավ)	Пальма финиковая	<i>Phoenix L.</i>
822	Փշակոզի	Эхинокактус	<i>Echinocactus Link. et Otto.</i>
823	Փշամանդիկ	Греча колючая, курчавка	<i>Atraphaxis L.</i>
824	Փշատենի (փշատ), մոլածիրթենի	Пшат (лох)	<i>Elaeagnus L.</i>
825	Փշարմավ, փշասարդ	Падуб	<i>Ilex L.</i>
826	Փոկածաղիկ	Ремнецветник	<i>Loranthus L.</i>
827	Փողածաղիկ, բիզնոնիա	Бигнония	<i>Bignonia L.</i>
828	Փողաշուշան, կալլա	Калла,	<i>Calla L.</i>

		белокрыльник	
829	Փռշնի, լստենի	Каркас, каменное дерево	<i>Celtis L.</i>
830	Փրվախոտ	Молиния	<i>Molinia Schrank.</i>
	Ք		
831	Քաշմ	Любисток	<i>Levisticum Hill.</i>
832	Քաջվարդ, պիոն	Пион	<i>Paeonia L.</i>
833	Քարազկենի	Ирга	<i>Amelanchier Med.</i>
834	Քարամոշի	Костяника	<i>Rubus saxatilis L.</i>
835	Քարաքոսեր	Лишайники	<i>Lichenes</i>
836	Քարբեկ, քարկոտրուկ	Камнеломка	<i>Saxifraga L.</i>
837	Քարխոտ, զոտուկ	Окопник	<i>Symphytum L.</i>
838	Քարաբուկ, պոքոտախոտ	Умбиликус	<i>Umbilicus DC.</i>
839	Քացախաձառ	Укусное дерево	<i>Rhus typhina L.</i>
840	Քաֆուրխոտ	Камфоросма	<i>Camphorosma L.</i>
841	Քեղ, բլդրդան, հերակլախոտ	Борщевик	<i>Heracleum L.</i>
842	Քեմոն, քիսիոն, հայրց չաման	Тмин	<i>Carum carvi L.</i>
843	Քեքերթ, կողմնացույց բույս	Сильфия	<i>Silphium L.</i>
844	Քնախոտ	Сон-трава	<i>Pulsatilla (L.) Mill.</i>
845	Քնարենի	Азими́на	<i>Asimina Adans.</i>
846	Քնջուր, սեզամ	Кунжут	<i>Sesamum L.</i>
847	Քոշխոտ, սեզ քրդան	Бедренец	<i>Pimpinella L.</i>
848	Քրիզանթեմ, սուկեծաղիկ	Хризантема	<i>Chrysanthemum L.</i>

849	Քրքրուկ, գալֆրան	Шафран	<i>Crocus L.</i>
	Օ		
850	Օձաղղղուկ, իծաղղղուկ	Трихозантес	<i>Trichosantes L.</i>
851	Օձամորուք	Офиопогон	<i>Ophiopogon Ker.Gawl.</i>
852	Օձտակ, օձի ավելուկ	Змеевик	<i>Polygonum bistorta L.</i>
853	Օձառախոտ, օձառաքույս	Мыльнянка	<i>Saponaria L.</i>
854	Օձառածառ, օձառենի	Мыльное дерево	<i>Koelreuteria Laxm.</i>
855	Օշինդր	Полынь	<i>Artemisia L.</i>
856	Օշինդր դառը	Полынь горькая	<i>Artemisia absinthium L.</i>
857	Օրոճ	Дрок	<i>Genista L.</i>
858	Օքսիդածառ, թթվածառ, թրթնջկածառ	Оксидедрон	<i>Oxsidedron DC.</i>
	Ֆ		
859	Ֆարասիոն, վեղրածուծ	Шандра	<i>Marrubium L.</i>
860	Ֆեյհոա, ֆեյխոա	Фейхоа	<i>Feijoa sellowiana(O.Ber g)</i>
861	Ֆիզալիս, հարսնախոտ	Физалис, пузырная вишня	<i>Physalis alkekengi L.</i>
862	Ֆիկուս	Фикус	<i>Ficus elastica Roxb.</i>
863	Ֆուկուս, փամփշտուկ	Фукус	<i>Fucus L.</i>
864	Ֆուքսիա, ականջող	Фуксия	<i>Fuchsia L.</i>

Русский индекс

А
Абелия 2
Абрикос 292
Авокадо 54
Авраамово дерево, целомудренник 6
Авран 616
Аврикула, медвежье ушко 465
Агава 7
Агапантус 184
Адлумия 13
Ажгон 430
Азими́на 845
Айва 718
Аир 273
Аканталिमон, ёжик 626
Акация 22
Аконит, борец 194
Алетрис 788
Алоэ 19
Алоэ 402
Алтей лекарственный 805
Альбиция, шёлковая акация 556
Амариллис 623
Амбро́зия 28
Амбро́зия по́лыннoли́стная 29

Ананас 62
Анди́ра, капу́стное де́рево 318
Анно́на колю́чая (гуанаба́на) 120
Апельсин сладкий 585
Араука́рия 622
Арахис, земляной орех 106
Арбуз 478
Аристида 417
Арме́рия 300
Арни́ка 149
Артишо́к 325
Ару́нди́нария 600
Ару́ндо тростнико́вый 156
Астра 47
Астрага́л 88
Астрага́л золоти́стый 89
Б
Бази́лик 692
Баклажа́н, де́мья́нка 65
Ба́льза́мин, не́дотро́га ба́льза́мино́вая 438
Ба́льза́мник 67
Ба́льза́мник 187
Ба́мия 75
Ба́нан 11
Ба́нбук 453

Баобаб 759
Барбарис 301
Барвинок 393
Бархат, пробковое дерево 199
Бархат, пробковое дерево 286
Бархатцы 198
Батат 66
Бегония 80
Бедренец 847
Беламканда 460
Белая акация 739
Белена 76
Белена черная 77
Белозор 655
Белокопитник, подбел 400
Белоус восточный 584
Белоцветник, альпийский амариллис 479
Береза 351
Бессмертник, сухоцвет 37
Бессмертник, цмин 35
Бессмертник, цмин 798
Бешеный огурец 331
Бигония 827
Бирючина 741
Блошница 256
Бобровник, испанский дрок 347
Бодяк 97

Бодяк 777
Бодяк полевой 119
Болотноцветник 345
Бор, просяник 755
Борщевик 841
Борщевик пушистый 225
Боярышник 20
Боярышник 719
Бровник 436
Брусника 415
Брюква 115
Будра 99
Бук 410
Буквица 211
Бумажная шелковица 214
Бутень 484
Бутень 621
Бутень клубненосный 524
Бутень луковчатый 485
В
Валериана, мяун 333
Валерианица малая 423
Валиснерия 751
Ванил 758
Ваниль 413
Василёк 789
Василек синий 790
Василистник 114

Вахта 682
Вейник 157
Венечник 808
Верблюдка 557
Верблюжья колючка 814
Верблюжья колючка 815
Вереск древовидный 424
Вероника 79
Веснянка 96
Ветреница 456
Ветреница венценосная 428
Вигна 670
Вика 768
Вика мохнатая 769
Виктория-регия 770
Виноград 258
Вишня 68
Водяной кресс 687
Водяной орех, чилим, рогульник 685
Воловик итальянский 330
Волосистый огурец 472
Волчец благославленный 239
Волчегодник 793
Воробейник полевой 342
Воронец 9
Воронья лапка 10

Ворсянка 707
Восковое дерево 570
Воскоцветок, восковник 569
Вьюнок 657
Вьюнок полевой 658
Вяз, ильм, берест 204
Г
Гвоздичное дерево 552
Гевея бразильская 340
Гельземиум 419
Георгина 98
Герань 280
Герань 558
Герань линейнодольчатая 281
Гианцит 406
Гибискус вздутый 73
Гидрастис, жёлтокорень 636
Гладиолус, шпажник 220
Глауциум 212
Глухая крапива, яснотка 287
Гнездовка 216
Гомфрена головчатая 445
Горец вьюнковый 537
Горец перечный, водяной перец 681
Горец птичий 536
Горец, таран 535
Горицвет 618
Горицвет, адонис 390

Горичник 545
Горлянка, бутылочная тыква 617
Горох 628
Гортензия 466
Горчак ядовитый 129
Горчица 520
Горянка, бесцветник 27
Гравилат городской 547
Гранатник (гранат) 594
Гребенщик, тамарикс 338
Гребневик 612
Грейпфрут 121
Греча колючая, курчавка 823
Гречиха 451
Гречиха татарская 452
Гроздовник 631
Грудница, ленок 384
Груша 775
Гуаява 122
Гуаява 443
Гулявник высокий 25
Гусинный лук 697
Д
Датиска 686
Двулепестник, цирцея 311
Девичий виноград 392
Девясил 364
Дендрокаламус 158

Дерево путешественников 492
Дереза 396
Держи –дерево 809
Дескурения София 53
Джут 689
Диффенбахия 143
Донник 236
Донник желтый 237
Дориантес 795
Драцена, драконово дерево 771
Дрок 857
Дряква, альпийская фиалка 60
Дуб 320
Дубровник 245
Дубровник белый 274
Дурман 57
Дурнышник 131
Дурнышник обыкновенны 132
Душевик, пахучка 754
Душёвка, щебрушка 693
Душистый колосок 271
Душица, майоран 272
Дымянка лекарственная 293
Дымянка вайлантова 294
Дынное дерево, папая 449
Дыня 715
Дягиль 270
Ежа 627
Ежевика, ожина 571

Ежеголовник 550
Ежовик, просо куриное 422
Ель 172
Ж
Жасмин 418
Железное дерево 180
Желтушник 471
Женьшень 228
Женьшень 546
Жёсткоколосница, тростянка 336
Живокость восточная 138
Живучка, дубница 493
Жимолость 807
Жонкилия 504
Жирянка 501
Жостер 18
Жостер 142
Журавельник, аистник 491
З
Зайцехвост 581
Заразиха 507
Заразиха ветвистая 509
Заразиха желтая 508
Звёздное яблоко 45
Звёздчатка 49
Звездчатка средняя 50
Зверобой 742
Зверобой обыкновенный 64

Зеленчук 638
Земляника, клубника лесная 153
Земляной каштан 105
Зефирантес 185
Змеевик 852
Золотарник 639
Золототысячник 637
Зорька, татарское мыло 411
Зубровка 595
Зюзник 490
Ивишень 702
Имбирь 371
Императория, царский корень 323
Инжир 207
Ипомея 30
Ирга 833
Ирис, касатик 439
Иссоп 188
Истод 306
Иудино дерево, багряник 468
К
Кабачок 136
Какао, шоколадное дерево 312
Какао, шоколадное дерево 446
Калла, белокрыльник 828
Калужница многолепестная 935
Калуфер, канупер 745

Кальмия 244
Камелия 322
Камнеломка 836
Камфоросма 840
Камыш 600
Канариум 324
Канатник 801
Кандык 614
Каперсы 329
Капуста кочанная 111
Капуста листовая, капуста кормовая 792
Капуста полевая 319
Капуста полевая, сурелица 126
Капуста цветная 289
Капуста. брассика 317
Карагана, чилига 629
Карамбола 46
Каркас, каменное дерево 829
Карпезиум 14
Картофель 339
Катран 298
Каштан 530
Каянус 447
Квасия горькая 128
Кедр 519
Кедр 708

Кенаф 349
Кивано, рогатая дыня, огурец африканский 356
Киви (фрукт) 357
Кизил 457
Кизильник 650
Кипарис 592
Кипарисовик 103
Кисличник 209
Кишенец, двойчатка 756
Клевер 175
Клевер ползучий 176
Клекачка, стафилия 632
Клен 213
Клеоме, паучник 217
Клеродендрон 173
Клещевина 108
Клещевина 794
Клиантус 818
Клоповник полевой 376
Клубника 152
Клубника лесная, земляника 573
Клюква 253
Кмин тминовый 644
Ковыль 728
Козлобородник 723
Кокаиновый куст 367

Кокосовая слива 369
Колокольчик 182
Колокольчик репчатовидный 183
Коломбо, кукольван 262
Кольза, рапс 440
Кольраби, капуста репная 598
Колючник 760
Коммелина 372
Конопля 326
Конские бобы, кормовые бобы 69
Конский фенхель 82
Копеечник 394
Кориандр, кинза 110
Кориандр, кинза 412
Корица, коричное дерево 133
Коровяк 282
Коротконожка 337
Костенец 242
Костёр 812
Костер японский 813
Костолом, нартеций 416
Костяника 834
Кофе 746
Кочедыжник 473
Крапива 161
Крапива двудомная 163
Крапива жгучая 162

Красавка, белладонна 609
Кресс, клоповник 375
Кресса критская 694
Крестовник 403
Крестовник весенний 404
Крестовница 259
Криптомерия японская 497
Крупка 283
Крупка 503
Крыжовник 370
Ксантоксилум, желтодревесник 140
Кубеба 448
Кувшинка белая, водяная лилия 429
Кувшинка белая, водяная лилия 680
Куколь обыкновенный 59
Кукуруза 148
Кукушкин лён 363
Кукушкин цвет 362
Кульбаба 42
Кульбаба волосистая 43
Кумкват 391
Кунжут 714
Кунжут 846
Купена, Соломонова печать 729
Кучина, магалебка 515
Л

Лаванда 583
Лавр (лавровый лист) 135
Лакмусовая трава, хризофора 238
Лаковое дерево 241
Ландыш 464
Лапчатка 539
Лапчатка восточная 540
Лапчатка прямостоячая, дубровка 580
Ластовень 291
Ластовень острый 224
Латук, молокан, салат 397
Латук, молокан, салат 531
Лебеда 195
Лён 386
Лён 773
Леонотис 41
Леспедеца прилистниковая 495
Лещина дриевовидная 799
Лещина обыкновенная, орешник 800
Лжедурнишник, циклахена 343
Лилия 620
Лилия барсовая 461
Лилия кудреватая, царские кудри 467
Лилия тигровая 749

Лимон 246
Лимонник 247
Липа 255
Липпия, лимонная вербена 358
Липучка 380
Лисохвост, батлачок 26
Лиственница 383
Листовик 164
Личи, китайская слива 248
Лишайники 835
Ложная лиственница 344
Лонган, глаз дракона 251
Лопух 381
Лопух 511
Лопух большой 382
Лотос 254
Луговик 141
Лук 731
Лук виноградный 31
Лук круглый 732
Лук репчатый 112
Лук-порей 673
Лук-чеснок виноградниковый 727
Лунник 730
Львиный зев 601
Льнянка 385
Любисток 831

Люпин 257
Лютик 116
Лютик пашенный 118
Лютик ядовитый 117
Люцерна 44
Лядвенец 165
М
Магнолия 512
Майник 548
Мак 313
Мак одноцветковый 314
Малина 17
Малина 572
Мальваструм 347
Мамонтовое дерево 518
Манго, манговое дерево 441
Манго, манговое дерево 521
Мангольд, свёкла листовая 522
Мангустан 523
Мандарин 525
Манжетка 93
Манильская конопля, абака 526
Маниок 432
Маракуйя, пассифлора съедобная 542
Маргаритка 544
Мордовник 625

Марена красильная, крапп 802
Марсилия четырёхлистная, четырёхлистный клевер 549
Марь белая 203
Марь мурале 696
Марь, лебеда 202
Марьянник 374
Маслина, оливковое дерево 477
Масляное дерево, ши 334
Мать и мачеха, камужная трава 781
Махагониевое дерево, красное дерево 514
Маш 529
Медвежья ягода 58
Медуница 215
Мелиант 553
Мелисса лекарственная, лимонная мята 660
Мелия ацедарах 15
Мелия, ясенка 564
Мелокактус 717
Метлица полевая, пух 455
Меч трава 219
Мимоза стыдливая 659
Миндаль 591
Миранта 590
Мирикария 55
Мирт 576

Можжевельник 109
Можжевельник 534
Моли, дикий чеснок 567
Молиния 830
Молочай прутьевидный 234
Моллюцелла 265
Молочай 233
Монарда 474
Монстера, филодендрон 302
Морковь 90
Морозник 482
Морская горчица 299
Мускатный орех 563
Мухомор 494
Мушмула 186
Мыльное дерево 854
Мыльнянка 853
Мытник, вшивица 633
Мышехвостник 559
Мята 33
Мята длинолистная 34
Мята перечная 667
Мятлик 128
Н
Наперстянка 538
Нарцис 582
Настурция, капуцин 454
Наяда 679
Негритянское просо 444

Незабудка 38
Нивяник 674
Никтантес 711
Новозеландский лён 387
Ноготки 753
Норичник 269
Нут 724
О
Облепиха 648
Овес 764
Овсяг обыкновенный, овес пустой 284
Овсяница 611
Огурец 767
Одуванчик 263
Одуванчик обыкновенный 264
Одуванчик обыкновенный 310
Окопник 837
Оксидедрон 210
Оксидедрон 858
Олеандр 134
Ольха 240
Омела 487
Опунция 778
Орех грецкий 193
Орхидея, ятрышник 279
Орхидея, ятрышник 702

Осина 316
Ослинник 232
Осот 309
Осот полевой 235
Офиопогон 851
Очеретник 388
Очиток 197
Очный цвет, анагаллис 560
П
Павой, калистегия 797
Падуб 825
Пажитник 434
Пажитник сенной 458
Пальма кокосовая 368
Пальма пальмирская 766
Пальма саговая 698
Пальма сахарная 605
Пальма тени 624
Пальма финиковая 821
Пампасная трава 651
Панданус 261
Папельмус, помело 699
Папирус 653
Парагвайский чай 533
Парадизея 145
Пармелия 661
Парнолистник 189
Паслён 574

Пастернак 740
Пастушья сумка 462
Патиссон, тыква фигурная 716
Пауловния, адамово дерево 12
Пахучка 757
Пеларгония, журавельник 174
Переступень, бриония 252
Перец 665
Перец 786
Перец хабанеро, капсикум китайский 395
Перец черный 666
Перечник 24
Перечное дерево перуанское 668
Перилла 662
Перловник 543
Персик 139
Петрушка 16
Петрушка 516
Петуния 296
Петуший гребешок, целозия 200
Пилюльница 425
Пион 832
Питайя, питахайя 664
Пихта 171
Платан 647
Платан 735

Плаун 102
Плевел 642
Плевел персидский 643
Плесень 577
Плющ 70
Повилика 92
Погремок большой 276
Подладанник 593
Подлесник 656
Подмаренник 513
Подорожник 676
Подорожник большой 151
Подорожник ланцетолистный 150
Подснежник 481
Подсолнечник 63
Подъельник, вертляница 554
Полба 409
Полевичка 405
Поллиния 603
Полынь 855
Полынь горькая 856
Померанец, бигарадия 223
Помидор, томат 250
Портулак 124
Портулак огородный 125
Почечный чай 499
Примула, первоцвет 113
Прицепник морковный 83

Пролеска 561
Просвирняк, мальва 819
Просо 377
Протея медоносная 602
Птерис 672
Птицемлечник 48
Пузырник древовидный 652
Пупавка вонючая 36
Пупочник 671
Пустынноколосник 555
Пустырник 40
Пушица 355
Пшат, лох 565
Пшат, лох 824
Пшеница 811
Пырей 712
Пырей ползучий 713
Р
Рамбутан 691
Рами, бемерия 690
Расторопша, остро-пёстро 308
Рдест 608
Ревень 260
Редька 84
Резак 720
Резак обыкновенный 721

Ремнецветник 826
Репа, турнепс 596
Репник 597
Рис 86
Роговик 167
Рогоз 353
Рогоз 684
Рогоз узколистный 354
Роголистник 166
Рододендрон 575
Рододендрон 761
Рожковое дерево 168
Рожь 39
Рожь 783
Роза 763
Розмарин 401
Ромашка 178
Ромашка непахучая 179
Росянка 810
Руккола 695
Румянка обыкновенная 231
Румянка, синяк 230
Рыжик 607
Ряска 688
С
Саксаул 710
Салак, змеиный фрукт 700
Сальное дерево, сапиум 502
Сандаловое дерево 706

Сарацения 709
Саурурус 568
Сафлор 328
Сафлор красильный 91
Сахарный тростник 606
Свёкла 488
Свекла кормовая 489
Свёкла сахарная 604
Свербига 360
Свербига восточная 361
Свиной пальчатый 61
Седмичник 579
Сельдерей 586
Сераделла 218
Сердечник 127
Сильфия 843
Синеголовник полевой 177
Сирень 170
Сирийская роза 71
Ситник 365
Скерда 181
Сколимус 640
Скумпия, париковое дерево 144
Слива 703
Слива ненастоящая, тернослиа 123
Слива растопыренная, алыча 610
Слива растопыренная, алыча

21
Смолевка вильчатая 304
Смолёвка, хлопушка 303
Смородина 408
Смородина 483
Снежное дерево 480
Сныть, снесь-трава 649
Солодка лакрица 541
Соломоцвет 426
Сон-трава 844
Сорго 736
Сорго алеппское, гумай 566
Сосна 733
Софора обыкновенная 130
Соя 734
Спаржа 297
Спатифиллум 738
Спрекелия 407
Стагачка 229
Стапелия 243
Страстоцвет 645
Стрелолист 588
Стрелолист трехлопастный 587
Суданка, сорго суданское 743
Сумочник 305
Сумочник 505
Сусак 335

Сыть круглая 147
Сыть съедобная, земляной миндаль104
Т
Табак настоящий 295
Тамарилло, томатное дерево 774
Тамаринд 196
Тамаринд 450
Тамус 366
Татарник обыкновенный 321
Тёрн 517
Тигридия 748
Тиковое дерево 704
Тимофеевка, аржанец 722
Тимофеевка, аржанец 796
Тисс, нежной дерево 589
Тмин 842
Топинамбур, земляная груша100
Тополь 78
Торица обыкновенная 782
Торрея 226
Торфяной мох, сфагнум 803
Традесканция 74
Традесканция 804
Триостеум 675
Трихозантес 850

Тростник 154
Тростник обыкновенный 155
Трутовик 1
Трюфель 107
Трясинник 101
Тубероза 85
Туника 806
Турча 683
Туя 350
Тыква 137
Тыква мускатная 562
Тысячеголов 373
Тысячелестник 398
Тысячелистник обыкновенный 399
Тюльпан 762
Тюльпанное дерево 315
У
Укроп 705
Уксусное дерево 839
Умбиликус 838
Ф
Фасоль 249
Фацелия 285
Фейхоа 860
Фенхель 459
Фиалка 527
Фиалка полевая 528

Физалис, пузырная вишня 427
Физалис, пузырная вишня 861
Фикус 862
Филирея, каменная липа 227
Филлантус 791
Фисташка 663
Фисташка-лентискус, мастиковое дерево 435
Фителефас 820
Форзиция 634
Французский райграс 765
Фуксия 864
Фукус 863
Фундук 669
Функия 677
Х
Хвойник, эфедра 192
Хвощ 475
Хвощ полевой 476
Хеდიхиум 146
Хелоне 389
Хинное дерево 268
Хлебное дерево 431
Хлопчатник 72
Хмель 94
Хна 437
Хондрилла 267
Хрен 359

Хризантема 848
Хурма 288
Ц
Цикорий 160
Цикорий 500
Ч
Чабер 378
Чабер 290
Чай 205
Частуха 463
Чебрец, тимьян 817
Череда 332
Черешня 352
Чемерица 346
Черника 414
Черника 486
Черноголовка 747
Чернокорень, песий язык 613
Чертополох 779
Чертополох курчавый 780
Чеснок 725
Чесночница 726
Чечевица 641
Чемерица 346
Чина 784
Чина клубненосная 785
Чистец 3
Чистец болотный 5

Чистец однолетний 4
Чистотел 327
Чистяк 206
Ш
Шалфей 159
Шампиньон 8
Шандра 859
Шафран 849
Шелковица, тута 208
Шелковник, водяной лютик 678
Шикша, ерник, водяника 23
Шиповник, роза 532
Шпинат 737
Шпороцветник 266
Шток-роза, алтей розовый 744
Щ
Щавель 51
Щавель воробьиный 222
Щавель кислый 221
Щавель курчавый 52
Щетинник 277
Щетинник голый 278
Щирица колосистая 421
Щирица, амарант 420
Щитница 752
Э
Эбеновое дерево, черное дерево 190

Эвкалипт 191
Эвкалипт 787
Эгилопс, коленница 32
Эпифиллум 442
Эремурус, череш 619
Эритрина 87
Эспарцет 379
Эстрагон, тархун 201
Эхинокактус 822
Ю
Юкка 56
Ююба 469
Я
Ююба 469
Яблоня 275
Ягель, олений мох 169
Язвенник 772
Якорцы 776
Японская айва 498
Японская мушмула 496
Ярутка полевая 615
Ясенец 630
Ясень 433
Ясколка 506
Ястребинка 510
Ятрофа 578
Ячмень 95

A
Abelia R.Br. 2
Abies Mill. 171
Abutilon L. 801
Acacia L. 22
Acantholimon Boiss. 626
Acer L.213
Achillea L.398
Achillea millefolium L.399
Achyranthes L.426
Acinos Moench.693
Aconitum L.194
Acorus L.273
Acroptilon picris C.A.M.129
Actaea L.9
Actinidia deliciosa (Kiwi Fruit)357
Adansonia L.759
Adlumia Raf.13
Adonis L.390
Aegilops L.32
Aegopodium L.649
Agaricus campestris Fr.8
Agapanthus L. Her.184
Agave L.7
Agropyron Gaertn.712
Agropyrum repens L.713
Agrostemma githago L.59
Ajuga L.493
Albizzia Dur.556

Alchemilla L.93
Alectrolophus major Rchb. 276
Alentris L.788
Alhagi camelorum Fisch.814
Alhagi pseudoalhagi M.B.815
Alisma L.463
Alliaria Scop.726
Allium ampeloprasum L.31
Allium cepa L.112
Allium L.731
Allium moly L.567
Allium porrum L.673
Allium rotundum L.732
Allium sativum L.725
Allium vineale L.727
Alnus Gaertn.240
Aloe L.19
Aloe L.402
Alopecurus L.26
Althaea officinalis L.805
Althaea oficinalis L.744
Amanita muscaria (Fr.) GueL.494
Amaranthus L. 420
Amarantus retroflexus L.421
Amaryllis L. 623
Ambrosia artemisifolia L.29
Ambrosia L. 28
Amelanchier Med. 833
Amygdalus L. 591
Amyris P. Br. 67

Amyris P. Br. 187
Anagallis L. 560
Ananas Tourn. 62
Anchusa italica Retz. 330
Andira Lam.318
Anemone coronaria L.428
Anemona L. 456
Anethum L. 705
Annona cherimola Mill. 646
Annona muricata L. 120
Anthemis cotula L. 36
Anthericum L. 808
Anthoxanthum odoratum L. 271
Anthyllis L. 772
Antirrhinum L. 601
Antitoxicum Pobed. 291
Apera spica-venti P.B. 455
Apium L. 586
Arachis L. 106
Araucaria Juss. 622
Artemisia L.855
Archangelika Hoffm. 270
Arctium L. 381
Arctium L. 511
Arctium lappa L. 382
Arenga Labill. 605
Arenga Labill. 605
Argania sideroxylon Roem.et Schult.180
Aristida L. 417
Armeniaca Mill.292
Armeria Willd. 300

Armoracia Gaertn. Mey et Schreb. 359
Arnica L. 149
Arrhenatherum Beauv. 765
Artemisia absinthium L. 856
Artemisia dracunculus L.201
Artocarpus Forst.431
Arundinaria Michx. 599
Arundo donax L. 156
Asimina Adans. 845
Asparagus L. 297
Asplenium L. 242
Aster L. 47
Astragalus aureus willd. 89
Astragalus L. 88
Athyrium Roth. 473
Atraphaxis L.823
Atriplex L. 195
Atropa belladonna L. 609
Avena fatua L. 284
Avena L.764
Averrhoa carambola L. 46
B
Banbusa Schreb. 453
Batrachium Gray.(Ranunculus aquatilis L.) 678
Begonia L. 80
Belamcanda Adans. 460
Bellis L. 545
Berberis L. 301
Beta L. 488
Beta vulgaris L. 489

Beta vulgaris L.var.altissima DC. 604
Beta vulgaris L.var.cicla Mog.522
Betonica L. 211
Betula L. 351
Bidens L. 332
Bifora Hoffm. 756
Bignonia L. 827
Boehmeria Jacq.690
Borassus L. 766
Botrychium Sw. 631
Brachypodium P. B. 337
Brassica campestris L. 126
Brassica campestris L. 319
Brassica L. 317
Brassica napus L.var. rapiphera Metz. 115
Brassica napus L.440
Brassica oleracea L.598
Brassica oleracea L.var.acephala DC. 792
Brassica oleraceae L.var.botrytis L. 289
Brassica oleracea L.var. capitata L. 111
Brassica rapa L. 596
Bromus japonicus Thbg. 813
Bromus L. 812
Broussonetia Vent. 214
Bryonia L. 252
Buchloe Engelm. 81

Bunias L. 360
Bunias orientalis L.361.
Butomus L. 335
Buterospermum Kotschy. 334
C
Cajanus DS. 447
Cakile Mill. 299
Calamagrostis Adans. 157
Calamintha Moench. 754
Calendula L. 581
Calla L. 828
Caltha palypetala Hochst.635
Calystegia R. Br. 797
Camellia L. 322
Campanula L.182
Campanula rapunculoides L. 183
Camphorosma L. 840
Canarium (Rumph.) L. 324
Cannabis L. 326
Capparis L. 329
Capsella bursa pastoris M. 462
Capsella Medic. 305
Capsella Medic. 505
Capsicum annuum L. 786
Capsicum chinense Jacq. 395
Caragana Lam. 629
Cardamine L. 127
Carduus crispus L. 780
Carduus L. 779
Carica papaya L. 449
Carlina L. 760

Carpesium L. 14
Carthamus L. 328
Carthamus tinctorius L. 91
Carum carvi L. 842
Carum copticum Benth.430
Castanea Mill. 530
Caucalis daucoides L. 83
Cedarm Mill. 708
Cedrus Mill. 519
Celosia L. 200
Celtis L.829
Centaurea cyanus L. 790
Centaurea L. 789
Centaurium Hill.637
Cerastium L. 506
Cerasus avium L. 352
Cerasus Juss. 68
Cerasus mahaleb (L.) Moill. 515
Ceratochloa P.B. 167
Ceratonia siliqua L. 168
Ceratophyllum L. 166
Cercis L. 468
Cerinthe L.
Chaerophyllum L. 621
Chaerophyllum bulbosum L. 485
Chaerophyllum L. 484
Chaerophyllum L. 524
Chaenomeles lagenaria Koidz. 498
Chamaecyparis Spach. 103
Chelidonium L. 327
Chelone L. 389

Chenopodium album L. 203
Chenopodium L. 202
Chenopodium murale L. 696
Chionanthus Royen. 480
Chondrilla L. 267
Chrizanthemum L. 848
Chrozophora Neck. 238
Chrysobalanus L. 369
Chrysophyllum cainiti L. 45
Cicer arietinum L. 724
Cichorium L. 160
Cichorium L. 500
Cinchona L. 268
Cinnamomum L. 133
Circaea L. 311
Cirsium arvense Scop. 119
Cirsium L. 97
Cirsium L. 777
Citrullus vulgaris Schrad. 478
Citrus aurantium L. 223
Citrus limon L. 246
Citrus maxima (Burm.) Merr. 699
Citrus nobilis Lour. (C.reticulata Blanck.) 525
Citrus paradisi Makf. 121
Citrus nobilis Lour. (C.reticulata Blanck.) 391
Citrus sinensis L. 585
Cladium P.b. 219
Cladonia rangiferina Hoffm. 169
Cleome L. 217
Clerodendron L. 173

Clianthus Banks. et Soland.818
Clinopodium L.757
Clitopilus prunulus (Fr.) Quel.702
Clypeola L.752
Cnicus benedictus L. 239
Cocos nucifera L. 368
Cocculus DC. 262
Coffea L. 746
Colutea arborescens L.652
Commelina Plum. 372
Conopodium Koch. 105
Consolida orientalis Schrod. 138
Convallaria majalis L. 464
Convolvulus arvensis L. 658
Convolvulus L. 657
Corchorus L. 689
Coriandrum L. 110
Coriandrum L. 412
Corispermum L. 557
Cornus mas L. 457
Coronaria flos-cuculi (L.) A. Br. 362
Coronaria L. 618
Coronopus Gaertn. 10
Corylus avellana L. 800
Corylus colurna L. 799
Corylus maxima Mill. 669
Corypha L. 624
Cotinus Mill. 144
Cotoneaster Med. 650
Crambe L. 298

Crataegus L. 20
Crataegus L. 719
Crepis L. 181
Cressa cretica L. 694
Crocus L. 849
Crucianella L. 259
Cryptomeria japonica Don. 497
Cucumis melo L. 715
Cucumis metuliferus E.Mey. 356
Cucumis sativus L. 767
Cucurbita L. 137
Cucurbita moschata Duch.
Cucurbita pepo var giraumontia Duch. 136
Cucurbita pepo var.melopepo L. 716
Cuminum cyminum L. 644
Cupressus L. 592
Cuscuta L. 92
Cyclamen L. 60
Cydonia Mill. 718
Cynanchum acutum L. 224
Cynara L.325
Cynodon dactylon L. 61
Cynoglossum L. 613
Cynosurus L. 612
Cyperus esculentus L. 104
Cyperus papyrus L. 653
Cyperus rotundus L. 147
Cytinus L. 593
D
Dactylis L. 627

Dahlia Cav. 98
Daphne L. 793
Datisca L. 686
Datura L. 57
Daucus carota L. 90
Dendrocalamus Ness. 158
Deschampsia P.B. 141
Deskurainia sophia 53
Dianthus L. 551
Dictamnus L.630
Dieffenbachia L. 143
Digitalis L.538
Dimocarpus longan L. 251
Diospyros ebenum Koen. 190
Diospyros L. 288
Dipsacus L. 707
Doryanthes Correa. 795
Draba L. 503
Dracena draco L. 771
Drosera L. 810
Dryas L. 341
E
Ecballium elaterium Rich. 331
Echinocactus Link. et Otto.822
Echinochloa cruz galli P. B. 422
Echinops L. 625
Echium L. 230
Echium vulgare L. 231
Elaeagnus L.824
Elaeagnus L. 565
Empetrum L. 23

Ephedra L. 192
Epimedium L. 27
Epiphyllum Haw. 442
Equisetum arvense L. 476
Equisetum L. 475
Eragrostis Host. 405
Eremostachys Bge. 555
Eremurus M. B. 619
Erica arborea L. 424
Eriobotrya japonica Lindl. 496
Eriophorum L. 355
Erodium L.Her. 491
Erophila DC. 96
Eruca sativa (L.) Mill. 695
Eryngium campestre L. 177
Erysimum L. 471
Erythrina L. 87
Erytronium L. 614
Erythroxyton coca Lam. 367
Eucalyptus L.Her. 191
Eucalyptus L.Her. 787
Eugenia jambos L. 552
Euphorbia L. 233
Euphorbia virgata M.B.234
F
Fagopyrum L. 451
Fagopyrum tataricum L. 452
Fagus L. 410
Falcaria Host. 720
Falicaria vulgaris Bern. 721
Feijoa sellowiana (O.Berg) 860

Festuca L. 611
Fhillyrea L. 227
Ficaia Adans. 206
Ficus carica L. 207
Ficus elastica Roxb. 862
Foeniculum Mill. 459
Forsythia Vahl. 634
Fragaria L. 152
Fragaria vesca L. 153
Fragaria vesca L. 573
Fraxinus L. 433
Fuchsia L. 864
Fucus L. 863
Fumaria officinalis L. 293
Fumaria vaillantii lois. 294
Funkia Spreng. 677
G
Gagea Salisb. 697
Galanthus L. 481
Galax L. 307
Galeobdolon Adans. 638
Galium L. 513
Garsinia mangostana L. 523
Gelsemium Juss. 419
Genista L. 857
Geranium L. 280
Geranium L. 558
Geranium linearilobum D.C. 281
Geum urbanum L. 547
Gladiolus L. 220
Glaucium Mill. 212
Glechoma L. 99

Glycine soja L. 734
Glycyrrhiza L. 541
Goebelia alopecuroides Bge. 130
Gomphrena globosa L. 445
Gossypium L. 72
Gratiola L. 616
Grossularia Mill. 370
Gynerium Humb. et BompL. 651
H
Haloxylon ammodendron Bunge. 710
Hedera L. 70
Hedysarum L.394
Hedysium Koen.146
Helianthus annuus L. 63
Helianthus tuberosus L. 100
Helichrysum Mill. 35
Helichrysum Mill. 798
Helleborus L.482
Heracleum L. 841
Heracleum trachyloma fisch.et Lall. 225
Herminium R. Br. 436
Hevea brasiliensis L. 340
Hibiscus cannabinus L. 349
Hibiscus esculentus L. 75
Hibiscus syriacus L. 71
Hibiscus trionum L. 73
Hidrastis Ellis. 636
Hieracium L. 510
Hierochloe odorata Wahlb. 595

Hippomarathrum Hoffmegg.et Link.82
Hippophae rhamnoides L.648
Hissopus L. 188
Hordeum L. 95
Hottonia L. 683
Humulus L. 94
Hyacinthus L. 406
Hydrangea Gronov. 466
Hylocereus undatus Haw. 664
Hyoscyamus L. 76
Hyoscyamus niger L. 77
Hypericum L. 742
Hypericum perforatum L. 64
I
Ilex L. 825
Impatiens balsamina L. 438
Imperatoria L. 323
Inula L. 364
Ipomoea batatas Poir. 66
Ipomoea L. 30
Iris L. 439
Iva L. 343
Jasminum L. 418
Jatropha L.578
Juglans regia L. 193
Juncus L. 365
Juniperus L. 109
Juniperus L. 534
Kalmia L. 244
Koeleruteria Laxum. 854
L

Lactarius deliciosus Fr. 607
Lactuca L. 310
Lactuca L. 531
Lagenaria vulgaris Sez. 617
Lagurus L.581
Lamium L. 287
Lappula Manch. 380
Larix Mill 383
Lathyrus L. 784
Lathyrus tuberosus L. 785
Laurus L135.
Lavandula L. 583
Lawsonia L. 437
Lemna L. 688
Lencoiium L. 479
Lens Adans. 641
Leonotis R.Br. 41
Leontodon hispidus L. 43
Leontodon L.
Leonurus L. 40
Lepidium campestre R. BR. 376
Lepidium draba. L. 283
Lepidium L. 375
Lepidium ruderae L. 24
Lespedeza striata Hook et Arn. 495
Leucanthum DC. 674
Levisicum Hill. 831
Lichenes 835
Ligustrum L. 741
Lilium L. 620
Lilium martagon L. 467

Lilium pardalinum Kellogg.461
Lilium tigrinum Ker-Gawl. 749
Linaria L. Mill 385
Linosyris Cass. 384
Linum L. 386
Linum L. 773
Lippia citriodora L. 358
Liriodendron L. 315
Litchi chinensis Sonn. 248
Lithospermum arvense L. 342
Llex paraguensis St. Hil. 533
Lolium L. 642
Lolium persicum boiss,Hoh. 643
Lonicera L. 807
Loranthus L. 826
Lotus L. 165
Lunaria L.730
Lupinus L. 257
Lychnis chalcedonica L. 411
Lycium L. 396
Lycopersicon esculentum Mill.250
Lycopodium L. 102
Lycopus L. 490
M
Magnolia L. 512
Majanthemum Web. 548
Malus Mill. 275
Malva L.819
Malvastrum A.Gray.347

Mangifera L.441
Mangifera L.521
Manihot L.432
Maranta Plum. 590
Marrubium L.859
Marsilea quadrifolia L. 549
Matricaria L. 178
Medicago L. 44
Melampyrum L. 374
Melia L. 564
Melia azadirachta L.15
Melianthus L. 553
Melica L. 543
Melilotus L. 236
Melilotus officinalis Des. 237
Melissa officinalis L. 660
Melocactus Link. et.Otto. 717
Mentha L. 33
Mentha longifolia L. 34
Mentha piperita L. 667
Menyanthes L. 682
Mespilus L. 186
Metroxilon sagu Rottb. 698
Microstylis Nutt. 229
Milium L. 755
Mimosa pudica l..659
Molinia Schrank.830
Molucella L. 265
Monarda L. 474
Monotropa L. 554
Monstera L. 302
Morus L. 208

Mukor (Mich.) link. 577
Musa L. 11
Musa textilis Nees. 526
Muscari Mill. 654
Myosorus L. 559
Myosotis L. 38
Myricaria Desv. 55
Myristica L. 563
Myrtus L. 576
N
Najas L. 679
Narcissus junguilla L.504
Narcissus L. 582
Nardus orientalis L. 584
Narthecium Huds. 416
Nasturtium officinale R. Br. 687
Nelumbium speciosum Willd. 254
Neottia Sw. 216
Nephelium lappaceum L. 691
Nerium oleander L. 134
Nicotiana tabacum L. 295
Nyctanthes L. 711
Nymphaea alba L. 429
Nymphaea alba L. 680
Nymphoides HilL. 345
O
Ocimum L. 692
Olea L. 477
Onagra Scop. 232

Onobrychis Mill. 379
Onopordon acanthimum L. 321
Onphalodes Mill. 671
Ophiopogon Ker.Gawl. 851
Opuntia DC. 778
Orchis L. 279
Orchis L. 701
Origanum majorana L. 272
Ornithogalum L. 48
Ornithopus L. 218
Orobanche L. 507
Orobanche lutea Baumg. 508
Orobanche ramosa L.509
Oxsidedron DC. 858
Orthosiphon Benth.499
Oxsidedron DC. 210
Oxycoccus Pers.253
Oxyria Hill. 209
Oryza L. 86
P
Paeonia L. 832
Paliurus spina-Christi Mill.809
Panax L. 228
Panax L. 546
Pandanus Rumpf. 261
Panicum L. 377
Papaver L. 313
Papaver monanthum Trau. 314
Paradisea Mazzuc. 145
Parmelia Ach. 661
Parnassia L. 655
Parthenocissus Planch. 392

Passiflora edulis Sims.542
Passiflora Juss. 645
Pastinaca L. 740
Paulownia S.et Z. 12
Pedicularis L. 633
Pelargonium L.Her. 174
Pennisetum typhoides Rich. 444
Perilla L.662
Persea Plum. 54
Persica Mill. 139
Petasites Mill. 400
Petroselinum Hoffm. 16
Petroselinum Hoffm. 516
Petunia Juss. 296
Peucedanum L.545
Phacelia Juss. 285
Phasium Schreb. 101
Phaseolus aureus Roxb. 529
Phaseolus L. 249
Phellodendron Rupr. 199
Phellodendron Rupr. 286
Phleum L. 722
Phleum L. 796
Phoenix L. 821
Phormium L. 387
Phragmites Adans. 154
Phragmites communis L. 155
Phyllanthus L. 791
Phyllitis Hill.164
Physalis alkekengi L. 427
Physalis alkekengi L. 861
Phytelephas Ruiz. et Pav. 820

Picea Dietr. 172
Pilularia L. 425
Pimpinella L. 847
Pinguicula L. 501
Pinus L. 733
Piper L. 665
Piper cubeba L. 448
Piper nigrum L. 666
Pistacia L.663
Pistacia lentiscus L.435
Pisum L. 628
Plantago L.676
Plantago lanceolata L.150
Plantago major L. 151
Platanus L. 647
Platanus L. 735
Plectranthus L.Her. 266
Poa L. 470
Polianthes tuberosa L. 85
Polinia Trin. 603
Polygala L. 306
Polygonatum Adans. 730
Polygonum hydropiper L. 681
Polygonum aviculare L.536
Polygonum bistorta L. 852
Polygonum convolvulus L. 537
Polytrichum L.363
Polygonum L.535
Polyporus Fr. 1
Populus tremula L. 316
Populus L. 78
Portulaca L. 124

Portulaca oleracea L. 125
Potamogeton L.608
Potentilla erecta (L.) Neck. 580
Potentilla L. 539
Potentilla orientalis Juz. 540
Primula auriculata Lam. 465
Primula L. 113
Protea mellifera L. 602
Prunella L. 747
Prunus L. 703
Prunus divaricata Led. 21
Prunus divaricata Led. 610
Prunus insititia L.123
Prunus spinosa L. 517
Pseudolarix Gord. 344
Psidium L. 122
Psidium L. 443
Pteris L. 672
Pulicaria Gaertn.256
Pulmonaria L. 215
Pulsatill (L.) Mill. 844
Punica granatum L. 594
Pyrus L. 775
Q
Quassia amara L.128
Quercus L. 320
R
Ranunculus arvensis L. 118
Ranunculus L. 116
Ranunculus sceleratus L. 117
Raphanus L. 84
Rapistrum Crantz. 597

Ravenala madagaskariensis Gmel. 492
Reum L. 260
Rhamnus L. 18
Rhamnus L. 142
Rhododendron L. 575
Rhododendron L. 761
Rhus succedanea L. 570
Rhus typhina L. 839
Rhus vernicifera DC. 241
Rhynchospora Vahl. 388
Ribes L. 408
Ribes L. 483
Ricinus L. 108
Ricinus L. 794
Robinia pseudoacacia L.739
Rosa L. 532
Rosa L. 763
Rosmarinus L. 401
Rubia tinctorum L. 802
Rubus caesius L. 571
Rubus idaeus L.17
Rubus idaeus L. 572
Rubus saxatilis L. 834
Rumex acetosa L. 221
Rumex acetosella L. 222
Rumex crispus L. 52
Rumex L. 51
S
Saccharum L. 606
Sagittaria L. 588
Sagittaria trifolia L. 587

Salacca zalacca (Gaertn.) 700
Salix L. 816
Salvia L. 159
Sanicula L. 656
Santalum L. 706
Sapium P. B. 502
Saponaria L. 853
Sarracenia L.709
Satureja L. 290
Satureja L. 378
Saururus Plum. 568
Saxifraga L. 836
Schinus molle L. 668
Schizandra L. 247
Scilla L. 561
Scirpus L.600
Sclerochloa P. B. 336
Scolymus L. 640
Scrophularia L. 269
Secale L. 39
Secale L. 783
Sedum L. 197
Seguoia giganteaLindl. 518
Senecio L. 403
Senecio vernalis W. K. 404
Sesamum L. 714
Sesamum L. 846
Setaria Beauv. 277
Setaria glauca L. 278
Sicyus L. 472
Silene dichotoma Ehrh. 304
Silene L. 303

Silphium L. 843
Silybum marianum Gaertn.308
Sinapis L. 520
Sisimbrium altissimum L. 25
Solanum betaceum Cav. 774
Solanum L. 574
Solanum melongena L. 65
Solanum tuberosum L. 339
Solidago L. 639
Sonchus arvensis L. 235
Sonchus L. 309
Sorghium halepense (L.) Pepec. 566
Sorghum Pers. 736
Sorghum sudanense Stapf. 743
Sparganium L. 550
Spartium junceum L. 348
Spathiphyllum Schott.738
Spergula arvensis mert. 782
Sphagnum (DilL.) Ehrh. 803
Spinacia L. 737
Sprekelia Heist. 407
Stachus annuus L.4
Stachys L. 3
Stachys palustris L. 5
Stapelia L. 243
Staphylea L. 632
Stellaria L. 49
Stellaria media L. 50
Stipa L. 728
Swietenia mahagoni Jacg. 514

Symphytum L. 837
Syringa L. 170
T
Tagetes L. 198
Tamarindus L. 196
Tamarindus L. 450
Tamarix L.338
Tamus L. 366
Tanacetum balsamita L. 745
Taraxacum L. 263
Taraxacum vulgare Lam. 264
Taraxacum vulgare Lam.310
Taxus L. 589
Tectona L. 704
Teucrium L. 245
Teucrium polium L. 274
Thalictrum L. 114
Thea L. 205
Theobroma cacao L. 312
Theobroma cacao L. 446
Thlaspi arvense L.615
Thuja L. 350
Thymus L. 817
Tigridia Juss. 748
Tilia L. 255
Torreyia Arn. 226
Tradescantia L. 74
Tradescantia L. 804
Tragopogon L. 723
Trapa natans L. 685
Tribulus terrestris L. 776
Tamarix L.338

Trichosantes L. 850
Trientalis L. 579
Trifolium L. 175
Trifolium repens L. 176
Trigonella foenum-graecum L. 458
Triosteum L. 675
Triticum L. 811
Triticum spelta L. 409
Tropaeolum L. 454
Tuber Fr. 107
Tulipa L. 762
Tunica Scop. 806
Tussilago farfara L. 781
Typha L. 353
Typha L. 684
Typha angustifolia L.354
U
Ulmus L. 204
Umbilicus DC. 838
Urtica dioica L. 163
Urtica L. 161
Urtica urens L. 162
V
Vaccaria Med. 373
Vaccinium myrtillus L. 414
Vaccinium myrtillus L. 486
Vaccinium vitis idaea L. 415
Valeriana L. 333
Valerianella olitoria Moench. 423

Valisneria L. 751
Vanilla planifolia Andr. 413
Vanilla planifolia Andr. 758
Veratrum L. 346
Verbascum L. 282
Veronica L. 79
Vicia faba L. 69
Vicia L. 768
Vicia villosa Roth. 769
Victoria regia Lindl. 770
Vigna Savi.670
Vinca L. 393
Viola arvensis M. 528
Viola L. 527
Viscum L. 487
Vitex agnus-castus L. 6
Vitis L. 258

W
Wahlenbergia Schrad. 750
X
Xanthium L. 131
Xanthium strumarium L. 132
Xanthoxylum Gmel. 140
Xeranthemum L. 37
Y
Yucca L. 56
Z
Zea mays L. 148
Zephyranthes Herb. 185
Zingiber Adans. 371
Zizyphus jujuba Mill. 469
Zygophyllum L. 189

Հավելված 3

Հայաստանում մշակվող

գյուղատնտեսական մշակաբույսերը

1. Ծառեր	Մերկևիլենի (սերկևիլ) 718
Ալոճենի (ալոճ), սգնի 20	Փշատենի (փշատ) 824
Բալենի (բալ) 68	Տանձենի (տանձ) 775
Դեղձենի (դեղձ) 139	2.Թփեր
Զկեռենի (զկեռ) 186	Ազնվամորի17
Ըկուզենի (ընկույզ) 193	Ելակ 152
Թզենի (թուզ) 207	Լոռամբզի 253
Թթենի (թութ) 208	Կոկոռչենի (կոկոռչ) 370
Խաղող 258	Հաղարջենի (հաղարջ) 408
Խնձորենի (խնձոր) 275	Հապալասենի կարմիր
Խուրմա, ժորենի 288	(հապալաս) 415
Ծիրանենի (ծիրան) 292	Մաքենի (մասուր) 532
Կեռասենի (կեռաս) 352	Մոշենի (մոշ) 571
Կիվի 357	Չիչխան 648
Լիմոն, կիտրոն 246	Տիլենի (տիլի) 799
Հոնի (հոն) 457	3.Հացաբույսեր
Հունապի (ունաբ) 469	Աշորա, տարեկան 39
Զիթենի (ձիթապտուղ) 477	Գարի 95
Մամիսենի (մամուխ) 517	Եգիպտացորեն 148
Նշենի (նուշ) 591	Կորեկ 377
Նոնենի (նուռ) 594	Հաճար, աճար 409
Շագանակենի, մաշկամբզի 530	Հնդկացորեն, սև ցորեն 451
Շլորենի (շլոր), ալուչա 610	Վարսակ 764
Սալորենի (սալոր) 703	Ցորեն 811

Տարեկան, աշորա 39	Մխտոր 725
4.Բանջարբուստանային	Սմբուկ, բաղրիջան 68
Բաթաթ, քաղցր կարտոֆիլ 66	Սոյա 734
Բակլա 69	Ստեպոլին 740
Բամիա 75	Վարունգ 767
Բոդկ, բոդկուկ 84	Տաքդեղ 786
Գազար 90	Անանուխ, նանա 33
Գետնախնձոր 100	Թարխուն 201
Գետնապիստակ, արախիս 106	Ծիրթոն 290
Գլուխ կաղամբ 111	Ծնեբեկ 297
Գլուխ սոխ 112	Կոտեմ 375
Գոնգեղ 115	Հազար, մառոլ 397
Դդմիկ 136	Համեմ, գինձ 412
Դդում 137	Հոռոմ-սամիթ, ռազիան 459
Լոբի 249	Մաղադանոս, ազատ քեղ 516
Լոլիկ, պոմիդոր 250	Նեխուր 586
Ծաղկակաղամբ 289	Ռեհան 692
Կարտոֆիլ 339	Սամիթ 705
Ձմերուկ 478	Սիբեխ 720
Շաղգամ 596	Սպանախ 737
Շաղգամակաղամբ 598	5.Խոտաբույսեր
Ոլոռ 628	Առվույտ 44
Ոսպ 641	Եղերդ, ճարճատուկ 160
Սեխ 715	Երեքնուկ 175
Սեխադդում, պատիսոն 716	Երեքնուկ սողացող 176
Միսեռ 724	Կորնզան 379

Շյուղախոտ 611	Հլածուկ 440
Ոզնախոտ 627	Ճակնդեղ (բազուկ) 488
Սոբգո 736	Շաքարի ճակնդեղ 604
Սուդանի խոտ 743	Չաման 644
Վիկ, գյուլուկ 768	Վուշ, կտավատ 773
Վիկ թավոտ 769	Մեխակ 551
Տափուլոռ 784	Նարգիզ 582
Տիմոֆեևսկա, սիզախոտ 796	Շուշան 620
6.Տեխնիկական, դեկորատիվ	Վարդ 763
Արևածաղիկ 63	Վարդակակաչ 762
Բամբակենի 72	Փողաշուշան, կալլա 828
Խորդենի 280	Քաջվարդ, պիոն 832
Ծխախոտ, թութուն 295	Քրիզանթեմ, ոսկեծաղիկ 848
Կանեփ 326	

Հայաստանում տարածված մոլախոտերը

1. Ոչ պարագիտներ	
1. Սակավամյաներ	
ա) էֆեմերներ	Խոզանուկ անթավ 278
Աստղիկ միջին 50	Կոտեն դաշտային 376
բ) Վաղ գարնանայիններ	Հավակատար հասկավոր 421
Բոդ գազարանման 83	դ) Աշնանածիլեր
Գորտնուկ դաշտային 118	Աղբուկ բարձր 25
Խրբուկ սովորական, պոչուկ 284	Ցորնուկ ճապոնական 813
Ծխաբույս վալլանտիի 294	Բերենիկե դաշտային 79
Կաղամբուկ դաշտային 319	Արջնդեղ թունավոր 57
Հնդկացորեն թաթարական 452	Երիցուկ անհոտ 179
Մատիտեղ թռչնի 536	Դելֆին արևելյան 138
Մատիտեղ պատատուկային 537	Կաքավկրկուտ դաշտային 342
Տարածուկ սովորական 782	Հալևորիկ գարնանաբեր 404
Որոմ պարսկական 643	Հովվամաղախ 462
գ) Ուշ գարնանայիններ	Տերեփուկ կապույտ 790
Ամրոսիա օշինդրատերև 29	Մանուշակ դաշտային 528
Աբեղախոտ միամյա 4	Վիկ թավոտ 769
Անթեմ գարշահոտ 36	Ծվծվուկ եղանանման 304
Բամբակաղբեր ուռած 73	Հողմախոտ 455
Դանդուռ բանջարանոցային 125	ե) Երկամյաներ
Դառնափուշ սովորական 132	Բանգի սև 77
Եղինջ այրող 162	Կակաշ մեկծաղկանի 314
Թելուկ սպիտակ 203	Իշառվույտ դեղին 237
Տատաշ գետնատարած 776	Կծվուկ արևելյան 361

Կաղնակ սովորական 321	Իշակաթնուկ ձողանման 234
Կռատուկ մեծ 382	Իշամառող դաշտային 235
Ղմի սոխուկային 485	Կտավախոտ 385
Սիբեխ սովորական 721	Պատատուկ դաշտային 6
Տատասկափուշ գանգուր 780	Նետաբույս եռատեր 587
2.Բազմամյաներ	Ուղտափուշ սովորական 81
ա)Առանցքաարմատավորներ	Քաղցրարմատ 82
Ավելուկ գանգուր 52	դ)Կոճղարմատավորներ
Եզան լեզու նշտարատեր 150	Արվանտակ 61
Թրթնջուկ սովորական 221	Եղեզն սովորական 155
Ժախ թավոտ 225	Կերոն նեղատեր 354
Խատուտիկ սովորական 264	Հազարատերևուկ սովորական 99
Օշինդր դառը 856	Ձիաձետ դաշտային 476
Կավաժիպակ իտալական 330	Մոլասորգո, հալեպի խոտ,
Գագ ոսկեգույն 89	Ջոնսոնի խոտ 566
Երինջնակ դաշտային 177	Սեզ սողացող 713
բ) Փնջարմատավորներ	ե) Պալարավորներ
Գորտնուկ թունավոր 117	Աբեղախոտ ճահճային 5
Եզան լեզու մեծ 151	Անանուխ երկարատեր 34
Առյուծատամ մագոտ 43	Դուն կլոր 147
Նարդոս արևելյան 584	Խորդենի գծատերևա մասնիկային 281
Ոսկեծաղիկ բազմաթերթիկ 636	Տափուրո պալարակիր 785
գ) Շլարմատավորներ	զ)Սոխուկավորներ
Արևքուրիկ սովորական,սրոհունդ 64	Սոխ կլոր 732
Գյուղավեր դաշտային 119	է) Սողացողներ
Դառնարմատ սովորական 130	Գորտնուկ սողացող 118
Դառնախոտ թունավոր 129	Երեքնուկ սողացող 176
Եղինջ երկտուն 163	Մատնունի արևելյան 540
Ջանգակ բողկանման 183	
Թրթնջուկ ճնճղուկի 222	II. Պարագիտներ
Թունաթափ սուր 224	1.Լրիվ պարագիտներ

ա) Արմատային պարագիտներ	բ) Արմատային
Ճրագախոտ դեղին 508	2.Կիսապարագիտներ
Ճրագախոտ ճյուղավոր 509	Խշիշան մեծ 276

Արևադարձային և մերձարևադարձային
որոշ մշակաբույսերի անվանումներ

Ագավի (ագավա) 7	Լիչի, չինական սալոր 248
Ադամաթզենի (ադամաթուզ), բանան 11	Ծներեկ, ծնեփակ, մարանձու 297
Ադլումիա 13	Կակաո, հնդկանշենի, շոկոլադի ծառ 312
Ազագու 14	Կանգկուր, կանկառ, արտիճուկ 325
Աստղախնձոր 45	Կատվախոտ, կատվարմատ 333
Աստղամիրզ, կարամբուլա 46	Կիվանո, աֆրիկական վարունգ 356
Ավոկադենի (ավոկադո) 54	Կիվի 357
Արմավաշուշան, յուկկա 56	Կոկոսյան արմավենի (կոկոս) հնդկընկուզենի 368
Արքայախնձոր, անանաս 62	Կոկոսյան արմավենի (կոկոս), հնդկընկուզենի 368
Գետնանուշ, դուն ուտելի, հավլուլիկ 104	Կոկոսյան սալորենի 369
Գետնաշագանակ 105	Կոճապղպեղ, իմբիր, տաքկոճ 371
Գետնապիստակ, գետնընկույզ արախիս 106	
Գրավիտլայի ծառ (գուանաբանա) 120	Կումբիլաթ 372
Գրեյֆֆրութ 121	Կումբիլաթ 391
Գուավա, հնդկախնձորի 122	Հաբաներո, չինական պղպեղ 395
Դարչնածառ (դարչին), դարիճենի 133	Հազազ 396
Էվկալիպտ, նիվենի, տենդածառ 191	Հարսնախոտ, ֆիզալիս 427
Թավշածառ, խցանածառ 199	Հացարմատ 432
Թրնջենի (թուրինջ) 223	Հինա, կիպրոս 437
	Հնդկադեղձ, մանգենի (մանգո) 441

<i>Հնդկաթզենի, տերնակոզի 442</i>	<i>Հնդկախնձորի (գուսվա) 443</i>
<i>Հնդկատլոռ 447</i>	<i>Պապիրուս 653</i>
<i>Հնդկապղպեղ, քապապա 448</i>	<i>Պիտայա 664</i>
<i>Հնդկասեխ (պապայա), սեխածառ 449</i>	<i>Պղպեղադաղձ 667</i>
<i>Հնդկարմավ, թմրինդի 450</i>	<i>Ռամբուտան 691</i>
<i>Հնդկեղեգ, բամբուկ 453</i>	<i>Սագարմավենի 698</i>
<i>Չիթենի (ձիթապտուղ) 477</i>	<i>Սալակ 700</i>
<i>Ճապոնական զկեռենի 496</i>	<i>Սահ, հնդկակաղնի 704</i>
<i>Մագնոլիա 512</i>	<i>Սանտալենի, ճանդալ 706</i>
<i>Մանդարին 525</i>	<i>Տամարիլո 774</i>
<i>Մաշ 529</i>	<i>Փասիոն միրգ, մարակույա 859</i>
<i>Մատե, Պարագվայական թեյ 533</i>	<i>Ֆեյհոա, ֆեյխոա 860</i>
<i>Մարդարմատ, ժենշեն 546</i>	<i>Ֆիզալիս, հարսնախոտ 861</i>
<i>Չերիմոյա 646</i>	<i>Ֆիկուս 862</i>

Բուսասանիտարական տերմիններ և հասկացություններ

1	ԱԳ	Ազատ գոտի /ՊԳԿ 1995, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
2	Ազատ գոտի	Գոտի, որում տվյալ վնասակար օրգանիզմի բացակայությունը գիտականորեն ապացուցված է և որտեղ անհրաժեշտության դեպքում այն պաշտոնապես պահպանվում է նույն մակարդակում /ՊԳԿ 1995/:
3	Ազատ է (բեռ արտադրության դաշտ կամ տեղ)	Առանց վնասակար օրգանիզմների /կամ առանց կոնկրետ վնասակար օրգանիզմի/, այն քանակություններով, որոնք կարող են բացահայտվել բուսասանիտարական ընթացակարգերի կիրառմամբ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲՄԺՀ 1999/:
4	Ախտածին	Հիվանդություն հարուցող միկրոօրգանիզմ /ԲՄՄՉ N3 1996/:
5	Ահագանգում վնասակար օրգանիզմի մասին	Փաստաթուղթ, որը տեղեկատվություն է տալիս կոնկրետ տեղում և կոնկրետ ժամանակում, գոտում /սովորաբար երկրում/ վնասակար օրգանիզմի առկայության կամ բացակայության մասին նկարագրված հանգամանքներում /ԲՄԷՀ 1997/ :

6	Աղբոտում	Ապրանքում, պահեստներում, փոխադրամիջոցներում կամ բեռնարկղներում վնասակար օրգանիզմի կամ ուրիշ ենթակարանտինային առարկաների առկայություն, որոնք իրենցից չեն ներկայացնում վարակում/ տես վարակում/ / ԲՄԷՀ 1997, վերանայված է 1999/:
7	Աղբոտող վնասակար օրգանիզմ	Ապրանքի հետ տարածվող վնասակար օրգանիզմ և բույսերի կամ բուսական արտադրանքի դեպքում՝ անընդունակ վարակելու այդ բույսերին կամ բուսական արտադրանքին /ԲՄԷՀ 1996, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
8	Աճեցման միջավայր	Նյութ, որում աճում են բույսերի արմատները կամ նախատեսված է դրա համար /ՊԳԿ 1990/:
9	Ամրափայտանյութ	Փայտանյութ՝ նախատեսված ապրանքի պահպանման կամ ամրացման համար, որը չի մնում ապրանքի հետ անմիջապես կապված /ԲԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄՄԶ N15 2002
10	Անհետաձգելի միջոցառում	Բուսասանիտարական միջոցառում՝ սահմանված արտակարգ /անհետաձգելի/ կարգով նոր կամ անսպասելի բուսասանիտարական իրավիճակում: Անհետաձգելի միջոցառումը կարող է լինել կամ չլինել ժամանակավոր միջոցառում: /ԲՄԺՀ, 2001; ԲՄԺՀ, 2005/:
11	Անհետաձգելի	Անհապաղ բուսասանիտարական գործողություն՝ նախաձեռնված նոր կամ

	գործողություն	անսպասելի իրավիճակում /ԲՄԺՀ, 2001/:
12	Ապրանք	Բույսերի, բուսական արտադրանքի կամ այլ առարկաների տեսակ, որոնք տեղափոխվում են առևտրային կամ այլ նպատակներով /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
13	Առաջնային օջախ	Վնասակար օրգանիզմի մեկուսացված սերնդատվություն՝ վերջերս հայտնաբերված տվյալ գոտում, դեռևս չկլիմայավարժված, սակայն մոտ ապագայի համար ճանաչված գոյատևելու ընդունակ /ԲՄԺՀ 2003/:
14	Առկայություն	Գոտում վնասակար օրգանիզմի առկայություն՝ պաշտոնապես ճանաչված տեղական կամ ներթափանցված և այն պաշտոնապես ոչ պարտադիր վերացված /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲՄՄՉ N17/:
15	Արտադրական ազատ տեղամաս	Արտադրական տեղի որոշակի մաս, որի համար տվյալ վնասակար օրգանիզմի բացակայությունը գիտականորեն ապացուցված է և որտեղ անհրաժեշտության դեպքում այն պաշտոնապես պահպանվում է որոշակի ժամանակի ընթացքում և որը կառավարվում է որպես առանձին միավոր նույն կերպ, ինչպես և արտադրական ազատ տարածքը /ԲՄՄՉ N10 1999/:

16	Արգելանք	Բուսասանիտարական կանոնակարգ՝ ներկրման արգելման կամ նշված վնասակար օրգանիզմի կամ ապրանքի տեղափոխման վերաբերյալ /ՊԳԿ 1990,վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
17	Արգելում (բեռի)	Ներկրվող բեռի բաց թողման մերժում կամ նրա ներկրման վրա հատուկ պայմանների սահմանում՝ բուսասանիտարական կանոնակարգման անհամապատասխանության պատճառով /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
18	Արդյունավետություն /մշակման/	Որոշակի, չափվող և վերարտադրվող արդյունք, հասանելի նախատեսված ախտահանման արդյունքում /ԲՄՄՉ 2003/:
19	Արտադրական ազատ տարածք	գիտականորեն ապացուցված է և որտեղ անհրաժեշտության դեպքում այն պաշտոնապես, որոշակի ժամանակի ընթացքում, պահպանվում է նույն մակարդակում /վիճակում/ /ԲՄՄՉ N10 1999/:
20	Արտադրանքի տեղը	Տնտեսություն կամ դաշտերի համալիր, որոնք օգտագործվում են որպես գյուղատնտեսական արտադրության մեկ միավոր: Արտադրանքի տեղն իր մեջ կարող է ընդգրկել հատվածներ, որոնք բուսասանիտարական պատճառներով կառավարվում են առանձին-առանձին /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
21	Բաց թողում /բեռի/	Բեռի ներկրման թույլատվությունը՝ նրա համապատասխանությունը

		հաստատելուց հետո/ ՊԳԿ 1995/:
22	Բաց թողում /շրջակա միջավայր/	Օրգանիզմի մտածված բաց թողումը շրջակա միջավայր /ԲՄՄՉ N3, 1996/:
23	Բեռ	Բույսերի, բուսական արտադրանքի կամ այլ առարկաների մի երկրից մյուսը տեղափոխվող որոշակի քանակություն, որն ուղեկցվում է /անհրաժեշտության դեպքում/ մեկ բուսասանիտարական հավաստագրով: Բեռը կարող է կազմված լինել մեկ կամ ավելի ապրանքներից կամ խմբաքանակներից /ՊԳԿ 1990, վերայանված է ՊԳԿ 1995, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
24	Բեռի կարգ	Կարգ, որում կարելի է միավորել նույնանման ապրանքները, որոնց վրա տարածվում են բուսասանիտարական կանոնակարգման ընդհանուր պահանջները /ՊԳԿ 1990/:
25	ԲԿԲՊԱԿ	Բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպություն /ՊԳԿ 1995, ԲՄԺՀ 2001/:
26	ԲԿԲՊՄՀ	Բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության միջազգային համաձայնագիր՝ հիմնադրված ՊԳԿ-ի կողմից 1951թգ Հռոմում և հետագայում լրացված /ՊԳԿ 1990, վերանայված ԲՄԺՀ 2001, 2005/:
27	ԲԿԲՊԵԿ	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության եվրոպական և միջերկրածովյան կազմակերպություն:

28	ԲԿԲՊՏԿ	Բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության տարածաշրջանային կազմակերպություն /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
29	ԲՄՀ	Բուսասանիտարական միջոցառումների համակարգ:
30	ԲՄՄԶ	Բուսասանիտարական միջոցառումների միջազգային չափորոշիչ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ –ի կողմից 2001/:
31	ԲՄԷՀ	Բուսասանիտարական միջոցառումների էֆեկտիվության հանձնաժողով:
32	ԲՄԺՀ	Բուսասանիտարական միջոցառումների ժամանակավոր հանձնաժողով:
33	Բնական առկա	Էկոհամակարգի բաղադրամաս կամ բնական սերնդատվությունից ընտրություն՝ չփոփոխված արհեստական միջոցներով /ԲՄՄԶ N3, 1996/:
34	Բնական թշնամի	Օրգանիզմ, որն ապրում է ուրիշ օրգանիզմի հաշվին և որը կարող է օգնել իր տիրոջ սերնդատվության սահմանափակմանը: Այս հասկացության մեջ մտցված են մակաբուծիկները, մակաբույծները, գիշատիչները և պաթոգենները /ԲՄՄԶ N3, 1996/:
35	ԲՄՄԿՀ	Բուսասանիտարական միջոցառումների կիրառման համաձայնագիր:

36	ԲՎՎ	Բուսասանիտարական վտանգի վերլուծություն /ՊԳԿ 1995 վերանայված է /ԲՄԺՀ, 2001/:
37	ԲՎՎ գոտի	Գոտի, որի համար կատարվում է բուսասանիտարական վտանգի վերլուծություն /ՊԳԿ 1995/:
38	ԲՏԿ	Բուսասանիտարական տարածքային կազմակերպություն:
39	Բույսեր	Կենդանի բույսեր և նրանց մասերը, ներառյալ սերմերը և գենետիկական նյութը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԲՊՄՀ 1997/:
40	Բույսերի կարանտին	Գործունեություն, ուղղված կարանտին վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և կամ տարածման կանխարգելմանը կամ նրանց դեմ պաշտոնական պայքարի ապահովմանը /ՊԳԿ 1990 վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
41	Բույսեր in vitro	Ապրանքի կարգ՝ բույսերի նշանավորմամբ, աճեցված հակասեպտիկ միջավայրում, փակ բեռնարկղում /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999, ԲՄԺՀ 2002/:
42	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպություն	Պետության կողմից հիմնադրված պաշտոնական ծառայություն՝ ԲԿԲՊՄՀ-ում նշված գործողությունների իրականացման համար /ՊԳԿ 1995/:

43	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության միջազգային համաձայնագիր	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության միջազգային համաձայնագիր՝ հիմնադրված ՊԳԿ-ի կողմից 1951թգ Հոմոնում և հետագայում լրացված ՊԳԿ-ի կողմից 1990թ, 2001, 2005/:
44	Բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության տարածաշրջանային կազմակերպություն /ԲԿԲՊՏԿ/	Միջկառավարական կազմակերպություն ԲԿԲՊՄՀ 9-րդ հոդվածում շարադրված գործառնություններով /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲՄԷՀ 1999/:
45	Բույսերի համար վնասակար օրգանիզմների ցանկ	Վնասակար օրգանիզմների ցանկ, որոնք վարակում են բույսերի տեսակներ ընդհանրապես, կամ կոնկրետ տվյալ գոտում /ԲՄԷՀ 1990, ԲՄԷՀ 1996, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
46	Բուսական արտադրանք	Բուսական ծագման չվերամշակված նյութ /ներառյալ հացահատիկը/, ինչպես նաև վերամշակված մթերքները, որոնք իրենց բնույթով կամ վերամշակման եղանակով կարող են ստեղծել վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման կամ տարածման վտանգ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
47	Բուսասանիտարական գործողություն	Պաշտոնական գործողություններ, այնպիսիք, ինչպիսիք են զննումը, վերլուծությունը, վերահսկողությունը կամ մշակումը, որոնք ձեռնարկվել են բուսասանիտարական կանոնակարգումների իրագործման

		համար /ԲՄԺՀ, 2001/:
48	Բուսասանիտարական ընթացակարգ	Բուսասանիտարական կանոնակարգերի կիրառման պաշտոնապես նախատեսված մեթոդ, ներառյալ զննման, վերլուծության, վերահսկողության կամ մշակման կիրառումը կարգավորվող վնասակար օրգանիզմների հանդեպ /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է, ՊԳԿ, 1995; ԲՄԷՀ, 1999, ԲՄԺՀ, 2001/:
49	Բուսասանիտարական կանոնակարգում	Կարանտին վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման /ինտրոդուկցիայի/ կանխարգելման պաշտոնական կանոն կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմներից սպասվող տնտեսական վնասի սահմանափակում, մասնավորապես բուսասանիտարական հավաստագրման ընթացակարգերի սահմանում /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է, ՊԳԿ, 1995; ԲՄԷՀ, 1999, ԲՄԺՀ, 2001/:
50	Բուսասանիտարական հավաստագրում	Բուսասանիտարական ընթացակարգերի կիրառում, որը հանգեցնում է բուսասանիտարական հավաստագրի տրման /ՊԳԿ, 1999/:
51	Բուսասանիտարական հավաստագիր	Հավաստագիր պատրաստված ԲԿԲՊՄՀ-ի կողմից հաստատված ձևով /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է ԲՄԷՀ, 1999/:
52	Բուսասանիտարական միջոցառում (ընդունված	Օրենսդրություն, կանոնակարգ կամ պաշտոնական ընթացակարգ՝ ուղղված

	ձևափոխությունը)	կարանտին վնասակար օրգանիզմների ներթափանցմանը /ինտրոդուկցիային/ և կամ տարածմանը, կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմներից սպասվող տնտեսական վնասի սահմանափակմանը /ՊԳԿ, 1995; վերանայված է ԲԿԲՊՄՀ, 1997; ՉԺՀ 2001/:
53	Բուսասանիտարական միջոցառումների միջազգային չափորոշիչ	Միջազգային չափորոշիչ, հաստատված ՊԳԿ-ի համաժողովով, բուսասանիտարական միջոցառումների ժամանակավոր հանձնաժողովով կամ բուսասանիտարական միջոցառումների հանձնաժողովով՝ հիմնադրված ԲԿԲՊՄՀ-ի շրջանակներում /ԲՄԷՀ 1996, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
54	Բուսասանիտարական վտանգի գնահատական /կարանտին վնասակար օրգանիզմների համար/	Վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և տարածման հավանականության գնահատում և դրա հետ կապված պոտենցիալ տնտեսական հետևանքները /ՊԳԿ 1995, վերանայված է ԲՄՄՉ N11 2001/:
55	Բուսասանիտարական վտանգի կառավարման գնահատական /կարանտին վնասակար օրգանիզմների համար/	Վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և տարածման վտանգի կրճատման միջոցների ընտրություն և գնահատական /ՊԳԿ 1995, ԲՄՄՉ N11 2001/:
56	Բուսասանիտարական օրենսդրություն	Գոտի, որում տվյալ վնասակար օրգանիզմը բացակայում է կամ առկա է սերնդատվության ցածր թվաքանակի

		պայմաններում և հանդիսանում է պաշտոնական պայքարի օբյեկտ, այն շրջապատում է վարակված գոտին կամ արտադրամասը, կամ ազատ գոտին, տեղը կամ արտադրամասը, կամ վնասակար օրգանիզմի ցածր թվաքանակի գոտին, կամ նրան հարող տարածքը, որում բուսասանիտարական միջոցառումները կիրառվում են տվյալ վնասակար օրգանիզմի կանխարգելման համար /ԲՄՄՉ N10, 1999, ԲՄԺՀ 2005/:
57	Բուսասանիտարական վտանգի վերլուծություն	Կենսաբանական կամ այլ գիտական ու տնտեսական տվյալների գնահատում՝ վնասակար օրգանիզմի կարգավորման անհրաժեշտությունը որոշելու և բուսասանիտարական միջոցառումները նրա դեմ խստացնելու նպատակով / ՊԳԿ 1995, վերանայված է ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
58	Բուֆերային գոտի	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության Ազգային կազմակերպությանը օրինական իրավասություններով օժտող հիմնական օրենքներ, որոնք նրան հնարավորություն են տալիս մշակելու բուսասանիտարական կանոնակարգումներ /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է, ՊԳԿ, 1995; ԲՄԷՀ, 1999/:
59	Գենետիկական նյութ	Բույսեր, նախատեսված օգտագործելու նոր սորտերի աճեցման, բարելավման կամ պահպանման համար /ՊԳԿ 1990/:

60	Գիշատիչ	Բնական թշնամի, որը որսում է ուրիշ կենդանի օրգանիզմների, սնվում նրանցով և իր կյանքի ընթացքում սպանում է նրանց մեկից ավելի /ԲՄՄՉ, №3, 1996/:
61	Գործանականորեն ազատ	Կիրառվում է բեռի, դաշտի կամ արտադրանքի տեղի նկատմամբ, որոնցում բացակայում են վնասակար օրգանիզմները /կոնկրետ վնասակար օրգանիզմ/ այն քանակներում, որոնք գերազանցում են նորմալ աճը և պահպանումը՝ տվյալ ապրանքի արտադրության և առևտրի ժամանակ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
62	Գոտի	Պաշտոնապես առանձնացված երկիր, երկրի մի մաս կամ մի քանի երկիր կամ նրանց մի մասը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲՄԷՀ 1999/:
63	Գրեյ /Գր/	Կլանման չափաքանակի միավոր, երբ 1Գր էքվիվալենտ (համարժեք) կամ հավասար է կլանման մեկ կիլոգրամին 1 ջուլ /1Գր = 1 Ջուլ/կգ /ԲՄՄՉ, N 18, 2003/:
64	Դաշտ	Արտադրանքի տեղում հողի մի հատված, ճշգրիտ առանձնացված սահմաններով, որտեղ աճեցվել է տվյալ ապրանքը /ՊԳԿ 1990/:
65	Դասական կենսաբանական պայքար	Կենսաբանական պայքարի տարաշխարհիկ ազենտի աճի միտոմինավոր կասեցում և մշտական կլիմայավարժում՝ վնասակար

		օրգանիզմների դեմ երկարաժամկետ պայքարի նպատակով /ԲՄՄԶ N3 1996/:
66	Դեխտալիզացիա	Բույսերի կամ բուսական արտադրանքի ծլունակության, աճի կամ հետագա բազմացման անընդունակ դարձնելու գործընթաց /ԲՄԺՀ 2001/:
67	Դոզաչափ	բնութագրի համար՝ համապատասխան անալիտիկ սարքերի և տեխնիկայի օգնությամբ /ԲՄՄԶ N18, 2003/:
68	Դոզաչափություն	Օգտագործվող կլանված չափաքանակի համակարգ՝ բաղկացած դոզաչափերից, չափիչ գործիքներից և նրանց հետ կապված տեխնիկական չափորոշիչներից և ընթացակարգերից /ԲՄՄԶ N18 2003/:
69	Ենթադրյալ օգտագործում	Հրապարակված նպատակ, որի հետ բույսերը, բուսական արտադրանքը և այլ ենթակարանտինային առարկաներն արտահանվում են, արտադրվում կամ օգտագործվում են /ԲՄՄԶ N16, 2002/:
70	Ենթակարանտինային առարկա	Ցանկացած բույս, բուսական արտադրանք, պահպանման վայր, փաթեթանյութ, փոխադրամիջոց, բեռնարկղ, հող և ցանկացած այլ օրգանիզմ, օբյեկտ կամ առարկա, որոնք ընդունակ են ծառայելու որպես վնասակար օրգանիզմների պատուպարման տեղ, կամ նպաստելու նրանց տարածմանը և որոնց նկատմամբ անհրաժեշտ է բուսասանիտարական

		միջոցառումների կիրառումը, հատկապես այն դեպքերում, երբ գործը վերաբերվում է միջազգային բեռնափոխադրումներին /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
71	Զանգվածային բացթողում	Կենսաբանական պայքարի հողվածոտանի ազենտի մեծաքանակ բացթողում նրա մասսայական բազմացումից հետո՝ վնասակար օրգանիզմի սերնդատվության արագ կրճատման ոչ պարտադիր երկարատև արդյունքով /ԲՄՄՉ N3 1996/:
72	Զննում	Բույսերի, բուսական արտադրանքի և կարգավորվող այլ առարկաների պաշտոնական սկնադիտական զննում՝ առկա կամ բացակայող վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերման համար կամ բուսասանիտարական կանոնակարգի պահպանման համար / ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
73	Էկոգոտի	Գոտի, համանման կենդանական, բուսական աշխարհով ու կլիմայով և համապատասխանաբար նույնանման իրավիճակով՝ կենսաբանական պայքարի ազենտների ներթափանցման /ինտրոդուկցիայի/ նկատմամբ: /ԲՄՄՉ, N3, 1996/:
74	Էկոհամակարգ	Օրգանիզմների ամբողջություն և նրանց

		շրջակա միջավայր, որոնք փոխներգործում են որպես որոշակի էկոլոգիական միավոր /բնական կամ փոփոխված մարդու գործունեության արդյունքում, օրինակ ագրոէկոհամակարգը/, անկախ քաղաքական սահմաններից /ԲՄՄԶ, №3, 1996/:
75	Թափանցիկություն	Բուսասանիտարական միջոցառումների նկատմամբ միջազգային բացախսության սկզբունք և նրա բանական հիմունքերը /ՊԳԿ 1995, վերանայված ԲՄԷՀ 1999, ԲՄՀ համաձայնագրի հիման վրա/:
76	Թարմ	Կենդանի, չորացման, սառեցման չենթարկված կամ առանց այլ պահածոյացման ներգործության /ՊԳԿ 1990/:
77	Ժամանակավոր միջոցառում	Բուսասանիտարական կանոնակարգում կամ ընթացակարգ՝ մտցված առանց լրիվ տեխնիկական հիմնավորման, ժամանակավոր համարժեք տեղեկատվության անբավարարության կապակցությամբ: Ժամանակավոր միջոցառումը պահանջում է պարբերական վերանայում և տեխնիկական լրիվ հիմնավորում՝ հնարավորինս կարճ ժամկետներում /ԲՄԺՀ, 2001/:

78	Ինստիտուցիա	Միկրոօրգանիզմներին զարգացման ունակությունից զրկում /ԲՄՄԶ N18 2003/:
79	Ինտրոդուկցիա	կլիմայավարժեցմամբ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
80	Ինտրոդուկցիա /Կենսաբանական պայքարի ազենտի/	Կենսաբանական պայքարի ազենտի բացթողումը էկոհամակարգ, որում նա մինչ այդ բացակայել է /տես կլիմայավարժեցում/ /ԲՄՄԶ N3 1996/:
81	Իոնիզացված ճառագայթում /ռադիացիա/	Լիցքավորված մասնիկներ և էլեկտրոնազնիսային ալիքներ, որոնք առաջնային կամ երկրորդային գործընթացներում ֆիզիկական փոխգործունեության արդյունքում ստեղծում են իոններ /ԲՄՄԶ N18 2003/:
82	Լրացուցիչ հայտարարագիր	Բեռում կարգավորվող վնասակար օրգանիզմների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն, որը ներմուծվող կողմի պահանջով մտցվում է բուսասանիտարական հավաստագրի մեջ /ՊԳԿ 1990, ԲՄԺՀ 2005/ :
83	Խմբաքանակ	Մեկ ապրանքի միավորների համակցություն, որոնք տարբերվում են իրենց կազմի համասեռությամբ, ծագումով ու կազմում են բեռի մաս /ԲՄԷՀ 1996, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
84	Խցիկային չորացում	Գործընթաց, որի ընթացքում փայտանյութը չորացվում է փակ

		տարածքում ջերմության օգնությամբ և կամ խոնավության վերահսկողությամբ՝ մինչև ջրի պահանջվող պարունակությանն հասնելը /ԲՄՄՉ N15 2002/:
85	Ծագման երկիրը /բուսական բեռի/	Երկիր, որում աճեցված են բույսերը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 1996, ԲՄԺՀ 1999/:
86	Ծագման երկիրը /բուսական արտադրանքի բեռի/	Երկիր, որում աճեցվել են բույսերը, որոնցից ստացվել են տվյալ բուսական արտադրանքները /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1996, ԲՄԷՀ 1999/:
87	Ծագման երկիրը /ենթակարանտինային առարկաներ, որոնք չեն հանդիսանում բույսեր և բուսական արտադրանք/	Երկիր, որում տվյալ ենթակարանտինային առարկաներն առաջին անգամ կարող էին ենթարկվել վնասակար օրգանիզմներով աղտոտվածության /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1996, ԲՄԷՀ 1999/:
88	Կասեցում (բեռի)	Բեռի պաշտոնական կասեցում մեկուսացրած պայմաններում բուսասանիտարական պատճառներով /տես կարանտին/, /ՊԳԿ 1990 վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲՄԷՀ 1996, ԲՄԷՀ 1999/:
89	Կարանտին	Կարանտին օբյեկտ հանդիսացող առարկաների պաշտոնական կասեցում փակ կարանտին պայմաններում՝ դիտարկման և հետազոտման համար կամ հետագա զննման, վերլուծության և ախտահանման համար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ

		1995, ԲՄԷՀ 1999 /:
90	Կարանտին /կենսաբանական պայքարի ազենտի համար/	Կենսաբանական պայքարի ազենտի պաշտոնական կասեցում փակ կարանտին պայմաններում՝ ենթակա բուսասանիտարական կանոնակարգման, դիտարկման և հետազոտման համար կամ հետագա գնման և կամ վերլուծության համար /ԲՄՄՀ N3 1996/:
91	Կարանտին ներմուծումից հետո	Բեռի հանդեպ կարանտինի կիրառում, նրա ներմուծումից հետո /ՊԳԿ 1995/:
92	Կարանտին կայան	Պաշտոնական կայան բույսերը կամ բուսական արտադրանքը կարանտին հսկողության տակ պահելու համար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ, 1995/:
93	Կարանտին վնասակար օրգանիզմ	Վտանգի ենթարկված գոտու համար պոտենցիալ տնտեսական նշանակություն ունեցող վնասակար օրգանիզմ, որում նա դեռ բացակայում է կամ առկա է, բայց սահմանափակ տարածված է և հանդիսանում է պաշտոնական պայքարի օբյեկտ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
94	Կարանտին գոտի	Գոտի, որում կարանտին վնասակար օրգանիզմը առկա է և նրա դեմ տարվում է պաշտոնական պայքար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
95	Կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար	Ոչ կարգավորվող վնասակար օրգանիզմ, որի ներկայությունը ցանքանյութում և

	օրգանիզմ	տնկանյութում թողնում է տնտեսապես անընդունելի ազդեցություն այդ բույսերի ենթադրվող օգտագործման վրա և որի հետևանքով այն կարգավորվում է ներկրող պայմանավորվող երկրի տարածքում /ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
96	Կարգավորվող վնասակար օրգանիզմ	Կարանտին վնասակար օրգանիզմ կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմ /ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
97	Կարգավորվող գոտի	Գոտի, որտեղ ներկրվող, նրա տարածքով տեղափոխվող բույսերը, բուսական արտադրանքը և կարգավորվող այլ առարկաները ծառայում են բուսասանիտարական միջոցառումների օբյեկտ կամ ընթացակարգ՝ կարանտին վնասակար օրգանիզմների ներթափանցման և/կամ տարածման կանխարգելման նպատակով կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմներից տնտեսական վնասի սահմանափակման համար /ԲՄԷՀ, 1996; վերանայված է ԲՄԷՀ, 1999; ԲՄԷՀ, 2001/:
98	Կեղևազատում	Կեղևի հեռացումը կլոր փայտանյութից / կեղևազատումը բնավ էլ չի նշանակում, որ փայտանյութը դառնում է կեղևից ազատ /ՊԳԿ 1990/:
99	Կենսաբանական պայքար /կենսամեթոդ/	Վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարի ռազմավարություն՝ կիրառելով կենդանի բնական թշնամիներ,

		ներհակներ (անտագոնիստներ), մրցակիցներ կամ այլ ինքնավերարտադրվող օրգանիզմներ /ԲՄՄՉ N3, 1996/:
100	Կենսաբանական պայքարի ազենտ	Բնական թշնամի, ներհակներ, մրցակից կամ այլ ինքնավերարտադրվող օրգանիզմ, որն օգտագործվում է վնասակար օրգանիզմների դեմ պայքարում (ԲՄՄՉ N 3 1996) (ԲՄՄՄ):
101	Կենսաբանական պեստիցիդ /կենսապեստիցիդ/	Կենսաբանական պայքարի ազենտներ, կամ միկրոկենսաբանական ազենտներ, ինչպիսիք են մասսայական բաժանված կամ բազմացված մակաբուծողները, գիշատիչները կամ բնության մեջ հանդիպող կենսաբանական սուբստանցիաները՝ պատրաստված և կիրառվող քիմիական պեստիցիդների օրինակով և սովորաբար օգտագործվող վնասակար օրգանիզմների դեմ կարճաժամկետ պայքարում՝ նրանց սերնդատվության արագացված կրճատման համար /ԲՄՄՉ N3 1996, ԲՄՄՉ 2005/:
102	Կլանված չափաքանակ	Ճառագայթման էներգիայի քանակը /գրեյներով/, տարբերակված թիրախի կլանված մասսայի միավորով /ԲՄՄՉ N18 2003/:
103	Կլիմայավարժում	Գոտում վնասակար օրգանիզմի սերնդատվության հիմնավորումը երկարատև ժամկետով կանխատեսվող ապագայում, նրա ներթափանցումից հետո:

		(ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ-ի կողմից 1995թգ , ԲԿԲՊՄԿ 1997:
104	Կլիմայավարժում (Կենսաբանական պայքարի ազենտի)	հիմնավորումը կանխատեսվող ժամանակահատվածում տվյալ տարածք նրա ներթափանցումից հետո (ԲՄՄՉ N 3 1996):
105	Կլոր փայտանյութ	Փայտանյութ կեղևով կամ առանց կեղևի՝ երկայնակի չափով և բնական կլոր մակերեսով/ՊԳԿ 1990/:
106	ԿՈԿՎՕ	Կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմ /ԲՄՄՉ N16 2002/:
107	Կտրած ծաղիկներ և ճյուղեր	Բեռի կարգ՝ բույսերի թարմ կտրված մասեր, նախատեսված ոչ թե ցանքի, այլ գեղազարդային օգտագործման համար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
108	Համակարգված մոտեցում	Բուսասանիտարական վտանգի կառավարման զանազան միջոցների ինտեգրում, ծայրահեղ դեպքում որոնցից երկուսը գործում են անկախ և որոնք համատեղ թույլ են տալիս հասնելու բուսասանիտարական պաշտպանության անհրաժեշտ մակարդակի /ԲՄՄՉ N14 2002/:
109	Համարժեքություն	Իրավիճակ, որի դեպքում ոչ նույնական բուսասանիտարական միջոցառումները տալիս են նույնանման արդյունքներ /ՊԳԿ, 1995, վերանայված է ԲՄԷՀ, 1999; ԱՀԿ համաձայնագրի հիման վրա,

		սանիտարական և բուսասանիտարական կիրառման վերաբերյալ/:
110	Համապատասխանության ստուգման ընթացակարգ /բեռի/	Բուսասանիտարական պահանջներին բեռի համապատասխանության ստուգման պաշտոնական ընթացակարգ /ԲՄԷՀ 1999/:
111	Համապատասխանության հաստատում /բեռի/	Բեռի ստուգում և նրա բուսասանիտարական կանոնակարգումներին համապատասխանության հաստատում /ՊԳԿ 1995/:
112	Հայտնաբերում /վնասակար օրգանիզմի/	Արտահանվող բեռի գնման կամ վերլուծության ընթացքում վնասակար օրգանիզմի հայտնաբերումը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1996/:
113	Հանձնաժողով	Բուսասանիտարական միջոցառումների հանձնաժողով՝ հիմնադրված XI հոդվածին համապատասխան /ԲԿԲՊՄԿ/ /ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
114	Հավաստագիր	Բեռի բուսասանիտարական վիճակը բնութագրող պաշտոնական փաստաթուղթ, որը կարգավորվում է բուսասանիտարական կանոնակարգումներով /ՊԳԿ 1990/:
115	Հացահատիկ	օգտագործման որպես պարենի, բայց ոչ ցանքի համար (տես սերմեր) /ՊԳԿ 1990 վերանայված է ԲՄԷՀ 2001/:

116	Հետազոտություն	Պաշտոնական միջոցառում՝ անցկացված որոշակի սահմանափակ ժամանակահատվածում, վնասակար օրգանիզմների սերնդատվության բնութագրի որոշման կամ տվյալ գոտում օրգանիզմների կազմի որոշման նպատակով /ՊԳԿ 1990, փոփոխված ԲՄԷՀ 1996/:
117	Հսկվող գոտի	Կարգավորվող գոտի, որը ԲԿԲՊ ԱԿ առանձնացրել է որպես մինիմալ անհրաժեշտ վնասակար օրգանիզմի տարածման կանխարգելման համար՝ կարանտին գոտուց դուրս /ԲՄԷՀ 1996/:
118	Ճանաչել ազատ	Զննել բեռը, հետազոտել դաշտը կամ արտադրանքի տեղը և ճանաչել դրանք ազատ՝ կոնկրետ վնասակար օրգանիզմից /ՊԳԿ 1990/:
119	Ճառագայթում	Մշակում ցանկացած տիպի իոնիզացված ճառագայթման օգնությամբ /ԲՄՄՉ N18 2003/:
120	Ճնշում	Վարակված գոտում բուսասանիտարական միջոցառումների կիրառում վնասակար օրգանիզմների սերնդատվության կրճատման համար /ՊԳԿ 1995, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
121	Մակարոյծ	Զափերով ավելի մեծ օրգանիզմի վրա (կամ ներսում) ապրող և նրանով սնվող օրգանիզմ /ԲՄՄՉ N3 1996/:

122	Մակաբուծանման	Միջատ, որը միայն զարգացման վաղ շրջաններում է հանդիսանում մակաբույծ, իր զարգացման գործըթացում սպանում է տիրոջը և հասուն ստադիայում ապրում է ազատ /ԲՄՄԶ N 3 1996/:
123	Մերժում	Բեռի կամ այլ ենթակարանտինային առարկայի ներմուծման արգելում այն դեպքում, երբ այն չի համապատասխանում բուսասանիտարական կանոնակարգումներին /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
124	Մթերքի պաշար	Չոր վիճակում պահվող, չվերամշակված բուսական արտադրանք՝ նախատեսված սննդի օգտագործման կամ վերամշակման համար /հիմնականում հացահատիկ, չոր մրգեր և բանջարեղեն/ /ՊԳԿ 1990/:
125	Միկրոօրգանիզմ	Ցածրակարգեր, սունկ, բակտերիա, վիրուս կամ այլ մանրադիտակային ինքնավերարտադրվող կենսաբանական մարմիններ /ԲՄՄԶ N3 1996/:
126	Մինիմալ կլանված չափաբաժին	Որոշակի բեռնվածությունում տեղայնացված մինիմալ կլանված չափաբաժին /ԲՄՄԶ N18 2003/:
127	Միջազգային չափորոշիչներ	Միջազգային չափորոշիչներ՝ մշակված ԲԿԲՊՄՀ-ի 10-րդ հոդվածի 1 և 2 պարագրաֆներին համապատասխան /ԲԿԲՊՄՀ 1997/:

128	Միջանկյալ իրադրություն	Վնասակար օրգանիզմի առկայություն, որի կլիմայավարժումը չի սպասվում /ԲՄՄՉ N8 1998/:
129	Միջանկյալ կարանտին	Կարանտին երկրում՝ չհանդիսացող ծագման կամ նշանակման երկիր /ԲՄԷՀ 1996/:
130	Մշակում	Պաշտոնական հաստատված գործընթաց վնասակար օրգանիզմների ոչնչացման, ինակտիվացման կամ հեռացման կամ նրանց ստերիլիզացման կամ ամլացման համար /ՊԳԿ 1990, վերայանված է ՊԳԿ 1995, ԲՄՄՉ N15 2002, ԲՄՄՉ N 18 2003/:
131	Մոնիթորինգ	Բուսասանիտարական իրավիճակի ստուգման պաշտոնական տեսական գործընթաց /ԲՄԷՀ 1996/:
132	Մրգեր և բանջարեղեն	Ապրանքի կարգ, բույսերի թարմ մասերի տարբերանշմամբ՝ նախատեսված սննդի կամ վերամշակման և ոչ թե տնկման համար: /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է ԲՄԺՀ, 2001/:
133	Մրցակից	Օրգանիզմ, որը մրցակցում է վնասակար օրգանիզմի հետ միջավայրի հիմնական տարրերի համար /օրինակ, սնունդ, թաքստոցներ/ /ԲՄՄՉ N3 1996/:
134	Յուրահատկություն	Կենսաբանական պայքարի ազենտի տերերի քանակի չափը սանդղակով՝ սկսած բացառապես յուրահատուկ ազենտներից՝ ընդունակ բազմանալու տիրոջ միայն մի

		տեսակի կամ տարատեսակների /մոնոֆագի/ վրա, մինչև ընդհանուր ազենտները, որոնք ունեն բազմաթիվ տերեր օրգանիզմների մի քանի խմբերում /պոլիֆագեր/ /ԲՄՄՉ N3 1996/:
135	Նախնական ստուգում	Բուսասանիտարական հավաստագրում կամ ստուգում, որը կատարվում է ծագման երկրում՝ ներմուծող երկրի բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպության կողմից կամ նրա կանոնավոր հսկողությամբ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
136	Ներդաշնակում	1995, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999, ԱՄԿ հետ համաձայնագրի հիման վրա բուսասանիտարական միջոցառումների կիրառման գործում/:
137	Ներդաշնակեցված բուսասանիտարական միջոցառումներ	Բուսասանիտարական միջոցառումներ՝ ընդունված ԲԿԲՊՄԿ պայմանավորվող կողմերի միջև և հիմնված միջազգային չափորոշիչների վրա /ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
138	Ներթափանցում /վնասակար օրգանիզմի/	Գոտում վնասակար օրգանիզմի տեղաշարժում, որում նա նախկինում բացակայում էր կամ առկա էր, այն սահմանափակ տարածված էր և ծառայում էր պաշտոնական պայքարի օբեկտ /ՊԳԿ 1995/:
139	Ներկրման	Պաշտոնական փաստաթուղթ, տվյալ

	թույլտվություն	ապրանքի ներկրման թույլտվության՝ նշված բուսասանիտարական պահանջների պահպանմամբ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
140	Ներկրման թույլտվություն (կենսաբանական պայքարի ազենտի համար)	Պաշտոնական փաստաթուղթ, ներկրման թույլտվության՝ /կենսաբանական պայքարի ազենտի համար/, նշված պահանջների պահպանմամբ /ԲՄՄՉ N 3 1996/:
141	Ներկրման կետ	Օդանավակայան, նավահանգիստ կամ ցամաքային սահմանային կետ՝ պաշտոնապես նախատեսված բեռների ներկրման և /կամ ուղևորների մուտքի համար /ՊԳԿ 1995/:
142	Ներհակներ (անտոգոնիստներ)	Օրգանիզմ /սովորական պաթոգեն/, որը նշանակալի վնաս չի պատճառում տեր բույսին, բայց տեր բույսի գաղութացումը նրա կողմից վերջինիս պաշտպանում է վնասակար օրգանիզմից սպասվող լուրջ կորուստներից /ԲՄՄՉ N 3, 1996/:
143	Ներկրում	Բեռի անցումը գոտի ներմուծման կետով /ՊԳԿ 1995/:
144	Նշառում	Ենթակարանտինային առարկաների վրա միջազգայնորեն ճանաչված պաշտոնական կնիք կամ դրոշմակնիք, որը հաստատում է նրա բուսասանիտարական կարգավիճակը /ԲՄՄՉ N15 2002/:

146	Չափաքանակի քարտեզավորում	Օպերացիոն բեռնվածությունում կլանված չափաքանակի բաշխման չափում դոզիմետրերի օգնությամբ՝ տեղակայված տվյալ բեռնվածության որոշակի կետերում /ԲՄՄՉ N18 2003/:
147	Չափորոշիչ	Փաստաթուղթ՝ սահմանված փոխհամաձայնեցվածության արդյունքում և հաստատված նշված կազմակերպության կողմից, որը ընդհանուր և կրկնվող դեպքերի համար տալիս է ղեկավարման կանոնները կամ գործողությունների բնութագիրը կամ նրանց արդյունքները, որոնք տվյալ ենթատեքստում ապահովում են կազմակերպվածության օպտիմալ մակարդակը: /ՊԳԿ 1995 iso/iec guide:1991 սահմանման հիման վրա/:
148	Չմշակված փայտանյութ	Փայտանյութ, որը չի անցել վերամշակում և մշակում /ԲՄՄՉ N15 2002/:
149	ՉԺՀ	Չափորոշիչների ժամանակավոր հանձնաժողով:
150	Պայքար /վնասակար օրգանիզմի դեմ/	Վնասակար օրգանիզմների սերնդատվության ճնշում, տեղայնացում կամ վերացում /ՊԳԿ 1995/:
151	Պահանջվող հակազդում	Վերամշակման ներգործության որոշակի մակարդակ /ԲՄՄՉ №18, 2003/:
152	Պաշտոնական	Սահմանվում, լիազորվում կամ կատարվում է բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպության կողմից /ՊԳԿ 1990/:

153	Պաշտոնական պայքար	Բուսասանիտարական կանոնակարգումների ակտիվ կիրառում, ինչպես նաև պարտադիր բուսասանիտարական ընթացակարգի կիրառում՝ կարանտին վնասակար օրգանիզմների տեղայնացման կամ ոչնչացման նպատակներով, կամ կարգավորվող ոչ կարանտին օրգանիզմների կառավարման համար /հավելված 1 բացատրական բառարանին ԲՄԺՀ 2001/:
154	Պաշտպանվող գոտի	Կարգավորող տարածք, որը ԲԿԲՊԱԿ-ը առանձնացրել է որպես նվազագույն անհրաժեշտ՝ վտանգի ենթարկված գոտու արդյունավետ պաշտպանման համար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995, նոր հայեցակարգը ԲՄԷՀ 1996/:
155	ՊԳԿ	Միացյալ Ազգերի Կազմակերպության Բուսասանիտարական միջոցառումների հանձնաժողով Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության շրջանակներում /ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
156	Պոպուլյացիոն մոնիթորինգ	Տեսական հետազոտություն վնասակար օրգանիզմի սերնդատվության բնութագրի ստուգման համար/ՊԳԿ 1995/:
157	Ջերմային մշակում	Գործընթաց, որի ժամանակ ապրանքը տաքացվում է մինչև նվազագույն ջերմաստիճանին հասնելը նվազագույն ժամանակահատվածում՝

		համապատասխան պաշտոնապես ճանաչված տեխնիկական յուրահատկություններին /ԲՄՄՉ N15 2002/:
158	Սահամանափակում	Բուսասանիտարական կանոնակարգում՝ նշված թույլատրվող ապրանքների արտահանում կամ տեղաշարժ, որոշակի պահանջների կատարմամբ /ԲՄԷՀ 1996, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
159	Սերմեր	Բեռի կարգ՝ որպես սերմեր /սերմ/՝ նախատեսված ցանքի համար, այլ ոչ սննդի կամ վերամշակման համար /տես սերմեր/ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՄԲԺՀ 2001/:
160	Սղոցանյութեր	Փայտանյութ կեղևով կամ առանց կեղևի՝ սղոցված երկայնաձիգ, որը պահպանում կամ չի պահպանում բնական կլոր մակերեսի մասը /ՊԳԿ 1990/:
161	Սոխուկներ և պալարներ	Ապրանքի կարգ, որը նշանակում է բույսերի ստորգետնյա քնած օրգաններ՝ նախատեսված տնկման համար /ներառյալ պալարասոխուկները և ռիզոմիլները/ /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
162	Վարակում	Ապրանքում կենդանի օրգանիզմի առկայություն՝ վնասակար բույսերի և բուսական արտադրանքի համար: Վարակումը ներառում է նաև ախտահարումը /ԲՄԷՀ 1997, վերանայված է

		ԲՄԷՀ 1999/:
163	Վեգետացիոն ժամանակաշրջան	Տարվա ժամանակահատված կամ ժամանակահատվածներ, որում բույսերը առավել ակտիվ են աճում տվյալ գոտում, արտադրամասում կամ արտադրության տեղամասում /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2003/:
164	Վեգետացիոն շրջան /բույսերի տարատեսակի համար/	Վեգետացիոն շրջանի ընթացքում աճման ակտիվ ժամանակաշրջան /ԲՄԺՀ 2003/:
165	Վերահսկում	Տվյալ գոտում վնասակար օրգանիզմների առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ տվյալների հավաքման և գրանցման պաշտոնական գործընթաց, հետազոտությունների, մոնիտորինգի և այլ գործընթացների օգնությամբ /ԲՄԷՀ 1996/:
166	Վերահսկողական հետազոտում	Վարակված գոտու հետազոտում՝ վնասակար օրգանիզմներով վարակված, կամ նրանցից ազատ սահմանները հաստատելու նպատակով /ՊԳԿ 1990/:
167	Վերամշակված փայտանյութ	Ապրանք՝ կազմված փայտանյութից՝ սոսնձի, ջերմության, ճնշման օգտագործմամբ կամ թվարկված մեթոդների համակցության կիրառմամբ /ԲՄՄՉ N15 2002/:
168	Վերաարտահանվող բեռ	Բեռ՝ ներկրվող այն երկիրը, որից այն հետագայում արտահանվում է: Բեռը կարող

		է պահպանվել, բաժանվել մասերի, խառնվել այլ բեռների հետ կամ վերափաթեթավորվել /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1996, ԲՄԷՀ 1999, ԲՄԺՀ 2001, ԲՄԺՀ 2002/:
169	Վերատնկում	Տես: Տնկում և ցանք:
170	Վերացում	Բուսասանիտարական միջոցառումների կիրառում՝ տվյալ գոտում վնասակար օրգանիզմների սերնդատվության ոչնչացման նպատակով /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
171	Վերլուծություն	Պաշտոնական, ոչ ակնադիտական ստուգում՝ վնասակար օրգանիզմների հայտնաբերման կամ նույնականացման նպատակով /ՊԳԿ, 1990/:
172	Վնասակար օրգանիզմի կարգավիճակ /գոտում/	Տվյալ գոտում վնասակար օրգանիզմի առկայության կամ բացակայության պաշտոնական ճանաչում, անհրաժեշտության դեպքում ներառյալ տվյալները նրա աշխարհագրական տարածվածության մասին, օգտագործելով փորձագիտական կարծիքները՝ հիմնված ընթացիկ և նախկին ահագանգումների վրա վնասակար օրգանիզմի մասին և այլ տեղեկատվություն /ԲՄԷՀ 1997, վերանայված է ԲՄԺՀ 1998/:
173	Վնասակար օրգանիզմների ցանկ /ապրանքի համար/	Վնասակար օրգանիզմների ցանկ, որոնք վարակում են բույսի տեսակը ընդարձակ կամ կոնկրետ գոտում /ԲՄԷՀ 1996/:

174	Վնասակար օրգանիզմի դասակարգում	Գործընթաց, որի արդյունքում պարզվում է, թե ունի՞, արդյոք, վնասակար օրգանիզմը կարանտին վնասակար օրգանիզմի կամ կարգավորվող ոչ կարանտին վնասակար օրգանիզմի բնութագրեր /ԲՄՄՉ N11 2001/:
175	Վնասակար օրգանիզմից պակաս վնասված գոտի	Գոտի (երկիր, երկրի մի մասը, մի քանի երկիր կամ նրանց մի մասը)՝ առանձնացված իրավասու մարմինների կողմից, որում վնասակար օրգանիզմը գոյություն ունի սահմանափակ քանակով և հանդիսանում է արդյունավետ հսկողության, պայքարի կամ ոչնչացման օբյեկտ /ԲԿԲՊՄԿ 1997, ԲՄԷՀ 2005/:
176	Վնասակար օրգանիզմ	Բույսերի ցանկացած տեսակ, տարատեսակ կամ կենսատիպ, կենդանիներ կամ պաթոգենային ազենտներ՝ վնասակար բույսերի և բուսական արտադրանքի համար /ՊԳԿ 1990, վերանցված է ՊԳԿ 1995, ԲԿԲՊՄԿ 1997/:
177	Վտանգի ենթարկված գոտի	Գոտի, որում էկոլոգիական գործոնները նպաստում են վնասակար օրգանիզմների կլիմայավարժեցմանը, որի առկայությունը տվյալ գոտում կբերի էական տնտեսական կորուստների /ՊԳԿ 1995/:
178	Վտանգի /կրիտիկական/ կառավարման վերահսկողական պահ	Համակարգերի փուլ, որում յուրահատուկ գործընթացները կարող են կիրառվել ճշգրիտ արդյունքի հասնելու համար, որը ենթակա է չափման, դիտարկման, կառավարման և ճշգրտման

		/ԲՄՄԶ N14 2002/:
179	Տարածաշրջանային չափորոշիչներ	Չափորոշիչներ՝ սահմանված բույսերի կարանտինի բույսերի պաշտպանության տարածաշրջանային կազմակերպության կողմից՝ տրված այդ կազմակերպության անդամներին ղեկավարման համար/ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
180	Տարածման ուղի	Ցանկացած միջոց, որի օգնությամբ հնարավոր է վնասակար օրգանիզմի ներթափանցումը և/ կամ տարածումը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
181	Տարածում	Գոտու ներսում վնասակար օրգանիզմի աշխարհագրական տարածվածության մեծացումը /ՊԳԿ 1995/:
182	Տարածքի հետազոտություն հայտնաբերման համար /վնասակար օրգանիզմներ/	Տվյալ գոտում անցկացվող հետազոտություն՝ վնասակար օրգանիզմների առկայության հայտնաբերման նպատակով /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
183	Տարանցիկ	Տես: Տարանցիկ բեռ:
184	Տարանցիկ բեռ	Բեռ, որը չի ներկրվում երկիր, այլ անցնում է նրանով այլ երկիր և ենթարկվում է պաշտոնական ընթացակարգերի, որոնք ապահովում են, որ այն մնա փակ վիճակում, չբաժանվի, չխառնվի այլ բեռների հետ և չփոխի փաթեթավորումը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1996, ԲՄԷՀ 1999, ԲՄԺՀ 2002, ԲՄԺՀ 2005 վերաստուգմամբ/:

185	Տարաշխարհիկ (էկզոտիկ)	Տվյալ երկրի համար ոչ տեղական, էկոհամակարգեր կամ էկոզոտիներ (կիրառվում է օրգանիզմների հանդեպ՝ նպատակաուղղված կամ պատահաբար ներթափանցված /ինտրոդուցված/ մարդու գործունեության արդյունքում): Քանի որ Կողը քննարկում է կենսաբանական պայքարի ազենտների ներթափանցումը /ինտրոդուկցիան/ մի երկրից մյուսը, 'Տարաշխարհիկ' տերմինը նրանում օգտագործվում է այն օրգանիզմների դեպքում, որոնք ոչ տեղական են տվյալ երկրի համար ԲՄՄԶ №3, 1996/:
186	Տեղայնացում /օջախի/	Վարակված գոտու ներսում և նրա շուրջը բուսասանիտարական միջոցառումների ձեռնարկում՝ վնասակար օրգանիզմների տարածման կանխարգելման համար /ՊԳԿ 1995/:
187	Տեխնիկապես հիմնավորված	Հիմնավորված այն եզրակացությունների օգնությամբ, որոնք ստացվել են համապատասխան բուսասանիտարական վտանգի վերլուծության հիման վրա կամ եթե համընկնում է այլ համեմատական ուսումնասիրության և առկա գիտական տեղեկատվության գնահատման հետ /ԲԿԲՊՄՀ 1997/:
188	Տեսուչ	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպության գործառույթները

		կատարող լիազորված անձ /ՊԳԿ 1990/:
189	Տեր բույսերի ցանկ	Բույսերի տեսակների ցանկ, որոնց վրա տվյալ վնասակար օրգանիզմը ընդունակ է զարգանալու բնական պայմաններում /ՊԳԿ 1990/:
190	Տնկում և ցանք /ներառյալ վերատնկումը/	Աճման միջավայրում բույսերի տեղավորման օպերացիա, կամ պատվաստման ու համանման օպերացիաներ՝ ուղղված այդ բույսերի հետագա աճին, բազմացմանը և տարածմանը /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԷՀ 1999/:
191	Ցանքանյութ և տնկանյութ	Բույսեր՝ նախատեսված ցանքի, տնկման, վերատնկման /սածիլավորման/ կամ հողում մնալու համար /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ՊԳԿ 1995/:
192	Փայտանյութ	Ապրանքի խումբ, որն իրենից ներկայացնում է կլոր փայտանյութ, սղոցանյութեր, փայտային չիպսեր կամ ամրափայտանյութ՝ կեղևով կամ առանց կեղևի /ՊԳԿ 1990, վերանայված է ԲՄԺՀ 2001/:
193	Փայտանյութ կեղևից ազատ	Փայտանյութ, որից ողջ կեղևը հեռացված է, բացառությամբ կամբիումի / ԲՄՄՉ N15 2002/:
194	Փաթեթավորման փայտանյութ	Փայտանյութ կամ փայտանյութային արտադրանք՝ /բացառությամբ թղթե արտադրանքի/, որն օգտագործվում է

		ապրանքի հենապահման, պաշտպանման և փաթեթավորման համար (ներառյալ ամրափայտանյութը) / ԲՄՄՉ, N 15, 2002/:
195	Քարտուղար	Հանձնաժողովի քարտուղար, որը նշանակվում է համաձայն 12-րդ հոդվածի /ԲԿԲՊՄՆ/ / ԲԿԲՊՄՆ 1997/:
196	Քիմիական հագեցում ճնշման տակ	Ճնշման տակ փայտանյութի մշակում քիմիական ախտանյութերով, պաշտոնական տեխնիկական դասակարգման համապատասխան /ԲՄՄՉ, №15, 2002; ԲՄԺՀ, 2005/:
197	Օպերացիոն բեռնվածություն	Ապրանքի որոշակի ծավալ յուրահատուկ ուրվագծային բեռնվածությամբ՝ որպես առանձին միավոր /ԲՄՄՉ N 18 2003/:
198	Օջախ	Վնասակար օրգանիզմի վերջերս հայտնաբերված մեկուսացված սերնդատվություն, ներառյալ առաջնային օջախը, կամ գոտում վնասակար օրգանիզմի կլինայավարժած սերնդատվության կտրուկ, նշանակալի քանակի մեծացում /ՊԳԿ 1995, վերանայված ԲՄԺՀ 2003/:
199	Օրգան	Բույսերի կարանտինի և բույսերի պաշտպանության ազգային կազմակերպություն կամ այլ օրգան, կամ անձ, պաշտոնապես լիազորված կառավարության կողմից՝ զբաղվելու այն հարցերով, որոնց համար

		պատասխանատվությունը շարադրված է ԲՄՄԶ-ի N 3-ում /ԲՄՄԶ N3,1996, ԲՄԺՀ 2005/:
200	Օրգանիզմ	Կենսաբանական միավոր, որն ընդունակ է վերարտադրվելու և բազմանալու, ողնաշարավոր կամ անողնաշար կենդանիներ, բույսեր կամ միկրոօրգանիզմներ / ԲՄՄԶ N 3 1996/:
201	Օրենսդրություն	Ակտ, օրենք, կանոնակարգ, հրահանգ կամ այլ վարչական որոշում՝ հրապարակված կառավարության կողմից /ԲՄՄԶ N3 1996/:
202	Ֆունկցացիա (գազացում)	Քիմիական նյութով մշակում, երբ գործադրման ժամանակ թույնը վերածվում է գազագոլորշու կամ անհատական վիճակի /ՊԳԿ, 1990; վերանայված է ՊԳԿ, 1995/:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ

1. Ռ.Ս.Ղազարյան «Բուսանունների Հայերեն-Լատիներեն-Ռուսերեն-Անգլերեն, Ֆրանսերեն, Գերմաներեն բառարան» - Երևան-1981թ.
2. Ռ.Ս.Կարապետյան «Հայաստանում տարածված մոլախոտերի ատլաս» - Երևան- 1980թ.
3. Ա.Ս.Ղարիբյան «Ռուս-հայերեն բառարան» -1982թ. Երևան
4. ԲՄՄԶ N5 - Բուսասանիտարական հասկացությունների գլոսարի OEPP/EPPO 2004-06 թթ. Փարիզ